

L'Agència Tributària investiga la procedència d'un mòbil de luxe de Juan Carlos I

ESTIRANT DEL FIL · PÀGINES 2-3

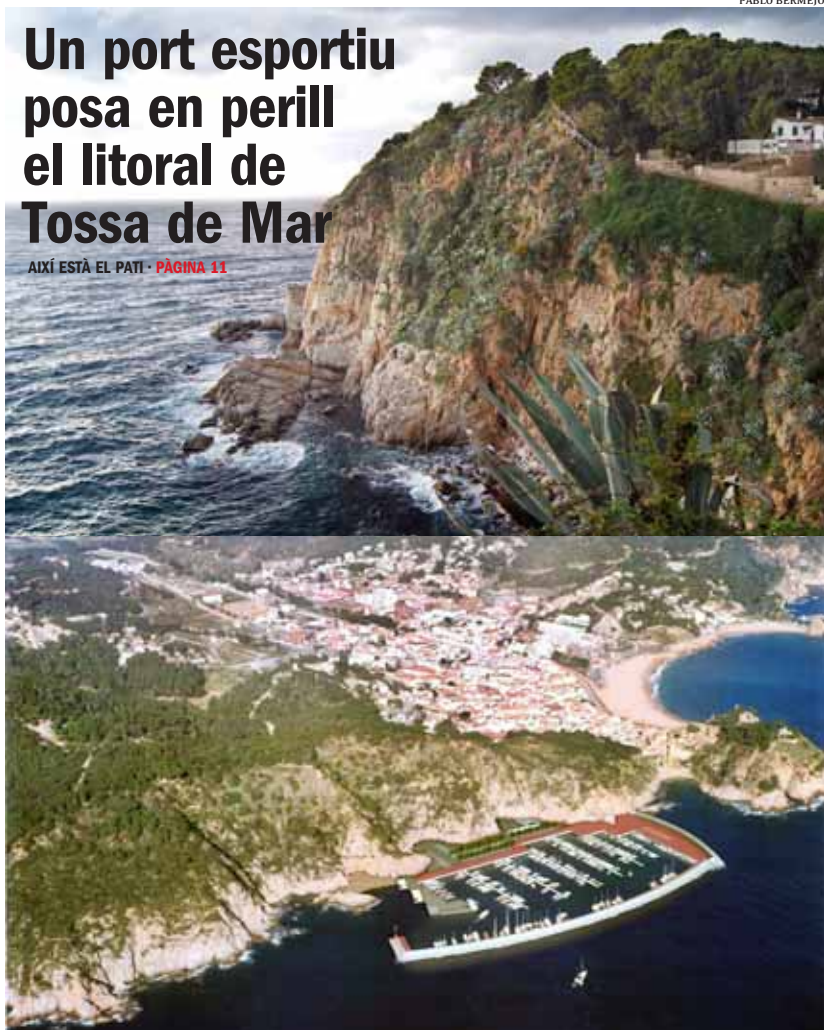
L'adquisició figura a un llistat requisat durant el registre de la joieria Rabat a les pesquises del 'cas Macedònia'

PABLO BERMEJO

Un port esportiu posa en perill el litoral de Tossa de Mar

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 11

Fotomuntatge on es mostra la futura ubicació del port esportiu del municipi de la Selva

Setge a la revista que ha destapat els escàndols de la sanitat catalana

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 7

Dues noves denúncies de maltractes al centre penitenciari de Lledoners

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 9

L'incert futur de l'estat tuareg

RODA EL MÓN · PÀGINA 17

L'esclat de la rebel·lió per l'alliberament de l'Azawad, un territori molt extens situat al nord de Mali, ha adoptat unes dimensions sorprenents. A principis d'abril, la revolta protagonitzada per la guerrilla tuareg

del Moviment d'Alliberament Nacional de l'Azawad (MNLA) va prendre el control de les principals ciutats de l'Azawad -Gao, Kidal i Tombouctou-, va posar fi a les operacions militars estatals i va proclamar, a Gao, la independència d'Azawad a través d'un comunicat.

Recomanacions per al dia del llibre

EXPRESSIONS · PÀGINES 18 a 21

Aquesta setmana, a les pàgines de la secció de cultura podreu trobar algunes de

les propostes que hem anat seguint al llarg d'aquests mesos a les pàgines del setmanari i que, des d'Expressions, pensem que poden ser d'interès.

estirant del fil

ESTAT ESPANYOL · EL REI FIGURA COM A BENEFICIARI D'UN MÒBIL DE 3.800 EUROS ALS DOCUMENTS INTERVINGUTS A LA JOIERIA RABAT

Hisenda investiga la procedència d'un mòbil de luxe lliurat al rei Juan Carlos I

Els informes que el jutge Joaquín Aguirre ha encarregat a l'Agència Tributària pretenen determinar si el mòbil de la marca Vertu va ser un regal del presumpte 'narco' José Mestre

Manu Simarro

estirantdelfil@setmanaridirecta.info

L'Agència Tributària espanyola i el jutjat d'instrucció número 1 de Barcelona investiguen el rei espanyol Juan Carlos I de Borbón y Borbón per l'adquisició d'un mòbil de luxe de la marca Vertu valorat en 3.800 euros, el 4 de febrer de 2008, a la joieria Rabat de Barcelona. L'entrega queda reflectida a un dels múltiples documents intervinguts durant el registre de la joieria, el 8 i 9 de febrer de 2012, en el marc de les investigacions del cas Macedònia. El magistrat Joaquín Aguirre, que està a l'espera de l'informe definitiu de l'Agència Tributària, vol confirmar o descartar la hipòtesi que el mòbil seria un regal que l'empresari José Mestre hauria fet a sa majestat i que, per tant, tot i que el destinatari final d'aquests mòbils seria Juan Carlos I, qui hauria abonat els 3.800 euros hauria estat Mestre. Cal recordar que Mestre és exdirector general de TERCAT, la principal terminal de contenidors del Port de Barcelona,

L'entrega queda reflectida a un dels múltiples documents intervinguts el mes de febrer durant els registres de la joieria Rabat

i està acusat pel jutge de l'Audiència Nacional espanyola Fernando Andreu de ser la peça clau d'una xarxa transnacional de narcotràfic. Segons aquest jutge, hauria ajudat a importar 1.700 quilos de cocaïna posant a disposició de la xarxa la seva terminal al port i sufragant el 30% de les despeses (veure DIRECTA 268). Arran dels registres fets a la mansió de quatre plantes que Mestre té al barri de Pedralbes, la policia no només va trobar obres de Miró, Picasso o Tàpies; de les parets del menjador, hi penjava una fotografia on, al costat de l'empresari portuari, hi somreia ni més ni menys que sa majestat el rei Juan Carlos I.

Provenc	Marca	Ref.Prov.	Artículo	Matricula	F.Venta	Tic	Vend.Precio	Venta	Precio	Neto	Cliente
23	VERTU	V0041167	P002300273		03/12/07	1	18	3.800,00	3.275,86		72079 CLIENTES DIVERSOS ARMANDO
23	VERTU	V0041167	P002300273		08/12/07	11	207	-3.800,00	-3.800,00		2010344 BRATIA KALAJIDJEVI I CO.
23	VERTU	V0041167	P002300273		11/12/07	1	100	3.800,00	3.275,86		11083 ARITEX CADING, S.A
23	VERTU	V0041167	P002300273		15/12/07	11	295	3.800,00	3.275,86		2008614 MERCADER CRESPO, JORGE
23	VERTU	V0041167	P002300273		08/12/07	11	296	-3.800,00	-3.275,86		2002461 MER MAYOR, MARTIN
23	VERTU	V0041167	P002300273		08/12/07	1	18	3.800,00	3.275,86		30163 CIENSCA CASADO, MANUEL
23	VERTU	V0041167	P002300273		18/12/07	1	18	3.800,00	3.275,86		37798 FERNANDEZ GARRIDO, SEGUNDO
23	VERTU	V0041167	P002300273		19/12/07	1	321	3.800,00	3.275,86		30163 CIENSCA CASADO, MANUEL
23	VERTU	V0041167	P002300273		19/12/07	1	1	-3.800,00	-3.275,86		30163 CIENSCA CASADO, MANUEL
23	VERTU	V0041167	P002300273	C-020910	28/12/07	1	3	3.800,00	3.275,86		71130 TSARENKO, ANNA
23	VERTU	V0041167	P002300273		02/12/08	1	21	3.800,00	3.275,86		75195 DON JUAN CARLOS I DE BORBON Y BORBON
23	VERTU	V0041167	P002300273		04/12/08	1	18	3.800,00	3.275,86		75195 DON JUAN CARLOS I DE BORBON Y BORBON
23	VERTU	V0041167	P002300273		04/12/08	1	18	-3.800,00	-3.275,86		75195 DON JUAN CARLOS I DE BORBON Y BORBON
23	VERTU	V0041167	P002300273		18/12/08	11	207	3.800,00	3.275,86		2011892 ONI DESIGN, S.L.
23	VERTU	V0041167	P002300273		26/12/08	1	7	3.800,00	3.275,86		11763 ZORAN, STIGADORNIK

La documentació de la joieria Rabat mostra l'adquisició d'un mòbil de luxe per part de Juan Carlos I, així com el préstec durant dos dies d'un altre aparell que va ser retornat

El monarca ha estat recentment a l'epicentre d'una forta polèmica per una sumptuosa cacera d'elefants a Botswana

Mestre: client habitual de Rabat
El capítol del port és client habitual de la joieria Rabat. De fet, en el moment de ser detingut per la presumpta implicació en la importació de cocaïna a Barcelona a través d'un contenidor de ferralla, José Mestre va intentar telefonar al seu advocat amb un mòbil de la marca Vertu d'edició limitada de Ferrari. La família Mestre al complet ha passat per les instal·lacions d'Esteve Rabat -l'amo de la joieria- per comprar telèfons

Vertu, o rellotges, arracades, penjolls i aliances de les marques més ostentoses. Filles i fills, germanes i cosines de José han estat ateses amb tracte exquisit i preferent pel personal de les botigues Rabat. Tot plegat, a preus poc assequibles per a qualsevol persona del carrer i amb destinataris poc clars, com es pot constatar a les investigacions. Així doncs, tot i que la instrucció del cas del tràfic de droga ja ha conclòs -Mestre resta a l'espera del judici-, el Don (com se'l

coneix al port) ha de fer front a un altre entrebanc en la seva carrera cap a la llista de les fortunes més grans del món: el jutge Joaquín Aguirre.

Rellotges a canvi de protecció

El jutge Aguirre va registrar les seues de la joieria Rabat a Barcelona i Badalona perquè buscava proves que certifiessin les seves sospites respecte el funcionament de la trama. Les investigacions del

cas Macedònia apunten que una xarxa de narcotraficants, encapçalada per Manuel Gutiérrez-Carvajó, subornava comandaments de diferents cossos policials perquè els alertessin d'investigacions judicials en curs i els protegissin. A canvi, els efectius policials rebien confidències de les activitats d'altres xarxes de narcotràfic i, així, augmentaven el currículum policial en el camp de la desarticulació d'alguns grups de traficants.

José Mestre és un client habitual de les joieries d'Esteve Rabat

El registre de la joieria ha permès constatar al grup investigador que alguns narcotraficants de la trama protegida, com Gutiérrez-Carvajó o Antonio Crespo, eren compradors habituals de rellotges i joies de luxe a la joieria Rabat, amb factures que sumen centenars de milers d'euros. En aquest sentit, cal destacar que, a les diligències d'entrada i el registre, s'anota la intervenció -dins d'una carpeta de color blau- de dues notes d'entrega a nom de Juan Pablo (CNP) i unes altres dues a nom de Manolo Gutiérrez. El primer d'ells fa referència al cap del grup d'atracaments i homicidis de la brigada de policia judicial del Cos Nacional de Policia (CNP), Juan Pablo Berberia Merino. El segon, al

> Des de l'any 2008 s'han destapat nombrosos casos de corrupció que vinculen xarxes de narcotraficants, prostíbuls, cossos policials i empresaris amb alt poder adquisitiu. El Cos Nacional de Policia en el cas Riviera-Saratoga, la Guàrdia Civil en el 'cas de la Banda del Port' i els Mossos d'Esquadra en el 'cas Macedònia' han protagonitzat les portades dels mitjans de comunicació. La figura de José Mestre, però, ha fet arribar aquestes trames fins a les més altes esferes del poder

, estirant del fil

narcotraficant Manuel Gutiérrez-Carvajo. L'agent de la policia espanyola va rebre un rellotge de la marca Chaumet valorat en 1.400 euros. Es dona la circumstància que, el 2002, ell mateix va investigar l'assassinat de dos guardes de seguretat de Prosegur al centre comercial Parc Vallès de Terrassa, pel qual compleix condemna de 41 anys de presó un altre presumpte narcotraficant: Juan Pedro Lozano, alhora testimoni de càrrec en el cas de la Banda del Port.

Tant en el cas de José Mestre com en el de Gutiérrez-Carvajo, algunes factures fan menció directa als regals. És el cas d'una de les factures de Mestre, que ascendeix a 5.247 euros, en concepte d'"articles regals empresa Jose Mestre", o d'un albarà de compra a nom de Gutiérrez-Carvajo en concepte de "regal penjoll sandàlia".

No només 'narcos'

Manuel Gutiérrez-Carvajo i José Mestre no són els únics que figuren a les llistes de clients de la joieria Rabat. Empresaris i banquers, farceixen les piles d'albarans, factures i documents que ara l'Agència Tributària investiga per esbrinar si es tracta de regals amb els quals Mestre intentava obtenir tractes de favor, operacions comercials per blanquejar diner negre o bé, compres de rellotges i joies per a ús personal. El cert és que molts dels noms que hi figuren pertanyen a àmbits relacionats amb l'activitat portuària. És el cas de Segundo Fernandez Garcia, empresari de grues; Antonio Paublete, del sector duaner i de trans-

Empresaris i banquers farceixen els documents que investiga Hisenda

ports, o Julian Garcia, líder històric del sindicat d'estibadors de Barcelona. Altres noms rellevants són els de l'exconseller general de Caixa Terrassa, Daniel Hausmann; el cònsol espanyol a Libèria, Manuel Cuenca (que un informe de l'ONU relaciona amb el tràfic d'armes), o l'empresa patrimonial CV Capital SL, fundada pel multimilionari Enrique Bañuelos (segons la llista Forbes posseeix una fortuna d'1,5 bilions de dòlars) i que en l'actualitat és dirigida per un exdirectiu del Banc Sabadell, Ignacio Bonilla, i un exregidor de Sagunt, Emilio Manuel Adan. Per saber si algunes d'aquestes persones van rebre els rellotges com a regals, l'Agència Tributària, entre d'altres mecanismes, està creuant els noms i cognoms de les persones que consten com a compradors amb els de les persones que, a posteriori, han abonat les factures de les reparacions.

BARCELONA • EL PRINCIPAL TESTIMONI DE CÀRREC ASSEGURA QUE ÉS VÍCTIMA D'UN MUNTATGE POLICIAL

El judici de la Banda del Port obre la caixa dels trons d'una xarxa de corrupció

ALBERT GARCIA

Juan Pedro Lozano, dret i amb samarreta a ratlles, va declarar el 16 d'abril al Palau de Justícia de Barcelona

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

El cas de la Banda del Port (també conegut com a cas Martorell) és part d'un entramat d'escàndols de corrupció confrontats entre si, on tots els implicats s'acusen mútuament de ser els menys dolents. Els casos Macedònia, Riviera-Saratoga i José Mestre (també al Port de Barcelona) complementen un trencaclosques que, de mica en mica, va prenent forma. La secció segona de l'Audiència Provincial de Barcelona va iniciar, el 16 d'abril, la pràctica de prova de la vista oral del cas de la Banda del Port. Fins el 19 de juny es prendrà declaració a persones imputades i testimonis. Pedro Martín, més conegut com a Don Pedro, és el jutge ponent d'un procés que ha investigat des de 2008 el fiscal Fernando Bermejo, sota supervisió del jutjat d'instrucció 3 de Martorell. En total, es processen 23 persones, cinc de les quals són membres de la Guàrdia Civil i unes altres dues excomandaments del Cos Nacional de Policia (CNP). La investigació de tot l'entramat sempre s'ha fet sota pressions i amenaces tan fortes que, el dia que va arrencar el judici, quatre guardaespalles personals del fiscal Bermejo van haver de revisar la sala del jurat número 2 del palau de justícia de Barcelona i un cordó de policia va haver de fer un passadís per separar els imputats i els principals testimonis de càrrec de l'acu-

sació. Tot i les fortes mesures de seguretat, un cop dins la sala, alguns dels processats van proferir insults i amenaces velades contra Juan Pedro Lozano Fernández, l'integrant penedit de la banda de narcotraficants que s'ha convertit en la peça fonamental de l'acusació. Lozano va ser traslladat emmanillat des del centre penitenciari Brians 2, on compleix una pena de 41 anys de presó per l'as-

Entre les 23 processades hi ha cinc guàrdies civils i dos exinspectors del CNP

assinat de dos guardes de seguretat de l'empresa Prosegur el 9 de desembre de l'any 2002 mentre recollien la recaptació dels multicines AMC del centre comercial Parc Vallès de Terrassa. Mentre

Lozano donava les seves explicacions, altres agents de paisà vigilaven tota l'escena des de la platea on seia el públic i les periodistes.

La figura del penedit

El corrupte penedit va explicar que una de les seves principals motivacions per destapar tota la veritat al voltant de la conxorxa entre policia i narcotraficants és aconseguir que li revisin la sentència condemnatòria per la mort dels guardes de seguretat de Terrassa: "Sóc innocent. Déu ho sap, jo no he matat ningú (...) Em vaig tallar les venes per acabar amb això (...) Ells es creuen que estan per sobre del bé i del mal i em van involucrar en el cas del furgó, però no hi tinc cap relació (...) Ara he vingut a fer justícia, aquests homes han enganyat tothom en el meu cas, però no vull que això torni a passar en aquest judici". Les múltiples interceptacions telefòniques ordenades per la jutgessa ja havien aportat indicis incriminatoris conclouents,

però les aportacions d'un dels homes de la trama han reblat el clau de les indagacions del fiscal. De tot plegat, es va concloure -i ara es dirimeix en el judici- que Javier Segura i Daniel Ribelles eren els dos capítols de la trama delinqüencial i que, entre els anys 1999 i 2005, van aconseguir la incorporació d'Antonio Saenz, membre de la Policia Judicial de la Comandància de la Guàrdia Civil de Barcelona, i de Roberto de Prádena, suboficial de la Policia Judicial de Mollet del Vallès.

La gola profunda al CNP

Altres personatges clau de l'entremat són Antonio Giménez Raso i Carlos Giménez Raso, dos germans bessons que van ser inspectors en cap del Cos Nacional de Policia de la Prefectura de la Via Laietana de Barcelona. Segons Lozano, els germans Giménez Raso proporcionaven la informació que feia possible el robatori de grans quantitats de droga transportada per narcotraficants. Un cop interceptats els carregaments, els agents de la guàrdia civil simulaven la detenció dels que la transportaven i, així, els subministradors es quedaven sense el pagament. Un cop efectuat l'engany, la detenció quedava sense efecte i la droga es repartia

En recompensa, els policies rebien vehicles BMW i Audi de gamma alta

entre petits camells, amics de narcos i policies. Els beneficiaris eren astronòmics i, com a recompensa, els policies rebien luxosos vehicles BMW i Audi de gamma alta. La banda va funcionar regularment entre 1999 i el desembre de 2002, justament el mes de la mort dels guardes de seguretat a Terrassa. Dos anys més tard, però, es van tornar a reunir per efectuar el que havia de ser el gran cop: robar centenars de quilos de cocaïna amagats en un contenidor de gambes congelades del Port de Barcelona. No sabien, però, que els seus telèfons, en aquells moments, ja estaven punxats i, tot i que van aconseguir sotstroure més d'un 20% de la tona de droga emmagatzemada al port, van deixar un rastre de pistes que va conduir fins a les seves detencions i empresonaments.

> Portes giratòries de testimonis i imputats

Es dona la circumstància paradoxal que, entre els principals testimonis del cas de la Banda del Port, hi figuren Manuel Gutiérrez-Carvajo (presumpte narcotraficant) i Antoni Salleras (sotsinspector dels Mossos), tots dos imputats al cas Macedònia, així com Miguel Abundio Navas, un dels comandaments del Cos Nacional de Policia imputat a la xarxa de corrupció dels prostíbuls Riviera i Saratoga.

, impressions

Gabriela Serra · Membre del moviment pacifista català – David Fernández · Periodista
opinio@setmanaridirecta.info

Davant les pedres del camí

Tirar la pedra i amagar la mà o amagar la pedra i tirar de mans? De moltes mans abans que de poques? Blanc i negre inamovible o tots els colors del verd, que diria Raimon? Foto fixa o pel·lícula en moviment? Donar la cara o eludir-la, inclús davant el mirall? Compartimentació estanca aclaparadora? Què construïm? I com? Xarxa entreteixida de dissidències o aïllament tèrmic criminalitzant? Confonem encara preu i valor? L'ou o la gallina? Els eters debats sobre emancipació col·lectiva i transformació social, entre mitjans i finalitats, formes i fons, sota l'ardu prisma de la voluntat de ser coherents, continuen oberts. En una època de desfici col·lectiva i de guerra global permanent desfermada per qui -de desfermar guerres, inoculant pors i brandar violències- en saben massa. Al cap i a la fi, són perfeccionistes de l'horror i del terror. D'Estat. Diu-mege passat hi

tornaven: el comissari Sergi Pla sostenint que Gandhi hauria rebut de valent el 27 de març a plaça de Catalunya. Diguem, pot ser, que Galeano sempre marcà "no ser com ells" com a premissa irrenunciable abans d'emprendre el viatge. Afirmin amb Klein que la memòria és el millor antídoto davant l'auge del capitalisme del desastre. Afegim, ja que Lakoff està de moda, que el nostre *frame* no pot ser el seu: el seu camp de batalla, al que pretenen obligar-nos a comparèixer agenollades, tampoc. Desertem de la seva lògica i obrim la nostra: saber generar espais també és pura política alliberadora, avui més que mai. Citem a Mariano Ferrer citant a Paine a Barcelona: "Qui vulgui salvaguardar la seva llibertat haurà de protegir de l'arbitrarietat fins i tot els seus enemics, o s'establirà un precedent que es tornarà contra ell". Sumem també, llavors, les lliçons apreheses de l'escola pedagògica de Freire: el procés allibera

l'oprimit, però també l'opressor. Humanitza. Amarem-nos sens falta de les veus del feminisme davant tantes violències gestades en allò patriarcal. Esbiaixem el simplisme reduccionista que pretén esborrar la memòria davant la història densa -densa i contradictòria, fèrtil i dinàmica- dels moviments socials. Remenem la coctelera dels moviments socials i... hop!: un patrimoni insubmís inacabable, enciclopèdia quasi infinita, de la mescla heterogeniament lliure de necessitat i radicalitat, desobediència i compromís, imaginació i contrapoder, ètica i solidaritat. Assumim-ho. Un error no justifica el següent. Mai. I encara menys si és nostre. Si el Poder és d'ells, que l'ètica sigui nostre: sense lloc per a dobles arrasadors ni lleis d'embuts ni densos silencis. Així creiem, molt humilment, que hauria de ser. Aquesta és la nostra opció. Per principis. I, a la vista de l'altra història, per eficàcia en les lluites.

Eficàcia no crematística sinó en termes humans. Saber què és el que no volem perdre en el camí. Llaurrant el principi de la coherència: malgrat, o potser per això mateix, els densos anys de cops rebuts, d'emboigida lògica antiterrorista i, sobretot, davant de tants patiments acumulats a massa llocs. Avui, demà, davant d'uns escenaris de cínica governabilitat autoritària via por i obsessió securitària; davant la sòrdida gestió, injusta i macarthista per arremetre contra tot amb l'excusa -la gran excusa- de la violència nascuda en el raval del malestar i la desigualtat; davant la sinistra raó d'Estat -avui pura raó d'Estat, a cosses amb el mínim bri de dissidència- obrim a senalles les portes de la desobediència. Desarmem-los. Si el problema, avui, rau en el desvincle, en la liquiditat

el regal incalculable i impagable del repertori de l'acció col·lectiva desobedient. No és la metonímia d'A o B: el logaritme de l'abecedari per a construir comunitats amb justícia i en llibertat és, afortunadament, extens. Aquesta és, cartesianament, la contribució directa i vigent de la nostra memòria fèrtil: aire fresc a la neurona de la suma multiplicant de l'infinít repertori per a deslligar el Poder amb pràctiques que, en se i per se, ja alliberen. Aire fresc, sí. I vent del sud. I tsunami desobedient. Al cap i a la fi, matemàtica pura -la ciència més exacta que hi ha, potser l'única-, el canvi social radica en cada gest. I en cada gest mil·limètric ens la juguem. A *Nadie es neutral en un tren en marcha*, i davant de tanta pedra en el camí (les que ens col·loquen ells com a mur i algunes que ens posem nosaltres), Howard Zinn esbossava i assaboria una vida de compromís en base a la desobediència civil noviolenta. I la síntesi, la seva síntesi de vida i lluita, era precisament aquesta: que el canvi només es forja en base a l'agregació, finalment suma i multiplicació, de petites pràctiques, gestos i microhistòries de coherències. Si no, és que és impossible... Potser, i com diria un amic que és el responsable de la frase que origina aquest article, "si em deixen triar, prefereixo donar la cara i no tirar cap pedra, abans que tirar-la i amagar-la". El moll i el *quid* i el clau: donar la cara. Per la urgent necessitat -i el gust també, per què negar-ho- de donar la cara per cada pam d'espai alliberat. Cartografia alliberada al nostre cervell, a la nostra vida quotidiana i a les nostres pràctiques, que és l'únic lloc possible on gestar un altre futur. El futur de l'altra història. Per suposat. El futur de la utopia i, sobretot i en paraules de Pere Casaldàliga, de l'eutopia: el sí-lloc on hi cabrem totes.

Si el Poder és d'ells, que l'ètica sigui nostre: sense lloc per a dobles arrasadors

baumaniana d'unes societats radicalment individualistes, atrevim-nos a afirmar que no hi ha millor escola que el vincle -el vincle social i comunitari, avui tant fet malbé i amenaçat- de la desobediència civil: no delega, autorresponsabilitza. És intrínsec a ella que el compromís sigui amb el cos, no amb la boca i les paraules que sempre s'endu el vent. I és l'amenaça del bon exemple i les coses ben fetes. Per a algunes i alguns dels qui enfrontem la violència -les violències- sempre com a imposició de la medul·la d'allò establert i mai, almenys, com una opció, el debat s'arrossega des de fa temps. Se sap. Però exemples, inacabats i inacabables, que les possibilitats d'acció són desbordadament múltiples és

Quim Gibert · Psicòleg i coautor d'Elogi de la transgressió
opinio@setmanaridirecta.info

Despenjafigues

Punxó d'infern; canyiola; pom d'escala; turrull; menjamistos; baldragues; advocat de conillera; agaués... Es tracta d'insults divertits que es fan servir sobretot amb la canalla a Fraga i rodals. Emprenyador; escarransit; curt de gambals; esverat; sense traça; deixat; saberut; egoista; en són les respectives expressions en català estàndard. Conèixer i gaudir

d'un vocabulari local tan singular, tan autèntic, ens nodreix culturalment. Aquesta mena d'aliment, no exempt d'humor, ens confirma que la nostra és una cultura potencialment seductora. Estimar-la significa garantir que serà transmesa, com un actiu valuós, a les noves generacions de fragatins. Això vol dir sentir-se un factor dinàmic d'aquest patrimoni, el qual ha de

ser viscut amb orgull i lluitat a tothora. Els entesos diuen que quan els insults tenen un caràcter simpàtic deixen de ser insults. El polític republicà Joaquim Ventalló (1899-1996) va demostrar molta lucidesa en el moment de traduir els renecs del capità Haddock, el llop de mar de les aventures de Tintín. Entre les innocents exclamacions que engalta el barbut bevedor arran de whisky n'hi ha d'inspirades arran de converses de Ventalló amb els pescadors de Port de la Selva. Tros de tifa interplanetària amb ulleres; cadell de gos sarnós; nas de moc; cuc endimoniat; escampa-

fems; esquitx de mico filós esdentegat i tòxic; ronya d'inflidels; gep de dromedari; filibuster de pa sucuat amb oli; mussol mal dissecat... són alguns dels 800 malnoms que ara han quedat recopilats a *Llamp de llamp de rellamp de contra-rellamp!* (Acontravent). Quim Torra, l'editor, diu que és "un monument lingüístic de primer ordre i un espectacular treball filològic". L'inseparable amic mariner de Tintín fins i tot disposa d'un terme que caldria incorporar en el parlar de Fraga: despenjafigues. I és que Fraga s'ha distingit pel conreu d'aquesta fruita. En aquesta línia, la tardor pas-

sada tardor va sortir reeditat el segon disc que va publicar el cantant Pau Riba, a començaments dels 70, intitulat *Jo, la donya i el gripau*. Riba diu: "el vaig dedicar al meu primer fill, en Pau, o griPau, que traduït vol dir gran Riba Pau" (*Ara*, 9-7-11). Presentar el català com una llengua divertida, amb la qual és possible jugar amb les paraules, genera adhesions i possiblement fa augmentar el nombre de catalanoparlants. Encara diria més, viure en positiu la llengua és un requisit per a relançar la nostra identitat lingüística.

José Manuel Rull Fuentes · Pres al CP Brians 2
opinio@setmanaridirecta.info

Us robem la llibertat i recuperem els diners

Us saludo des del cor de la bèstia que ara, a més, és recaptadora. Nosaltres patim per un destí per a subsistir i malviure, si és que es pot dir que estar a la presó sigui vida.

Matinar a les 6 del matí per fregar olles i preparar menjars de porqueria per uns 260 euros mensuals, escortats per les garres de la bèstia que va de blau. En silenci, com un ramat, cap al teu lloc de treball, el de 360 euros, el dels bugaders que es fan un fart de rentar roba, llençols, coixins, mantes, vinga doblegar i empaquetar.

I compte amb el pa que arribarà sense crostó, hores i hores de condemna independent de la causa, treballant per agilitzar-la i guanyar un miser sou, per dir-li d'alguna manera. I segueixes sent pres de les seves crisis. Penós però verídric, és el que patim als nostres cossos.

Qui et reparteix això que anomenes menjar i qui et frega el terra cobra 120 euros

Calla o perdràs el teu lloc de treball, hi ha centenars que esperen aquesta feina en tallers de producció en els que, si guanyes més de 100 euros, ja pots estar satisfet; això sí, et descomptem la seguretat social i l'IRPF. I ara, a més, també recuperarem el 5% retallat als funcionaris. El

LUCÍA PIGLIAPOCHI

Departament de Justícia mai no perd. I ja podeu cridar que som pocs i covards però us robem a la vostra cara.

El Departament de Justícia et diu que si no haguessis robat no series aquí, disculpeu que no hagi perdut el sentit de l'humor: qui és més lladre? És penós i indignant i fastigós i degradant i... ja no queden qualificatius pel que han fet. Pocaveronyes! Qui et reparteix això que anomenes menjar i qui et frega el terra cobra 120 euros! Imaginem -imaginar és l'única

llibertat que no ens poden descomptar, però no ho diguem massa alt no sigui que maquinin la manera de fer-ho-, imaginem que els de la cuina no anessin a treballar, ni els de la bugaderia, ni els que freguen ni els que serveixen el menjar... qui duria aquest vaixell de roïns?

Seguim imaginant, gent del carrer escortada per Mossos, què cobra un cuiner al carrer, 1.300 euros, pots ser? I a la bugaderia, només per rentar, 1.000 euros? Però també es necessita algú que

plegui la roba; la diferència és que un pres fa quatre feines però només en cobra una. Com diu la meva estimada mare, "o teta o sopa, tot no hi cap a la boca".

No podem posar tothom en el mateix sac, però que n'hi hagi que cobren un plus de perillositat mentre estan mirant pel·lícules amb els peus sobre la taula... I si et poses gallet i la lles, apareixeran quatre o cinc tipus alts com a torres i t'estovaran de valent. Va morir d'una sobre-dosi del 5%. Quanta injustícia!

No té nom que la Generalitat, juntament amb el Departament de Justícia, arribin a aquests extrems; un altre exemple són els productes de la botiga, on alguns preus gairebé doblen el del carrer.

Quina reinserció de merda un cop al carrer: serem braus plens d'ira, dolor i ràbia, a més de les seqüeles psicològiques. Persones de més de 40, humiliades i sotmeses, només som números: el 5%!

Ara, els funcionaris, ja no es manifesten gaire, és clar, els han solucionat el seu 5% tot i que ho neguen i callen. A vosaltres, allà dalt dels vostres escons, us retem a tastar la vostra medicina, esteu convidats a fer la nostra feina, durant un mes i marxant a casa un cop acabada. Us donem dos dies, per a ensenyar-vos la feina i un altre per a que no torneu. Baixeu dels vostres núvols i sigueu mileuristes i, si en voleu més, a fer hores extres o de genolls a fregar escales baieta en mà com ha fet la meva mare tota la vida. I vosaltres creieu que podeu arreglar el país?

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Eurovegas

Roderic Guigo, Barcelona

El govern de la Generalitat promou la instal·lació del complex Eurovegas al voltant de la ciutat de Barcelona. Segons el president, aquest projecte és crucial per al benestar futur del nostre país i conduirà a la creació de milers de llocs de treball. L'any 1931, el joc va ser legalitzat a l'estat de Nevada i va començar la construcció de casinos a la ciutat de Las Vegas. Durant els anys quaranta, Las Vegas (i l'estat de Nevada) es van convertir en una atracció turística mundial lligada al joc. Avui, 70 anys després, l'estat de Nevada ocupa la posició 46, entre els 50 estats de la Unió, pel que fa a la qualitat de les escoles; la número 42 pel que fa a la salut dels ciutadans, i la número 45 pel que fa a la proporció de joves amb títol universitari. D'altra banda, en canvi, ocupa la tercera posició en nombre de crims violents i la segona en nombre d'execucions hipotecàries. Irònicament, ocupa la primera posició pel que fa a desocupació: és, amb diferència, l'estat amb l'índex d'atur més alt de tota la Unió.

No devem, no paguem!

David Virgili Correas, Barcelona

En els quatre anys que portem de crisi, el deute públic de l'Estat espanyol ha crescut un 10% anual de mitjana, i ara ja ens situem en el 80% del PIB. Aquest increment segueix fil per randa el pla prefixat des de 2008 per convertir progressivament el deute privat -el veritable problema econòmic de l'estat- en deute públic. En nom de l'austeritat, es retalla en serveis públics essencials (sanitat, educació, investigació) però, alhora, es donen més de 100.000 milions d'euros a la banca, per cobrir el seu forat immobiliari. Es retalla en drets socials i laborals però, alhora, es decreta una amnistia fiscal per legalitzar els estafadors. S'està contraient un deute que és il·legítim, immoral i inassumible per a l'Estat espanyol. Només el que es pagarà aquest any en interessos suposaria una prestació de 500 euros addicionals per a cada aturat de l'Estat. En nom de qui s'ha canviat la Constitució perquè això sigui irrealitzable? Davant d'un sistema polític i judicial enfonsat, la ciutadania adquireix el dret a decidir de forma sobirana si aquest deute no s'ha de pagar i a jutjar amb els seus propis mitjans els responsables de la situació actual.

El càncer de l'economia

Josep M. Loste i Romero, Portbou

Ara i aquí existeix molta morositat privada. El problema no és la teòrica rigidesa del mercat laboral sinó la manca de liquiditat de les famílies i empreses. En aquest sentit, si no s'aplica la dació en el tema de les execucions hipotecàries, si no es crea una veritable estructura pública de lloguers socials, no avançarem gens.

EN CALENT

"En Manel fou una de les més de 100 persones torturades el dia 29"

Membre de l'Assemblea La Floresta Indignada

En Manel, activista de l'Assemblea La Floresta Indignada Actua, es trobava al centre de Barcelona participant de la jornada de vaga general. A les 14:30 h era al Passeig de Gràcia quan venia cap a ell i cap a altres vaguistes una càrrega de Mossos d'Esquadra. Al girar-se i córrer en direcció a la càrrega, una persona amb el rostre tapat se li acostà i li propinà una cossa que li fracturà el peroné de la cama dreta. Tot seguit, ja a terra, li començà a donar cops de puny. Era un mosso vestit de paisà que, en veure l'estat en el que havien deixat en Manel i per temor a que algú més veiés, fotografies o enregistrés la violenta agressió, van cridar una furgoneta de la Brigada Mòbil on el van entrar. Allà el tingueren immobilitzat durant més d'una hora entre els seients mentre li propinaven insults i vexacions.

Cap a les 16 h, van portar en Manel a la comissaria de Les Corts, on estigué 3 hores reclamant un exhaustiu reconeixement mèdic. Finalment, el metge determinà que havia d'anar a un hospital. I així ho van fer, emmanillat, sense crossets, sense cadira de rodes, sense ajuda, per escales, i a 100 metres de l'hospital, una distància que hagué de recórrer, obligat, a peu coix.

Amb la cama dreta enguixada fins a l'entrecoix van tornar en Manel cap a la comissaria. Allà el van deixar a la cel·la i el van despertar dues vegades per interrogar-lo i fitxar-lo, fins que a les 4 de la matinada el van deixar sortir, sense mòbil, sense diners, i, només després de molt insistir, deixant-lo fer una trucada.

En Manel fou una de les més de 100 persones torturades el dia 29.

. EDITORIAL

De la corona en avall

La darrera *borbonada* reial, una cacera feudal d'espècies protegides de qui diu ser president de la protectora d'animals més gran del món, no és res més que la penúltima anècdota d'una llarga llista d'abusos, impunitats acumulades i nepotismes inacabats amb arrels ben fonades. La imposició del sistema de poder polític i de corrupció econòmica vigent, instaurat amb la transmutació de l'oligarquia franquista en elit democràtica, va tenir un preu molt elevat que avui encara ens hipoteca. Durant dècades, s'ha permès que la màfia instal·lada a la Zarzuela cometés tota mena de tupinades, enriquiments i negocis tèrbols. Fa trenta anys que se sap, entre censures i repressions: amitats perilloses, vincles inquietants i milions malbaratats. Ara, però, l'única novetats és que el tabú més protegit del Reg-

ne d'Espanya s'esquerda, entre la irrenunciable demanda republicana, uns escàndols de vergonya i el singular tensor *neocon* de la dreta espanyolista més cavernícola. Enmig, l'*operació Príncep*, pura enginyeria genètica d'Estat, impulsada pel joancarisme polític i el clauveguerament recentralitzador. El ridícul anacronisme polític, en ple segle XXI, d'una monarquia borbònica de sinistra memòria es barreja avui, directament, en temps d'una *res pública* segrestada i una crisi socialment devastadora, amb la sorridosa del frau polític i l'estafa econòmica del sistema que ens ofega. No maregem gaire la guillotina. El rei només és la punta de l'iceberg. De la corona en avall, tot és negoci a les esferes del poder i el mercat. I el que ha de caure no és només una corona. És tot el règim despòtic sobre el qual se sustenta.

. PENSEM, DONCS EXISTIM

Aprendre a viure amb les contradiccions

Xavi Miquel
directa@setmanaridirecta.info

Alegrejar-se quan el Barça guanya la lliga, estar enganxat a una sèrie o un programa estúpid de la televisió, sentir gelosia quan la nostra parella ens diu que se n'ha anat al llit amb una altra, consumir de tant en tant una marca o producte tot i saber el que hi ha al darrere, agradar-nos una cançó que sona constantment en una ràdio comercial... són algunes de les moltes contradiccions que totes sentim dins nostre al llarg de la vida i amb les quals mantenim llargues hores de debat intern. I és que si totes les persones tenen contradiccions, les que lluitem contra el sistema establert encara en patim moltes més, ja que només el sol fet de

viure dins d'aquest sistema ja en presenta unes quantes. Tot i així, crec que hauríem d'aprendre a viure amb elles, assumir-les i intentar treballar-les de forma col·lectiva per, de mica en mica, anar superant-les.

Creo que moltes vegades amaguem, justifiquem o minimitzem les contradiccions que tenim i, per contra, maximitzem i critiquem les contradiccions d'altres persones jutjant-les pel seu baix grau d'integritat. En aquest sentit, he vist multitud de vegades (i també protagonitzat) sermons a altra gent (sobretot a la gent més jove) sobre aquelles contradiccions on nosaltres som tan íntegres. I això fa que no sigui gaire atractiu acostar-se'n, cosa que pot provocar una idolatració cap a certa gent, com si aquella persona no fos humana.

Potser seria molt més natural assumir les contradiccions i plantejar-les públicament, en petits grups o tallers, sense presumir sobre això, però també sense amagar-ho. Al cap i a la fi, qui viu amb contradiccions vol dir que és viu, que es qüestiona l'estat de les coses. Evidentment, és una tasca feixuga, de continu debat amb una mateixa i on, moltes vegades, acabes cedint tot i ser plenament conscient que entres en una contradicció amb tu mateixa. Potser és perquè ser el *rar* tota la vida també acaba cansant i, ni que sigui amb petites coses, és molt més fàcil ser *normal*. Així, hauríem de ser conscients que, de contradiccions, sempre en tindrem i que amagar-les no és la millor manera de superar-les.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana és molt emocionant per a totes nosaltres. D'una banda, complim sis anys, sis anys plens de llums i ombres, plens de feina i de resultats, de correccions i de millores. Però, sobretot, sis anys que tenen una única raó de ser, el suport de totes les persones que us subscriu, que compreu, que llegiu o que, simplement, creieu en la necessitat d'un projecte com la DIRECTA. D'altra banda, iniciem una nova etapa amb el setmanari a tot color. Tot i que, per a nosaltres, això comporta més feina, sabem que és un pas endavant en la qualitat i la potència del projecte comunicatiu setmanal. Finalment, a part de l'aniversari, aquest dissabte tenim una reunió interna per implicar tot el col·lectiu en el procés d'anàlisi i millora que hem engegat fa poc i que esperem que ens durà a un creixement i una estabilitat que ja són molt urgents. En fi, una setmana intensa. Fins la propera, Salut!

. FE D'ERRADES

— A l'article "La pantallització del món" (Directa, 268), on diu "per als autors caracteritza la mal anomenada societat hipermoderna", ha de dir: "per als autors caracteritza a la societat que, de manera imprecisa, anomenen societat hipermoderna"

— A l'article "Exposar la tecnologia" (Directa, 268), on diu que l'exposició Mòbil-U del centre Arts Santa Mònica "va ser inaugurada al recinte firal de Barcelona" ha de dir: "va ser inaugurada coincidint amb el Congrés Mundial de Mòbils que es va celebrar recentment al recinte firal de Barcelona".

. EL RACÓ IL·LUSTRAT

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego n.º 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.setmanaridirecta.info — directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
— Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

— Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.
Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

· Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
· El setmanari DIRECTA no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@setmanaridirecta.info — edicio@setmanaridirecta.info — video@setmanaridirecta.info
fotografiadirecta@setmanaridirecta.info — il·lustracio@setmanaridirecta.info
subscripcions@setmanaridirecta.info — distribucio@setmanaridirecta.info
publicitat@setmanaridirecta.info — administracio@setmanaridirecta.info

Qui Som

REDACCIÓ: Estirant del fil | David Fernández Impressions | Lèlia Becana Així està el pati | Jesús Rodríguez i Manu Simarro Quaderns d'Illacrua | quaternsillacrua@setmanaridirecta.info
Roda el món | Laia Gordi, Ana Paola Van Dalen i Oriol Andrés Observatori dels mitjans | Marc Torras Expressions | Manel Ros i Anna Pujol Reig Agenda directa | Arnau Galí i Muriel Comas La indirecta | Alex Romaguera FOTOGRAFIA: Robert Bonet IL·LUSTRACIÓ: Carlos Villafranca CORRECCIÓ: Laia Bragulat EDICIÓ: Marc Iglesias COMPAGINACIÓ: Roger Costa Puyal PUBLICITAT: Anna Pujol Reig DIFUSIÓ: Blai Lindström DISTRIBUCIÓ: Lèlia Becana SUBSCRIPCIONS: Lèlia Becana ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond i Estel Barbé

Corresponsalies

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDA: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MAREME: mareme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
RIPOLLÈS: ripolles@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terresponent@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@setmanaridirecta.info

, així està el pati

Mobilitzacions contra el projecte Eurovegas | PÀG. 8

Denúncies per tortures a la presó de Lledoners | PÀG. 9

Creix la oposició a la marina de luxe del Port Vell | PÀG. 10

96 preguntes per canviar La Rambla de Barcelona | PÀG. 12

CATALUNYA · EL PRESIDENT DEL GRUP SERHS ACONSEGUEIX CONTRACTES MILIONARIS D'EMPRESES PÚBLIQUES ON OCUPA CÀRRECS

Setge a la revista que ha destapat un dels grans escàndols de la sanitat catalana

Un assessor d'Artur Mas presenta una demanda contra 'Cafèamblllet', el mitjà que ha denunciat tripijocs d'alguns gestors del Consorci de Salut i Social de Catalunya

Marc Font
redaccio@setmanaridirecta.info

Una revista comarcal es va endinsar a les entranyes de la sanitat catalana i va descobrir que diferents alts càrrecs d'organismes públics aconseguïen contractes molt sucosos per a les seves empreses a través dels hospitals que gestionen. Els mitjans de més abast se'n van fer ressò i l'Oficina Antifrau va iniciar una investigació per possible conflicte d'interessos sobre un dels grans empresaris catalans i, alhora, factòtum convergent al Maresme. La Sindicatura de Comptes va presentar un informe que demostrava l'existència d'irregularitats en la construcció d'un centre sanitari

'Cafèamblllet' va posar de manifest l'opacitat i la malversació dels diners que aporta la Generalitat a la corporació sanitària

públic, un procés en què l'empresari esmentat participava directament. Un assessor d'Artur Mas i -fet gens casual- company de l'home investigat en un consell d'administració va presentar una demanda contra la publicació comarcal per "atemptat a l'honor".

Aquesta és, de manera molt esquemàtica, la seqüència dels fets que va desencadenar la investigació iniciada fa un any per *Cafèamblllet*,

Elena Rakosnik, Artur Mas i el president del Grup Serhs, Ramon Bagó, durant els actes del 35è aniversari de l'empresa

una revista gratuïta que es distribueix a l'Alt Maresme i a la Selva. Inicialment centrat en la Corporació de Salut del Maresme i la Selva (CSMS), un ens públic que gestiona els hospitals de Calella i Blanes, el treball va posar de manifest l'opacitat i la malversació amb què es gasten els 100 milions d'euros que aporta la Generalitat de Catalunya a la corporació. Les partides sense justificar, els contractes que beneficien càrrecs gestors de la CSMS o la manca d'informació sobre els sous dels alts càrrecs van sortir a la llum. Posteriorment, la publicació gironina va anar més enllà i va mostrar que aquestes pràctiques es repetien a

d'altres centres del Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC), un organisme públic que agrupa 76 ambulatoris i 44 hospitals de Catalunya -entre ells, els esmentats- finançats per la Generalitat, que hi aporta prop de 1.900 milions anuals, però gestionats al marge del control del Parlament i de l'executiu autonòmic.

Un dels grans arquitectes d'aquesta mena de sistema sanitari paral·lel és Ramon Bagó, que va ser un dels impulsors, el 1983, del Consorci Hospitalari de Catalunya (CHC) -l'actual CSC-, on ha ocupat càrrecs directius, inclosa la presidència, ininterrompudament des

d'aleshores. Alcalde de Calella de 1979 a 1991, director general de Turisme de la Generalitat durant el primer govern de Jordi Pujol (1980-1984) i Creu de Sant Jordi el 2001, Bagó també és fundador i president del Grup Serhs, un holding empresarial enorme que aplega més de 60 empreses i una plantilla de 2.600 persones i que va facturar més de 470 milions l'any passat. D'una banda, Bagó ha gestionat diners de la sanitat pública durant 30 anys i, de l'altra, s'encarrega que desenes de milions d'euros d'aquests diners vagin a parar directament a les seves mans. Només durant la darrera dècada, segons ha comptabilitzat *El*

País, diferents empreses del Grup Serhs han rebut contractes de més de 50 milions provinents del CSC. A banda de la investigació de l'Oficina Antifrau, recentment, la Sindicatura de Comptes ha detectat irregularitats en el procés de construcció del CIS Cotxeres de Nou Barris, que va dirigir el mateix Bagó i que es va completar amb adjudicacions a companyies del seu empori per valor de gairebé 1,5 milions d'euros.

Company de Bagó, soci de Prat

"Interpreto que, amb la demanda, ens volen silenciar, però no se'n sortiran. També és un avís per atemorir altres mitjans. Per més que ens tanquin la revista, no ens faran callar i continuarem denunciant els escàndols de la sanitat", explica Albano Dante Fachin, director de *Cafèamblllet*. El 30 de març, Josep Maria Via -que apareix citat un moment al vídeo *El major robatori de la història de Catalunya* editat per la publicació- va interposar la demanda per un valor de 20.000 euros. Membre del consell assessor sanitari d'Artur Mas (un càrrec no remunerat) i ferm defensor de la gestió privada de la sanitat segons ha manifestat ell mateix en diferents articles, Via és company de Bagó al consell d'administració d'una filial del CSC i va ser soci d'un altre dels damnificats del vídeo, Josep Prat, el president de l'Institut Català de la Salut (ICS), que, fins fa poc, compaginava càrrecs públics i privats, a l'empresa Centre Immunològic de Catalunya. A tot plegat, s'hi ha d'afegir el fet que la revista *Cafèamblllet* ja no es pot trobar als centres de la CSMS. Censura?

, així està el pati

BAIX LLOBREGAT · LA PLATAFORMA ATUREM EUROVEGAS ALERTA DE LES CONSEQÜÈNCIES DEL PROJECTE DE SHELDON ADELSON

La ciutadania es mobilitza per aturar el macrocomplex de casinos EuroVegas

Marc Rude

redaccio@setmanaridirecta.info

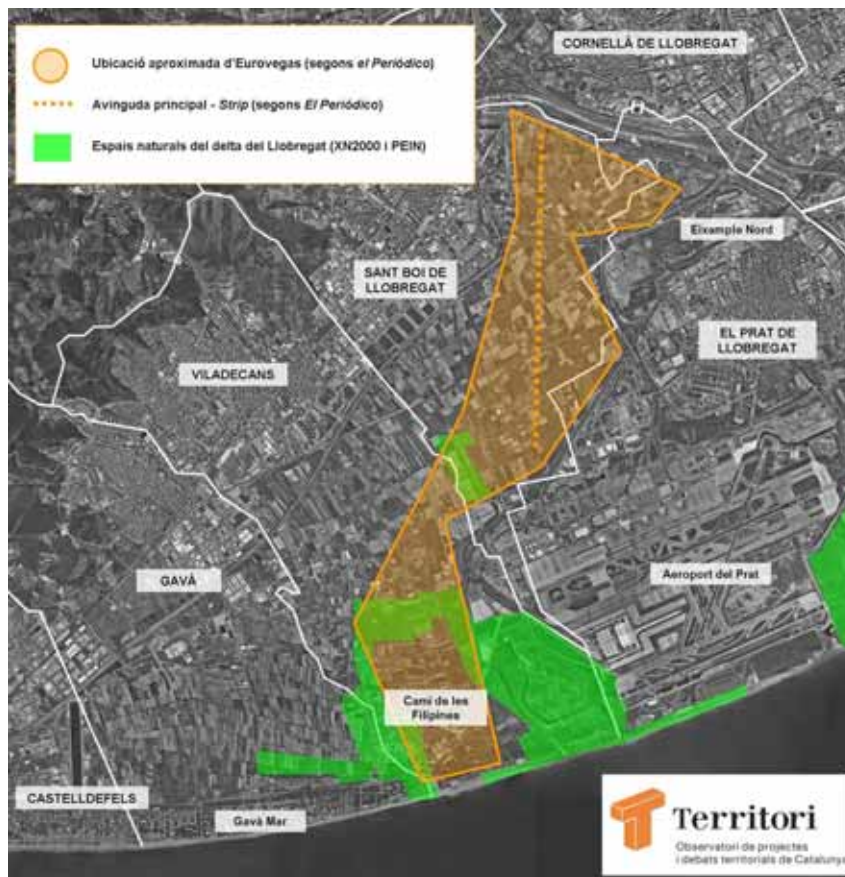
La ciutadania es comença a mobilitzar per expressar la seva oposició al complex de casinos que vol aixecar el multimilionari nord-americà Sheldon Adelson a l'Estat espanyol. Mentre continua la competència entre els governs de Catalunya i Madrid per acollir el projecte, la Generalitat ofereix a Adelson els terrenys del Parc Agrari del Baix Llobregat, una zona de gran valor ecològic que podria ser destruïda en cas que es convertís en la ubicació final de la ciutat del joc. Amb l'objectiu d'evitar-ho, el mes de març, es va constituir la plataforma Aturem EuroVegas-Salvem el Delta del Llobregat, un conglomerat de grups ecologistes, amb el suport d'assemblees veïnals i partits polítics, que no volen que es construeixi el complex "ni aquí ni enlloc".

Impacte ecològic total

"L'impacte sobre el territori és tan gran que hi ha motius de tot tipus per oposar-s'hi", afirma Jaume Sans, membre de la plataforma. El parc agrari està considerat oficialment com a sòl no urbanitzable des de 1976 i el Pla Territorial Metropolità, aprovat el 2010, el consolida com un espai protegit. Però, amb les darreres modificacions a la legislació urbanística, aprovades el mes de febrer en el marc de la Llei Omnibus, la Generalitat pot tirar endavant grans projectes d'afectació supramunicipal al marge dels ajuntaments. La requalificació dels terrenys significaria la pèrdua de la tercera zona humida més important de Catalunya, després del delta de l'Ebre i la reserva

"L'impacte d'EuroVegas sobre el territori és tan gran que hi ha motius de tot tipus per oposar-s'hi"

de l'Empordà. A més de la destrucció d'un ecosistema molt ric, es perdria un paisatge agrari que ha estat fruit del treball de la pagesia durant 150 anys. "Només a Sant Boi, estem parlant d'una trentena de masies que podrien desaparèixer", afirma Sans. La Unió de Pagesos també s'oposa amb fermesa a la iniciativa, que "acabaria amb un espai productiu i natural de gran

El Parc Agrari del Baix Llobregat és una zona de gran valor ecològic que podria ser destruïda per la ciutat del joc

valor agrícola al mig de l'Àrea Metropolitana". Ricard Caba, un altre activista d'Aturem EuroVegas, recorda que "tenir una font alimentària al costat de la gran ciutat és un recurs bàsic", cosa que ara no es considera tan necessària, ja que "ens arriben productes de tot el món; però la facilitat de transportar-los ve donada pel petroli, que tard o d'hora s'acabarà". D'altra banda, pel subsòl del parc agrari, hi circula un

aquífer que està considerat com a reserva estratègica per la Generalitat; el seu cabal depèn de les filtracions directes de l'aigua de pluja i del rec agrari.

"Un parc temàtic del neoliberalisme"

Segons els grups que s'oposen al projecte, Eurovegas consolida el "model de creixement basat en l'especulació urbanística i financera que ens ha portat a la crisi". La

geògrafa Sara González hi veu una expressió típica de l'urbanisme neoliberal, en què "les ciutats s'entrenen en una carrera a la baixa, on es competeix per oferir condicions cada cop més atractives a l'empresa externa rebaixant els estàndards mediambientals, laborals i socials". Les rebaixes legals a la carta que exigeix Adelson potenciaríen un nucli de corrupció, màfies, droga, prostitució i ludopaties, com ja ha denunciat

l'escriptor italià Roberto Saviano. El col·lectiu tècnic del Ministeri d'Hisenda espanyol ha advertit que EuroVegas es convertiria en "un focus de blanqueig de capitals com qualsevol altre paradís fiscal".

Desinformació

S'ha arribat a dir que el projecte generaria 260.000 llocs de treball, tot i que els quatre centres que avui dia formen l'imperi d'Adelson només donen feina a 36.000 persones. Dins el món empresarial, també han sorgit discrepàncies. Alfredo Pastor, catedràtic de l'IESE, escrivia a *La Vanguardia* que les promeses de feina són "una exageració colossal" i que "difícilment EuroVegas podrà oferir feines que agradarien als nostres fills i filles". El més probable és que Adelson importi mà d'obra de l'estranger, com demostren els 10.000 habitatges que projecta construir dins el complex. La supressió de drets laborals reconeguts a l'Estatut dels Treballadors que exigeix el personal, tanmateix, permetrien l'exploració de la mà d'obra en condicions de semiesclavitud. Adelson prohibeix l'afiliació sindical entre la plantilla dels seus casinos de Las Vegas.

EuroVegas consolida el "model de creixement basat en l'especulació que ens ha portat a la crisi"

"És lamentable que s'estigui utilitzant la desesperació de la població a l'atur per justificar socialment aquest projecte", critica la plataforma opositora. L'Estat de Nevada, on s'ubica Las Vegas, és el territori nord-americà amb una taxa d'atur més elevada i el tercer amb un nivell més alt de criminalitat. A la vegada, les declaracions institucionals que minimitzen el pes dels casinos respecte el volum total de negoci cauen pel seu propi pes. El 75% dels ingressos dels complexos que ja ha construït Adelson provenen del joc. Aturem EuroVegas posa èmfasi en l'opacitat de les negociacions que s'estan duent a terme. "Segons el que ens diuen els ajuntaments, ells tampoc no saben res, no s'ha consultat la ciutadania ni l'administració local: l'única informació que tenim ens arriba de la premsa o per filtracions", denuncia Jaume Sans.

> Aturem Eurovegas

La plataforma Aturem EuroVegas es va constituir el 16 de març per iniciativa de SOS Delta del Llobregat, una xarxa ecologista formada per organitzacions com Depana, WWF i Ecologistes en Acció, a la qual s'han adherit prop d'un centenar d'assemblees veïnals, partits polítics i grups de defensa del territori. L'objectiu és aglutinar suports per donar veu al rebuig social al pro-

jecte, dur a terme accions i conscienciar l'opinió pública. "Estem treballant contra rellotge, però hem creat una xarxa ben lligada d'entitats i podem mobilitzar-nos ràpidament", explica Jaume Sans. Sembla que la decisió final d'Adelson arribarà abans de l'estiu. Mentrestant, la plataforma fa xerrades a tots els pobles implicats i recull signatures contra el projecte. El grup ha estat en contacte amb el

seu homòleg a Madrid, EuroVegas No, i s'ha adherit al Fòrum Social Català. "Hem de ser conscients de l'impacte que tindria: la gent ha d'entendre que és una animalada", afirma Sans, que convida tothom a participar a la trobada informativa que tindrà lloc el dijous 19 d'abril a Barcelona i a la marxa que es farà el dissabte 21 contra l'EuroVegas i per la sobirania alimentària.

BAGES · JOSÉ ANTONIO LÓPEZ CABRERA PORTA MÉS DE 50 DIES EN VAGA DE FAM PER DENUNCIAR LA TORTURA A LA PRESÓ

Un pres en vaga de fam i denúncies per maltractaments a la presó de Lledoners

Directa Manresa

manresa@setmanaridirecta.info

A dia d'avui, hi ha dos processos penals oberts per casos de maltractaments duts a terme per carcellers de la presó de Lledoners, segons una nota de premsa sorgida de la Campanya Contra els Maltractes a la Presó. Aquestes denúncies, juntament amb la vaga de fam que està fent el pres José Antonio López Cabrera per denunciar la tortura dins el penal, poden ser un impuls per a aquelles persones que han patit maltractaments i encara no s'han atrevit a denunciar-ho.

Maltractaments i vexacions

Les dues denúncies s'instrueixen als jutjats número 1 i 5 de Manresa. Un d'aquests casos, però, ha estat arxivat sense la declaració de la persona que va interposar la denúncia i no se li ha practicat cap visita del metge forense. Segons ha declarat l'advocat del pres: "Es tracta d'una clara vulneració del dret a la tutela judicial efectiva, que no es donaria si els acusats d'haver comés un delictes no fossin funcionaris de presó". El sobresi-

Una de les denúncies ha estat arxivada sense la declaració de la persona que va interposar-la

ment només ha fet referència a la imposició que van practicar al pres, en situació de vaga de fam, d'anar al menjador amb la resta de presos. Determina que això "no es pot considerar un maltractament" i que el cas correspon al jutjat de vigilància penitenciària. El recurs a aquest auto, però, fa esment dels fets més greus; i és que, a partir de

La presó de Lledoners ha estat font de polèmica en diverses ocasions

la negativa del pres a anar al menjador, el van sancionar a passar deu dies al Departament Especial de Règim Tancat (DERT), on va ser humiliat sexualment i agredit físicament i psicològicament; després va ser atès a la infermeria. El cas ha estat recorregut davant l'Audiència Provincial.

Per altra banda, el segon cas fa referència a un episodi de maltractament que va generar lesions molt importants a una persona malalta. Aquest cas encara es troba al jutjat d'instrucció número 5 de Manresa.

50 dies en vaga de fam

José Antonio López Cabrera, que va iniciar una vaga de fam el 28 de febrer, ha perdut molt pes, però està estable i amb forces per tirar endavant la lluita, segons fonts dels grups de suport. Amb aquesta protesta, es pretén mostrar la situació d'indefensió en què viuen les persones preses davant els maltractaments i la tortura, tant física com psicològica, a la qual estan sotmeses. Unes situacions que, segons membres de la Campanya Contra els Maltractes a la Presó, "no són casos aïllats, sinó pràcti-

ques normalitzades" a les presons de l'Estat espanyol.

Antonio ja va fer pública la seva reivindicació (DIRECTA 266), que consta de quinze punts encaminats a frenar les represàlies i les coaccions a les persones que decideixen denunciar aquestes situacions i com manifestar la manca de garanties en el procés sancionador penitenciari. Entre les seves reivindicacions, trobem la fi de l'opac DERT, on les persones preses es troben en un règim d'aïllament i poden estar fins a 22 hores al dia tancades en una cel·la reduïda.

Mobilitzacions de suport

El 14 d'abril es va convocar una jornada per difondre els casos de denúncia per maltractaments a les presons i donar suport a la lluita de José Antonio, en el marc de la Campanya Contra els Maltractes a la Presó. La jornada es va iniciar amb una concentració a les portes de la presó de Lledoners, on es va informar les familiars de la situació actual. A la tarda, una quarantena de persones van assistir a la xerrada informativa, convocada a la plaça Gispert de Manresa, on l'advocat dels tres presos senyalats va exposar els casos de denúncia per maltractaments i la situació actual de J.A. López Cabrera. S'espera que les properes setmanes hi hagi altres mobilitzacions de solidaritat.

Conflictivitat a Lledoners

Més enllà de la valoració negativa que té la situació d'aïllament en si mateixa i les condicions del DERT, aquests mòduls han estat font de polèmica a Lledoners l'últim mig any. Un dels carcellers imputats en les denúncies, fetes públiques la setmana passada, és cap d'unitat del Departament Especial de Règim Tancat. Segons informacions de la pàgina web UGT presons, el novembre de 2011, la Direcció General va obrir un expedient disciplinari a un cap d'unitat del DERT de la presó de Lledoners a causa

"d'una reducció" a un pres -des del Departament de Justícia no s'ha pogut confirmar que es tracti del mateix carceller imputat-. El 3 d'abril es va fer públic un article del sindicat CSIF Presons on exposava una confrontació entre cinc carcellers i un pres al DERT de Lledoners que va ser "reduït i subjectat amb contenció mecànica". A més, aquest últim sindicat exposa, en un altre comunicat, que la conflictivitat ha augmentat i reclama a la direcció de la presó que no es qüestioni "la forma de treballar" del col·lectiu carceller, ja que, per a aquest sindicat, la direcció de Lledoners "dóna ales" a les denúncies de presos "amb perfil manipulador i desestabilitzador".

Un dels carcellers imputats en les denúncies fetes públiques la setmana passada és cap d'unitat del DERT

Cal recordar que, actualment, a la presó de Lledoners, hi ha prop de 750 persones (la capacitat màxima fixada inicialment), encabides en set dels vuit mòduls que té la presó. A banda de la massificació, la presó "més moderna" de Catalunya ha estat font de polèmica diversos cops, ja sigui per la manca d'infraestructures i serveis o per la mort de diversos presos. Ara fa un any, el 23 de març de 2011, Lluís Dalmau, de 73 anys, que no va ser posat en llibertat immediata tal com estipula l'article 196 de la legislació penitenciària en relació a la llibertat condicional per malalts terminals, va morir entre reixes.

> El CIRE redueix un 5% les retribucions de les treballadores preses

El Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), empresa pública del Departament de Justícia, ha aplicat una retallada del 5% en les retribucions que perceben les persones preses que treballen a la presó. El motiu de la reducció, segons la nota informativa que han rebut les treballadores, és la situació econòmica, que

comporta "l'aplicació de polítiques de reajustament de caràcter presupostari". Aquesta mesura s'ha aplicat a partir de l'1 de març i afecta prop de 3.742 persones en número, segons les últimes dades del febrer del CIRE. La reducció del 5% afectarà tant els tallers productius com els serveis interiors. Amb aquest gest, el CIRE i el Departament de Justícia estan retallant uns sous molt baixos, la mitjana dels quals no arriba a 200 euros mensuals i que ja s'han vist reduïts en comparació amb l'any anterior. Cal recordar que el CIRE ha estat denunciat per diversos grups i col·lectius de suport a persones preses per explotació laboral, irregularitats en la contractació o vul-

neració dels drets laborals. En el cas de les persones migrants sense papers, el CIRE ha estat acusat per algunes persones que han estat a presó d'haver regularitzat la seva situació (contracte laboral i Seguretat Social) perquè puguin ser "aptes" laboralment, però, un cop recuperada la llibertat, tornen a estar amb una situació irregular.

neració dels drets laborals. En el cas de les persones migrants sense papers, el CIRE ha estat acusat per algunes persones que han estat a presó d'haver regularitzat la seva situació (contracte laboral i Seguretat Social) perquè puguin ser "aptes" laboralment, però, un cop recuperada la llibertat, tornen a estar amb una situació irregular.

, així està el pati

BARCELONA · ENTREVISTA A PEPA PICAS, MEMBRE DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNES DE L'ÒSTIA DE LA BARCELONETA

“Si tiressin endavant el port de luxe, els pescadors serien desallotjats”

La reforma per convertir el Port Vell en una marina de luxe, impulsada per l'empresa Salamanca Group, és una de les raons que va impulsar el veïnat de la Barceloneta a sortir al carrer el dissabte 14 d'abril. D'aquest projecte i altres qüestions n'hem volgut parlar amb la Pepa Picas, veïna de la Barceloneta i membre de l'associació de veïnes de l'Òstia.

Eric Sánchez
redaccio@setmanaridirecta.info

Per què us manifesteu?
Aquesta manifestació la fem cada any des de 2006 pels canvis que hi ha hagut al barri, però, ara, amb la reforma del Port Vell, estem molt amoinats i, sobretot, enfadats per com ens hem assabentat d'aquesta reforma, mitjançant el diari *El País*. L'Ajuntament sempre ens ha negat que això estava en marxa.

Què es la reforma del Port Vell de Barcelona?

Això és un projecte que pretén fer un pàrquing per a megaiots. A tot el món, només n'hi ha 67 i Barcelona és dels pocs ports que els pot albergar. Per fer-ho, haurien de desallotjar

LUIS TATO

“Es pensen que ens enredaran com amb l'Hotel Vela, però no som ximplets!”

jar els pescadors, fer fora els veïns i la gent empadronada i que paga un lloguer per la seva barca. Si vingués aquest projecte, aquesta gent hauria de marxar; gent del barri... És un desnonament en tota regla!

Què comporta per al barri aquesta reforma?

Per a la Barceloneta, suposa un encariment del barri i un augment de la seguretat per protegir aquests vaixells i tot això destruiria el port, el barri, el passeig... Aquest port és de Barcelona i l'estan venent al capital privat. Estem al carrer perquè l'Ajuntament, avui dia, encara diu que el projecte no està aprovat.

Des del consistori defensen que això crearà feina per a la ciutadania...

Això ho diu el senyor Xavier Trias i la regidora. Ens diuen que ens portarà feina, però aquests iots ja vénen amb la seva tripulació i amb els seus treballadors. El projecte del port contempla crear un restaurant, un centre d'esbarjo, un spa... Aquí no hi treballarà cap veí. A més, tenim un precedent molt clar amb l'Hotel Ve-

la. En aquest cas, també ens deien que hi entraria a treballar gent d'aquí, però, que sapiguem, només hi ha cinc o sis treballadors del barri...

Aquests projectes funcionen així. Es pensen que ens enredaran un altre cop, però no som ximplets i ja coneixem els precedents!

Com us agradaria que fos el port?

Un bon exemple el tenim a Marsella, on han fet un port per als ciutadans, per poder passejar-hi... Aquí teníem

un passeig que anava fins al trencaones i l'Hotel Vela ens l'ha tret; ens han tret la platgeta dels pescadors... Cada any tenim menys espai.

400 persones es manifesten contra l'elitització del barri

El veïnat rebutja la reforma del Port Vell i reclama equipaments autogestionats

Marc Iglesias
redaccio@setmanaridirecta.info

Centenars de persones convocades per l'Associació de veïns i veïnes de l'Òstia i la Plataforma en defensa de la Barceloneta van sortir al carrer, el dissabte 14 d'abril, per defensar un model de barri basat en les necessitats de la gent que hi viu i no en els interessos d'una minoria privilegiada. La manifestació, que va recórrer la Barceloneta i el perímetre del Port Vell fins arribar al portal de la Pau, va fer la seva primera parada davant l'antiga Cooperativa Obrera Popular El Segle XX, situada al carrer Ginebra. El veïnat demana que aquest edifici, aixecat amb l'esforç cooperatiu dels obrers del barri, es converteixi de nou en un equipament autogestionat que permeti generar comunitat en aquests moments de crisi.

ROBERT BONET

La manifestació va recórrer els carrers de la Barceloneta

‘La morralla unida es menja el tauró’

Després d'animar els carrers i les places de la Barceloneta al seu pas, la marxa es va dirigir cap al Port Vell per expressar el rebuig popular al projecte que pretén convertir-lo en una marina de luxe. Les veïnes denunciaven que “el millor port de superiors del Mediterrani”,

com li agrada anomenar-lo a l'empresa promotora Salamanca Group, suposarà l'erosió del teixit social i comercial d'un barri que compta amb un dels índexs de pobresa més elevats de la ciutat. Davant el Palau de Mar, consignes i parlaments van criticar l'aposta institucional pel sector del luxe, que genera circuits comercials

tancats i espais inaccessibles al veïnat, i van mostrar incredulitat davant l'argument defensat per l'alcalde Trias que un port de megaiots generarà llocs de treball. Segons van expressar les entitats convocants, la manca de transparència de l'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) i de l'Ajuntament demostren que la reforma es vol fer a esquenes del barri i, per evitar-ho, exigeixen una diagnosi de les necessitats socials de la Barceloneta, un procés de participació vinculant i la dimissió de Sixte Cambra (president de l'APB) i d'Antoni Vives (regidor de l'Ajuntament de Barcelona) per haver amagat informació d'interès públic a la ciutadania de Barcelona. La manifestació, que va acabar davant la seu de l'APB situada al Portal de la Pau, s'insereix dins d'un cicle de mobilitzacions que vol aturar la construcció d'una marina de luxe al Port Vell.

LA SELVA · LA PLATAFORMA ATUREM EL PORT RECORDA QUE L'IMPACTE ECOLÒGIC SERIA IRRECUPERABLE

El port esportiu de Tossa incorpora una urbanització contrària a la llei de costes

Pablo Bermejo

redaccio@setmanaridirecta.info

El 16 de març, el departament de premsa de l'Ajuntament de Tossa de Mar va anunciar que l'alcalde, Gisela Saladich, havia signat un conveni amb dues entitats per construir un port esportiu a la cala d'Es Codolers (que serviria per a guardar embarcacions esportives o de recreu, no de pesca), i que inclouria una urbanització, la construcció d'un hotel de 5 estrelles, xalets de luxe i un pàrquing, a més d'un tunel que connectaria el pàrquing amb el port i la zona comercial. No és el primer cop que s'intenta dur a terme: l'any 2001, l'Ajuntament, amb CiU al poder, va proposar un projecte similar, que va ser rebutjat.

Tant la llei espanyola de costes de l'any 1989 com la moratòria imposada per la Generalitat fins el 2015 impedeixen la construcció del port

L'Associació de Naturistes de Girona s'ha mostrat en contra del projecte i al poble s'ha creat la plataforma Aturem el Port. Argumenten que comportarà la destrucció de la zona i que la pèrdua serà irrecuperable. Afegeixen que els beneficis seran relatius, ja que el tipus de turisme que comportarà només vindria durant els mesos d'estiu i tampoc ompliria el que es té previst, a més de beneficiar, principalment, les entitats promotores de la iniciativa. Com a exemple, citen els ports esportius de Blanes, Sant Feliu i Palamós, que només arriben al 40% d'ocupació els mesos de més afluència.

Recorden que el port esportiu afectarà els corrents, farà desapa-

En aquest zona, sota la cala d'Es Codolar, es preveu la construcció del port

Fotomuntatge que mostra la futura ubicació de la polèmica infraestructura

rèixer la sorra de la cala d'Es Codolar i que el cost de manteniment, elevat, l'assumirà l'Ajuntament. S'arrisquen, a més, a perdre el turisme amb un poder adquisitiu mitjà, inferior al que es pretèn atreure, però fidel al Tossa més tradicional: segons Romain, propietari de la llibreria Alter Ego de Perpinyà, si construeixen el port, deixaran d'anar-hi: "Si volguéssim un port així, passaríem les vacances a Blanes o a Lloret". Fins i tot la cap municipal del

PSC a Tossa, Pilar Mundet, que governa en coalició amb Tossa Unida, partit de Saladich, ha mostrat la seva oposició.

L'alcalde vol portar el tema a referèndum "abans de l'estiu", i l'ambient que es respira al poble és d'acord amb la proposta. El sector turístic, font de treball de la majoria de la població tossenca, necessita liquiditat i confia que el projecte generarà llocs de treball. El president del Gremi d'Hosteleria, Francesc Zuchi-

tello, opina que podria ser l'impuls que necessita el sector turístic del poble. Tossa és un poble de petits comerços, el 80% dels quals són establiments familiars. Té una de les infraestructures més antigues de la Costa Brava, la última línia d'apartaments consta dels anys setanta, i ha patit un descens del turisme en aquests darrers anys. El recent augment de l'IBI, del 54 al 69%, un dels més elevats a tota Catalunya, escanya encara més les habitants. Es

tractaria, doncs, d'una injecció de liquiditat per als ajuntaments, i la plataforma no descarta que l'anunci del projecte del port sigui una "cortina de fum" per amagar aquesta situació.

De totes formes, actualment no es pot construir aquest port esportiu: tant la llei espanyola de costes de l'any 1989 com la moratòria imposada per la Generalitat de Catalunya fins el 2015 ho impedeixen, i una consulta popular no faria canviar la llei.

D'aquesta manera, fins d'aquí a tres anys no es podrà parlar del tema de manera definitiva, però no seria un impediment per a la urbanització i la zona comercial, que no entren dins de la legislació de les esmentades lleis. La plataforma s'oposa també a aquestes construccions ja que temen que es minimitzin en comparació amb el port i que la població en doni el seu vist-i-plau. A més, l'Ajuntament va signar, l'any 1998 (i el va ratificar el 2006) la Carta de Tossa -disponible al blog de la plataforma aturemelport.blogspot.com-, en la que es comprometia a preservar la costa.

Les propietats van sortir a subhasta i van ser adquirides per les entitats Feanda 2 i Star Assets, encarregades de trobar un promotor per al projecte. L'Ajuntament no ha ofert cap més informació i la DIRECTA no ha pogut posar-se en contacte telefònic amb Feanda 2 que, segons la web d'informació empresarial Axesor, només compta amb una titular, Maria Mercedes S. B.

Es dona la circumstància que la signatura d'aquest conveni té lloc en un moment en el que es pretén modificar el Port Vell del barri de la Barceloneta de la capital catalana per a enfocar-lo cap al turisme de luxe, projecte anunciat al Monaco Yacht Show l'octubre de 2011. Al mateix temps, s'està gestant la construcció d'un hotel de quatre estrelles als terrenys de Cala Morisca pertanyents al terme municipal de Tossa de Mar, una cala compartida amb la localitat de Lloret, on l'associació ciutadana SOS Lloret ha aconseguit que la seva part es consideri un espai protegit.

BioCultura
 feria de productos ecológicos y comercio responsable
Barcelona
 Palau Sant Jordi
 Del 3 al 6 de mayo 2012
 Horario: de 10 a 20h.

50% descuento 6€ 3€
 Un solo acceso. Una sola persona. Válido para los días 3 y 4 mayo
www.biocultura.org
 Organiza

, així està el pati

BARCELONA · EL VEÏNAT DE CIUTAT VELLA PROMOU SOLUCIONS PER L'EMBLEMÀTIC PASSEIG BARCELONÍ A TRAVÉS D'UNA CONSULTA POPULAR

Consulta per recuperar la identitat de La Rambla

Noemí Fortón
redaccio@setmanaridirecta.info

Ja és primavera a la Rambla. Més enllà del bon temps i les terrasses plenes de gom a gom, pel veïnat del barri, això significa que comença el seu cvarri. Tots aquells problemes que durant l'hivern havien anat tramejant, amb l'arribada de la calor, s'accentuen. El problema més significatiu s'atribueix a l'arribada d'una gran massa de turisme incontrolat que només busca borratxera i troba en la Rambla un espai idoni per aquesta fi. Amb l'auge del turisme, també afloren els trilers, els establiments de *souvenirs*, les pensions il·legals en blocs d'habitages i el soroll i la gresca cada nit.

El veïnat de la Rambla vol fer la consulta per decidir el seu ideal de barri i traçar el full de ruta necessari per aconseguir-lo

Davant d'aquesta qüestió, el veïnat de la Rambla s'han unit i ha convocat una votació ciutadana per decidir quin seria el seu ideal de barri i com han de traçar el full de ruta d'ara en endavant per aconseguir-lo. Aquest és el punt de partida de l'Assemblea Veïnal per a una Rambla democràtica que, amb el suport del veïnat i d'altres entitats cíviques i del barri, s'encarrega de recollir propostes i d'organitzar una votació posteriorment. El termini per presentar aquestes propostes va expirar el 23 de març; se n'han rebut més de 220. Un foli en blanc i un bolígraf era tot el que feia falta per poder participar a la consulta ciutadana.

Segons Eudard Elias, un dels membres de l'assemblea veïnal, la majoria de propostes són més aviat queixes que tenen a veure amb la seguretat ciutadana i l'ocupació de l'espai públic. Tot i això, n'han recollit de tot tipus. Des de programar espectacles periòdics davant del Santa Mònica per substituir les estàtues humanes i els altres espectacles de carrer, fins a treballar per tornar a establir botigues tradicionals catalanes als espais que ara ocupen botigues de records de la ciutat. La recollida de suggeriments,

en aquest sentit, també serveix per veure quines són realment les inquietuds de la gent que viu a La Rambla i, com que moltes propostes es repeteixen, es poden establir uns barems de les preocupacions veïnals.

Elias explica que les decisions del districte les prenen una sèrie de *lobbys* i associacions, la majoria de les quals viuen de les subvencions públiques i, per tant, no mossegaran la mà de qui els dona de menjar. La nova manera que ha trobat la resta del veïnat per acabar amb aquesta dinàmica és, precisament, la instal·lació d'urnes a diversos punts del barri perquè els veïns i les veïnes puguin dir la seva.

Fins el dia 11 d'abril, una comissió integrada per representats de les entitats veïnals convocants i de les altres organitzacions que hi han donat suport s'encarregaran d'avaluar les propostes i d'establir com seran les butlletes dels dies 22 i 23 d'abril.

Com que entenen que la Rambla és patrimoni de tothom que la senti seva, la votació no només inclou el veïnat de la Rambla, sinó que obre la participació a gent de la resta de Barcelona i de qualsevol indret del món. D'aquesta manera, han establert uns barems per recomptar els vots: les votants que siguin del barri de la Rambla i els voltants representaran el 51%; les del Gòtic i el Raval, un 30%; la resta de ciutadans i ciutadanes de Barcelona, el 16% i un 3% de qualsevol altra persona que hi vulgui dir la seva. Aquest últim 3% va dirigit sobretot al turisme, ja que intueixen que, si algun estranger té coneixement de la situació de la Rambla de Barcelona, potser pot proposar alguna solució que s'haigut al seu país per resoldre una problemàtica semblant.

El veïnat assegura que el passeig s'ha venut al millor postor i que la consulta és una primera iniciativa per retornar La Rambla al barri

De propostes, n'han rebut de tots colors. Sobre l'ocupació de l'espai, per exemple, n'hi ha que

parlen de reduir les dimensions dels quioscos, de posar-hi bancs per assegurar-se o de repartir el turisme de creuer des del port i no des de la plaça Catalunya per evitar que milers de turistes creuin la Rambla per anar a buscar el bus turístic.

Recuperar el patrimoni del barri també aglutina moltes propostes, com ara reconstruir les boques del metro del Liceu de decoració modernista que s'han substituït per marquesines patrocinades per una coneguda marca de menjar ràpid; elaborar una cronologia de la història de Barcelona que ha tingut lloc a la Rambla; que els edificis del passeig de tradició catalana per excel·lència només llueixin la bandera catalana i la de Barcelona, o, entre d'altres, que l'atenció verbal o escrita en català sigui obligatòria a tots els comerços de la via.

L'organització entén que La Rambla és patrimoni de tothom i obre la participació al veïnat de Ciutat Vella, de la resta de Barcelona i del món

També n'hi ha de més artístiques com rehabilitar el Teatre Principal, actualment en un estat d'abandó total i establir un espai públic a la Rambla on les artistes joves puguin exposar les seves obres gratuïtament. També n'han rebut d'altres per regular la prostitució, els trilers o les pensions il·legals a pisos (només el 50% dels edificis de la Rambla són habitages, la resta són hotels, comerços i oficines).

Quan tinguin els resultats de la votació a la mà, depenent de la participació ciutadana i dels vots que rebí cada proposta, els presentaran a la regidora del barri. L'arma amb què pretenen jugar és l'argument que, si la regidora no presta atenció a allò que ha plasmat el veïnat a les urnes, es posarà en evidència que no busca el benestar de la gent que viu al barri.

El veïnat assegura que el passeig s'ha venut al millor postor i que la proposta de consulta és una primera iniciativa per retornar la Rambla al barri.

Moltes propostes demanen la conservació i recuperació del patrimoni de La Rambla

El veïnat respondrà 96 preguntes per canviar la Rambla

ROBERT BONET

ROBERT BONET

MIRALLS
Rafael Poch
 El futur
 d'Europa i la Xina
 pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS
 El repte dels drets
 humans emergents
 pàg. 6 i 7

DIRECTA 269

18 d'abril de 2012

FOTOGRAFIA:
 Janbrush

OTAN no, bases fora

El maig de 1982, el govern espanyol de la UCD va segellar l'entrada del país a l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord (OTAN), una decisió que va ser fortament contestada des de diversos sectors socials. El moviment pacifista va agafar tal força que fins i tot va ser capaç de forçar una convocatòria de referèndum sobre la permanència espanyola a l'OTAN. El sí que defensava el PSOE va aconseguir imposar-se en la consulta del 12 de març de 1986, però no sense dificultats. A Catalunya, el País Basc, Navarra i les Canàries, es va imposar l'opció neutralista.

Diego Díaz
 afons@setmanaridirecta.info

A començaments dels anys 80, la guerra freda s'escalfava. La dècada anterior havia acabat amb un saldo prou negatiu per als EUA: havia tingut lloc l'enderrocament del xa a l'Iran i el de Somoza a Nicaragua, així com l'avenç de diversos moviments d'alliberament nacional, que van fer incrementar la influència soviètica a l'anomenat Tercer Món. Això va alimentar un ànim de revenja que es va traduir en la victòria de Ronald Reagan a les eleccions presidencials nord-americanes de 1980. Reagan prometia nous dies de grandesa i glòria per a un país humiliat per la derrota al Vietnam i colpejat pels efectes de la crisi econòmica mundial.

Estiu de 1981, el govern espanyol de la UCD va decidir incorporar el país a l'OTAN. La decisió, però, no va ser –en absolut– aliena a les pressions de la Casa Blanca, que pretenia reforçar la seva aliança politicomilitar contra el comunisme. Quedaven encreuats les abraçades del president Adolfo Suárez amb Yasser Arafat i Fidel Castro, les seves temptacions neutralistes i el seu flirteig amb el moviment dels països no alineats. El successor de Suárez al capdavant de la UCD i del govern espanyol, Leopoldo Calvo Sotelo, es va beneficiar del suport a les Corts d'Alianza Popular, CiU i PNB per sol·licitar l'ingrés a l'OTAN. Tota l'esquerra parlamentària –també el PSOE– s'hi va oposar. El maig de 1982, l'Estat espanyol va ingressar a l'Aliança del Tractat de l'Atlàntic Nord.

OTAN, d'entrada no

L'entrada espanyola a l'OTAN va provocar el sorgiment d'un moviment ciutadà de protesta vinculat amb les grans mobilitzacions que s'estaven produint aleshores arreu del món per la pau i el desarmament. El 1980, a la Gran Bretanya, es va iniciar la campanya europea contra el desplegament de 572 míssils nuclears en territori europeu (els anomenats euromíssils), que s'havien d'instal·lar a Itàlia, Bèlgica, Holanda, la República Federal d'Alemanya (RFA) i la Gran Bretanya. L'octubre de 1981, es van produir manifestacions multitudinàries per una Europa neutral i lliure d'armes nuclears a les principals ciutats europees. També aquell any, s'havia posat en marxa una campanya mundial de

declaració de municipis lliures d'armament nuclear. 323 municipis espanyols s'hi van adherir, la xifra més alta del planeta.

El moviment pacifista espanyol es va articular a través de les comissions anti-OTAN que es van formar des de 1981 i que reunien militants de partits d'esquerres, sindicalistes, objectores de consciència, ecologistes i persones sense filiació, tant joves que s'iniciaven en la militància política com veteranes que, després del desencant i la desorientació política posteriors al procés de transició a la democràcia, tornaven a l'activisme. El 25 de gener d'aquell any, va tenir lloc la primera marxa a una base militar dels EUA, a Torrejón de Ardoz (a les rodalies de Madrid). 25.000 persones reunides per la Comissió Anti-OTAN madrilenya, CCOO, UGT i CNT van acudir a manifestar-se sota l'eslògan *OTAN no, bases fora*.

–
Al llarg dels anys 80, milions de persones es van mobilitzar per la pau i el desarmament a l'Amèrica del Nord i a Europa
 –

El pes de dues organitzacions polítiques extraparlamentàries, el Moviment Comunista (MC) i la Lliga Comunista Revolucionària (LCR), va ser molt important en el moviment unitari. Una mica més tard, el PSOE i el PCE/PSUC, que no havien participat gaire activament als inicis de la protesta, també van entrar en escena amb les seves pròpies campanyes pacifistes, que de totes maneres no qüestionaven la permanència de les bases nord-americanes en territori de sobirania espanyola. Tots dos partits van recollir més d'un milió de firmes per la convocatòria d'un referèndum sobre l'ingrés de l'Estat espanyol a l'OTAN. Va ser en aquest context que el PSOE va popularitzar l'eslògan *OTAN, d'entrada no*, fent del pacifisme –aleshores tan en auge– una de les banderes del partit.

Poc després, l'octubre de 1982, el PSOE va guanyar les eleccions generals per majoria absoluta. El partit socialista arribava a la Moncloa amb el suport de

deu milions de vots i amb la promesa de celebrar un referèndum i treure el país de l'OTAN. No obstant això, el 1984, el partit ja havia oblidat els seus arguments a favor de la pau i la neutralitat i havia abraçat una nova política exterior pro-nord-americana.

Mentrestant, la rivalitat entre l'URSS i els EUA continuava augmentant, com també ho feia el moviment pacifista. El 1983, Els Verds alemanys, el partit de l'esquerra ecopacifista de l'RF-A, va aconseguir entrar al parlament del país amb 27 escons. A la Gran Bretanya, el campament de dones pacifistes establert des de feia dos anys davant de la base militar de Greenham Common va posar en marxa una de les seves accions amb més repercussió: una cadena humana de 23 quilòmetres entre la instal·lació militar i una fàbrica d'armament nuclear.

A l'Estat espanyol, va néixer la Coordinadora Estatal d'Organitzacions Pacifistes (CEOP), que agrupava les diferents comissions anti-OTAN sorgides des de 1981. Així mateix, el 1985, va arrencar la Plataforma Cívica per la Sortida de l'OTAN, presidida per l'escriptor Antonio Gala i animada, principal-

ment, pel PCE/PSUC, que va fer seu —ara sí— el lema *bases fora*. Ambdós col·lectius van organitzar, a vegades conjuntament a vegades separats, la lluita popular contra l'OTAN a través d'actes públics, manifestacions multitudinàries, assemblees, festivals, articles de premsa i un reguitzell d'activitats reivindicatives i lúdiques. Les mobilitzacions van destacar, precisament, per un caràcter festiu i carnavalesc fins aleshores poc freqüent en els actes de les organitzacions d'esquerra.

La mobilització contra la mili va prendre el relleu del moviment anti-OTAN

Entre totes aquestes mobilitzacions, va destacar la cadena humana per la pau que va reunir entre 60.000 i 100.000 persones a Barcelona el maig de 1984. També van tenir una importància notable els encontres d'organitzacions pacifistes, el primer a Saragossa el maig de 1983 (amb la

IL·LUSTRACIÓ:
Chema Peral

presència de 51 grups) i el segon a Barcelona el març de 1985 (amb la participació de 400 organitzacions).

El referèndum

El moviment pacifista va obtenir una primera victòria quan va forçar el govern de Felipe González a complir la seva promesa de convocar un referèndum que l'executiu de Madrid temia perdre. A principis de març de 1986, un 57% de la població espanyola es mostrava partidària de la sortida de l'OTAN, segons una enquesta del CIS. Per donar la volta a unes enquestes tan desfavorables a tan poques setmanes del referèndum (que s'havia de celebrar el 12 de març), el govern del PSOE va posar tota la carn a la graella i va abusar del seu monopoli televisiu, excepte a Catalunya i al País Basc, que tenien la seva pròpia televisió. D'altra banda, el govern no únicament s'havia d'enfrontar al moviment pacifista, sinó també a l'oposició interna dins del PSOE i la UGT i, a més, havia de presentar el seu sí a l'OTAN com l'única opció responsable i sensata davant una opinió pública majoritàriament neutralista.

Gràcies a la tasca d'intel·lectuals

progressistes que van passar a demanar el sí a l'OTAN en nom de la pau i a les noves promeses de no integrar el país a l'estructura militar de l'Aliança Atlàntica ni permetre el pas o la instal·lació d'armes nuclears en territori espanyol, el govern de Felipe González va anar aconseguint canviar la manera de pensar de moltes afiliades i votants socialistes. Durant la campanya, el PSOE tampoc va dubtar a recórrer a missatges catastrofistes, com ara que trencar amb l'Aliança "podria afectar en molts pocs anys la nostra manera de viure com a ciutadans", o que tancaria les portes del país a la tan desitjada Comunitat Econòmica Europea.

Finalment, el sí es va convertir en l'inesperat guanyador del referèndum del 12 de març de 1986, tot i que el *no* va obtenir set milions de vots i va guanyar a Catalunya, el País Basc, Navarra i les Canàries. De les cendres de la Plataforma Cívica per la Sortida de l'OTAN, van sorgir la coalició Izquierda Unida i Iniciativa per Catalunya, mentre que la CEOP va mantenir viu durant un temps el moviment anti-OTAN. En un altre terreny, la lluita contra el servei militar obligatori va mantenir viva la

D'aliança anticomunista a braç armat d'Occident

Pau Casanellas

Com a producte de la guerra freda, l'OTAN va néixer amb l'objectiu de fer front a la hipotètica amenaça militar soviètica. Un cop finalitzada la Segona Guerra Mundial i derrotada l'Alemanya nazi, l'URSS va començar a guanyar influència a diversos països de l'Europa de l'Est (Polònia, Txecoslovàquia, Romania, Bulgària, etc.) gràcies al pla de reconstrucció que intentava vincular, com a filials, empreses d'aquests països amb empreses de la Unió Soviètica. Si bé precària, aquesta ajuda va tenir un gran efecte propagandístic en uns països que, anteriorment, tenien com a referent econòmic Alemanya, devastada econòmicament després de la guerra.

En aquest context i malgrat el seu tradicional aïllacionisme, els EUA van veure la necessitat de reaccionar. El predomini de les potències colonials (principalment França i la Gran Bretanya) estava deixant pas a un nou escenari, en el qual, segons l'assessor governamental nord-americà George F. Kennan, calia frenar la tendència a l'expansionisme de l'URSS i la seva influència a les zones d'importància estratègica per als Estats Units. Amb aquest objectiu, el president nord-americà, Harry S. Truman, va adoptar l'anomenada doctrina de la contenció: calia limitar la influència soviètica arreu del planeta, influència que es devia a una arma ideològica molt potent, el comunisme. Des d'aleshores, tota persona comunista, fós del país que fos, seria considerada una potencial a-

gent soviètica. La doctrina de la contenció va tenir un doble vessant. D'una banda, sota la premissa que el comunisme no entra en els estòmacs plens, els EUA van aprovar una sèrie d'ajudes econòmiques, primer a Grècia –per aturar la guerrilla comunista– i Turquia i, després, a través del Pla Marshall, a diversos països europeus. D'altra banda, arran de la crisi del bloqueig de Berlín de 1948 i a petició de França i la Gran Bretanya, el 1949 es va bastir una aliança militar en forma de tractat de defensa mútua (el Tractat de Washington), que havia de garantir el suport dels EUA en la defensa de l'Europa occidental. Així va néixer l'OTAN, integrada inicialment per dotze països (entre els quals la dictadura portuguesa de Salazar). De seguida va quedar clar, però, que Europa no seria l'escenari de cap enfrontament; per contra, el teatre d'operacions de la guerra freda es va traslladar a l'Àsia (la Xina, Corea, el Vietnam) i no va tenir mai com a resultat un enfrontament directe entre les dues noves superpotències que regirien el món fins a finals del segle XX.

De fet, paradoxalment, l'OTAN no va intervenir militarment fins després de la guerra freda. Malgrat la dissolució de l'URSS el 1991 i la consegüent desaparició del Pacte de Varsòvia (l'estructura militar que vinculava, sota lideratge i control de la Unió Soviètica, els països de la seva òrbita), l'Aliança Atlàntica es va mantenir en funcionament. La pretesa amenaça islamista i les intervencions militars humanitàries han servit

de pretext per continuar alimentant tota l'estructura i els interessos militars creats al voltant de l'organització, que no en va, des dels seus inicis ha funcionat com un gran mercat per als països fabricants d'armament.

Després de la guerra freda, la pretesa amenaça islamista i les intervencions militars humanitàries han servit de pretext per mantenir l'OTAN, que des dels seus inicis ha funcionat com un gran mercat per als països fabricants d'armament

El canvi de funció de l'OTAN va quedar plasmat en el Nou Concepte Estratègic de 1991, que ampliava el concepte de seguretat (entesa ja no estrictament des de la perspectiva militar) i establia la potestat de fer front a crisis que tinguessin lloc en "zones adjacents" (el Magrib o el Pròxim Orient) al marc geogràfic d'actuació originari. Tot plegat contravenia dos dels principis rectoros de l'Aliança Atlàntica plasmat en el Tractat de Washington: que es tractava d'una organització de caràcter exclusivament defensiu, només capacitada per actuar

en cas d'agressió externa (art. 5) i dins d'una àrea geogràfica limitada a Europa i a l'Amèrica del Nord (art. 6). Aquests canvis es van aprofundir en el Nou Concepte Estratègic de 1999, que va legitimar l'OTAN per actuar arreu del planeta i va enviar un missatge contundent a les Nacions Unides: cap organisme supervisaria les actuacions de l'Aliança Atlàntica. A la pràctica, l'OTAN ha passat de ser una aliança anticomunista a erigir-se en garant dels interessos occidentals, especialment dels Estats Units. Les primeres intervencions de la història de l'organització es van produir a Bòsnia, el 1994 (l'OTAN es va fer càrrec de la seguretat dels cascos blaus de l'ONU a la zona) i el 1995 (van bombardejar objectius militars serbis). El 1999 va tornar a intervenir als Balcans, en aquest cas, a Kosovo, en una actuació que, si bé va servir per frenar les tropes iugoslaves, va agreujar enormement la situació humanitària de la població albanosover.

La vulneració, en el cas de Kosovo, del principi de no-ingerència reconegut a la Carta de San Francisco de les Nacions Unides va segellar la imposició de l'OTAN per sobre de l'ONU, el paper de la qual quedaria notablement relegat a partir d'aleshores. Així es va evidenciar, també, arran de la intervenció a l'Afganistan (primera actuació de l'organització fora de l'àrea euroatlàntica). En aquest últim cas, a més, la inexistència d'interessos humanitaris va resultar fins i tot més evident que en les intervencions als Balcans.

Durant el 25è aniversari del referèndum a l'illa de Tenerife es van dur a terme diverses accions teatrals per recordar que Canàries va dir 'No' a l'OTAN

arribalosqueluchan.wordpress.com

flama de la mobilització antimilitarista, que no va començar a decaure fins a principis dels anys 90, després de la derogació de la mili.

El moviment anti-OTAN a Catalunya

Catalunya va ser un dels territoris on el moviment pacifista va aconseguir més implantació, repercussió i elaboració teòrica. En aquest últim terreny, hi va jugar un paper especialment rellevant la revista *Mientras tanto*, fundada el 1980 pel filòsof Manuel Sacristán i la seva companya Giulia Adinolfi, i animada per la parella i altres exmilitants antifranquistes, la majoria procedents del PSUC. La revista va servir de nexa entre la vella esquerra i els nous moviments socials que, com el pacifisme o l'ecologisme, estaven irrompent amb força en aquell moment. La influència de *Mientras tanto* va resultar decisiva en la formació teòrica no sols de la militància catalana, sinó també de l'espanyola, molt més enllà de sigles i de divisions partidistes.

Entre els col·lectius que van animar la lluita contra l'OTAN a Catalunya, un dels pioners va ser el Grup d'Acció Directa No Violenta Anti-O-

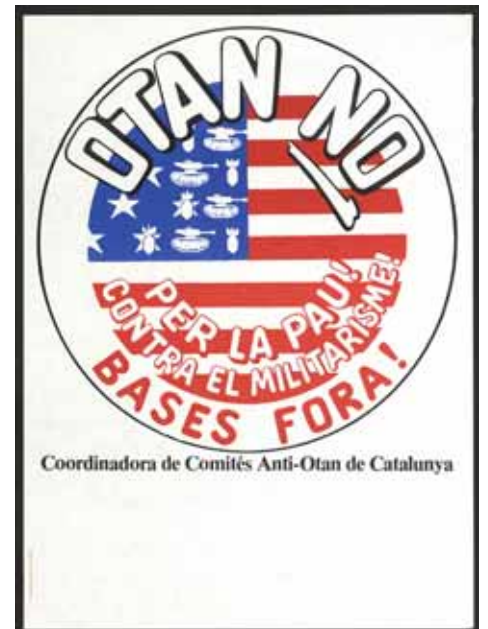
TAN (GANVA) –més tard transformat en Grup Antimilitarista de Barcelona GAMBA–, que va començar a treballar el 1978 i al voltant del qual es va publicar la revista *La puça i el general*. També van aportar molt a la lluita les entitats contra la mili, el Moviment d'Objecció de Consciència (MOC) i el Mili-KK, o, des del cristianisme de base, Pax Christi i Justícia i Pau.

D'altra banda, la tradicional riquesa del teixit social català va permetre una enorme expansió de la denúncia de l'OTAN a través dels moviments veïnal i sindical. Els comitès anti-OTAN van proliferar a tots els pobles i barris de Catalunya i també en algunes grans empreses. Igualment, a Catalunya, la campanya per uns municipis desnuclearitzats va tenir una gran repercussió: s'hi van adherir 44 ajuntaments.

Amb tot, no es van poder evitar les

divisions que van imperar en l'àmbit espanyol entre la Coordinadora i la Plataforma o al País Basc, on hi va haver tres iniciatives diferenciades: la dependent d'HB, l'anomenada Movida Anti-OTAN, animada per l'esquerra radical, i els col·lectius per la pau impulsats pel PCE i Euskadiko Ezkerra). Així, des de 1983, van coexistir dues coordinadores: el Comitè Català d'Acció per la Pau (més institucional i vinculat a partits polítics) i la Coordinadora per la Pau i altres entitats de tipus educatiu i cultural serien de les poques coses que se salvarien del naufragi. Per la seva part, després del referèndum de 1986, el PSUC va impulsar un front electoral per reunir persones contràries a l'OTAN i a la política del PSOE, projecte que va constituir l'embrió d'Iniciativa per Catalunya.

L'ajustada victòria del no a Catalunya va impedir la desmoralització i l'atenuació del moviment pacifista, si bé la mobilització contra la mili es va mante-

nir amb vigor fins a principis dels anys 90, autèntica dècada negra. La Fundació per la Pau i altres entitats de tipus educatiu i cultural serien de les poques coses que se salvarien del naufragi. Per la seva part, després del referèndum de 1986, el PSUC va impulsar un front electoral per reunir persones contràries a l'OTAN i a la política del PSOE, projecte que va constituir l'embrió d'Iniciativa per Catalunya.

Cartell de la Coordinadora de Comitès Anti-Otan de Catalunya de l'any 1981

Rafael Poch: “Europa es troba en una divisòria:

Rafael Poch (Barcelona, 1956) és un referent en el món del periodisme. Ha estat corresponsal de 'La Vanguardia' a Moscou, Pequín i Berlín, ciutat on resideix actualment. És autor del llibre 'La actualidad de China. Un mundo en crisis, una sociedad en gestación' (Crítica, 2009). Conversem amb ell sobre el paper que juga aquesta potència emergent en el món actual, sobre la crisi i sobre els seus possibles escenaris de sortida.

Àngel Ferrero

entrevista@setmanaridirecta.info

Com veus Europa, des del punt de vista econòmic i de la dinàmica social, en comparació amb la Xina i l'Amèrica Llatina?

Tornar a Europa després de passar més de vint anys fora va ser com trobar-se un badall. Els anys noranta i la primera dècada d'aquest segle han estat soporífers socialment, de molta apatia social. Durant els anys vuitanta, el continent es trobava dividit entre dues amalgames estrambòtiques: capitalisme i democràcia a l'oest i socialisme i dictadura a l'est. La tensió entre aquestes amalgames moderava una mica el capitalisme a l'oest. Avui dia, Europa s'ha unificat, amb el resultat de més desigualtat i més explotació, tant a l'est com a l'oest. Però aquest canvi—que, evidentment, no ha estat igual a tots els països—no ha tingut contestació. A Espanya, per exemple, va tenir lloc el que jo anomeno asfaltatge intel·lectual de la societat: una certa americanització, un cert esperit carrinçol de nou ric hipotecat... El resultat final va ser semblant a tot arreu: retrocés dels moviments socials i de la consciència crítica. Mentrestant, a la Xina, es vivia un avenç extraordinari de l'economia i de la contaminació, amb el procés d'urbanització més gran de la història. De l'Amèrica Llatina, només en puc parlar pel que he sentit, però és evident que hi ha hagut un desvetllament social que ha tingut conseqüències polítiques a mitja dotzena de països, amb el resultat d'una inusitada capacitat d'autonomia envers el veí gran del nord, els Estats Units, i un seguit d'iniciatives coordinades al sud, cosa que és nova i esperançadora.

—
“Al costat del 'canvi global antropogènic', l'escenari més conegut del qual és l'escalfament global, la crisi del neoliberalisme és una nota a peu de pàgina”
 —

Has citat aquesta frase de Merkel en un article: “Res no hauria de donar per fet que hi haurà un altre mig segle de pau i prosperitat a Europa”. La pots comentar?

L'estabilitat en què han viscut els europeus durant les darreres dues tres o generacions se sosté sobre unes bases molt fràgils, que ara la crisi ha posat en qüestió. Però, a Occident, no hi ha consciència que hi pot haver un esfondrament: el que va passar a l'URSS durant els anys noranta, a l'Argentina amb el *corralito*, o la normalitat de qualsevol nepalès

mitjà, que és un esfondrament. Això fa que encara es balli sobre la coberta del *Titànic*. Quan parlo de crisi, em refereixo a un afer que té tres vessants. El primer és el financer: l'ensulsiada del castell de cartes piramidal, especulatiu i lladre. El segon és la conseqüència que té aquesta ensulsiada sobre l'economia real, amb empreses que tanquen, sectors inflats que es desinflen, gent que perd la feina i una generació de joves sense futur. El tercer vessant és el principal: es tracta de la crisi associada al *canvi global antropogènic*, del qual l'escalfament global és l'escenari més conegut i popular. Aquest tercer vessant és superior, perquè conté els altres i molt més. Al costat d'això, la crisi del neoliberalisme és una anècdota, gairebé una nota a peu de pàgina, com si diguéssim... El repte de la *crisi neoliberal*, quan va esclatar, l'any 2008, era aprofitar-la per afrontar tota la crisi en conjunt, amb una transició energètica, un canvi de model, de comptabilitat, de racionalitat econòmica, de relació amb el medi i, és clar, de valors. El que es va anomenar *New Green Deal*. No se sortirà d'aquesta crisi sense reformes estructurals i institucionals profundes, per a les quals cal un moviment social internacional fort.

La bombolla immobiliària espanyola va afavorir Alemanya. Què hi ha, darrere la propaganda contra els 'dropes del sud'?

Per sobre de tot, la vana esperança que el país pot sortir il·lès de la crisi. Alemanya havia estat un país amb un relatiu anivellament social, com el Japó, amb un estat social generós i unes relacions laborals molt més decents que les de la mitjana europea. L'any 1990, l'annexió de l'RD, que va costar un bilió d'euros, va posar fi a l'espantall comunista, que era el principal incentiu del *model social alemany*. El fet que els productes alemanys esdevinguessin més competitius a Europa i arreu del món es va assolir, en bona part, congelant salaris i generalitzant la precarietat laboral. Aquest desmuntatge social i laboral va contribuir a afirmar la potència

exportadora alemanya, però va desequilibrar encara més l'interior de la zona euro. Amb l'entrada de l'euro, Alemanya hi va obtenir un superàvit comercial de 800.000 milions d'euros dins l'eurozona, la qual cosa va generar un forat equivalent als països menys competitius del grup. Les empreses alemanyes (no pas la població alemanya) van fer molts diners i van invertir gran part dels beneficis a l'exterior, capitalitzant l'estafa immobiliària dels Estats Units, la destrucció del litoral espanyol, bona part de les fantasies irlandeses o gregues, etc. Desentendre's d'això i fer veure que la situació és el resultat del maniqueisme entre països virtuoses i països que tenen la mà foradada denota un desvergonyiment gran. La crisi la va desencadenar el sector privat, especialment els bancs que van finançar la piràmide immobiliària que es va esfondrar. El nacionalpopulisme, segons el qual el problema són uns països del sud malgastadors que “no van fer els deures” i on la gent corrent va viure “per sobre de les seves possibilitats”, permet que el govern alemany canalitzi el malcontentament dels contribuents alemanys pels centenars de milions transferits als bancs com a conseqüència de la irresponsabilitat d'aquests ens a l'hora d'invertir en el casino global. Reconèixer la realitat significaria revisar els darrers vint anys de política econòmica i social alemanya, que s'han venut com a reeixits i modèlics per a la resta d'Europa.

Però, que no ho van ser?

Només van ser reeixits per als empresaris i per als més rics. D'ençà de l'annexió de l'RD, l'economia alemanya ha crescut prop d'un 30%, però el resultat no ha estat una prosperitat general, sinó un increment enorme de la desigualtat. Des de l'any 1990, els impostos als més rics han baixat un 10% i la imposició fiscal a la classe mitjana ha pujat un 13%; els salaris reals s'han reduït un 0,9% i els ingressos per benefici i patrimoni han augmentat un 36%. Des del punt de vista de la desnivellació social, avui dia,

repetir el 1930 o el 1848”

Alemanya és un país europeu normal: l'1% més ric de la població concentra el 23% de la riquesa (una relació semblant a la que hi havia als Estats Units l'any 2007) i el 10% més afavorit, el 60%, mentre que la meitat de la població només disposa del 2% de la riquesa.

Per què rebutgen els eurobons encara?

En part, perquè el govern alemany és hostatge de la seva pròpia llegenda populista. La llegenda diu que Alemanya és el gran pagador d'Europa, la gran víctima. La seva contribució als rescats europeus és, efectivament, la més gran en termes absoluts, però només perquè la seva economia i la seva població són les més grans. Això no ho diuen, de la mateixa manera que tampoc no diuen que han estat els beneficiaris més grans de l'existència de la moneda única. Però seria injust no afegir això: si l'actitud alemanya és obtusa, com hem de qualificar el disciplinat seguidisme masoquista dels governs de França, Espanya i la resta? A Espanya, ni tan sols hi ha hagut un *mea culpa* pel totxo. Cap aeroport inútil o cap actuació de destrucció del litoral no ha portat ningú a la presó. Ben al contrari, el discurs polític del PP reivindica aquella *etapa de creixement*. És una casa de bojós...

I sobre el perill dels populismes, que en l'àmbit econòmic presenten propostes que haurien d'haver arribat des de l'esquerra... ens trobem davant una repetició dels anys trenta?

Europa es troba en una divisió. Alguna cosa es mourà, perquè s'ha creat un forat i hi ha una exigència de respondre davant la nova situació. Hom pot opinar sobre quina direcció prendran les coses. Hi ha indicis, tant de 1930 –augment del menyspreu vers el feble, el darwinisme social, el racisme i l'auge del discurs i la pràctica de l'extrema dreta– com de 1848, d'una *primavera dels pobles* de caràcter internacionalista, ciutadana i social. Però no ens enganyem: per a aquest segon escenari positiu, cal feina, compromís i organització. No n'hi ha prou amb l'espontaneisme festivonarcista i el *happening on line*.

“L'expansió desenvolupista xinesa palesa, en darrera instància, que l'economia mundial inventada per Occident és inviable”

Tenint en compte com es prenen les decisions en relació amb les retallades a l'Estat espanyol o Itàlia, cap on anem? Van modificar la Constitució sense referèndum, ja no consulten la ciutadania sobre les noves retallades...

Una certa austeritat popular a canvi de desmuntar el casino podria haver estat acceptable, almenys als països més rics d'Europa, però l'intent de fer tornar Europa al segle XIX en els àmbits social i laboral sense tocar el casino i per decret, evidentment, no és democràtic. Trencar el que quedava del contracte social europeu de postguerra, allà on n'hi va haver. El fet d'imposar les polítiques d'ajustament ha reventat la sobirania nacional, que, d'altra banda, mai no va governar ni decidir les principals qüestions econòmiques. Tot i que no totes les democràcies són iguals (a Noruega hi ha més democràcia que a Espanya; a Espanya n'hi ha més que a Rússia, i a Rússia més que a Haití), la democràcia realment existent té molt poc a veure amb el seu sentit genuí de *poder popular*. La tendència que avui governa Europa dissol fins i tot aquesta caricatura de democràcia. Tot això suposa un desafiament directe als pobles d'Europa, que esperem

que es dirimeixi en una primavera rebel a l'estil de 1848 i no en un auge de l'extrema dreta, el militarisme i la irracionalitat. A Espanya, la tornada dels postfranquistes al govern és un incentiu per als moviments socials, perquè crea condicions més confortables per a una contestació ciutadana sense complexos de *fer el joc a la dreta*.

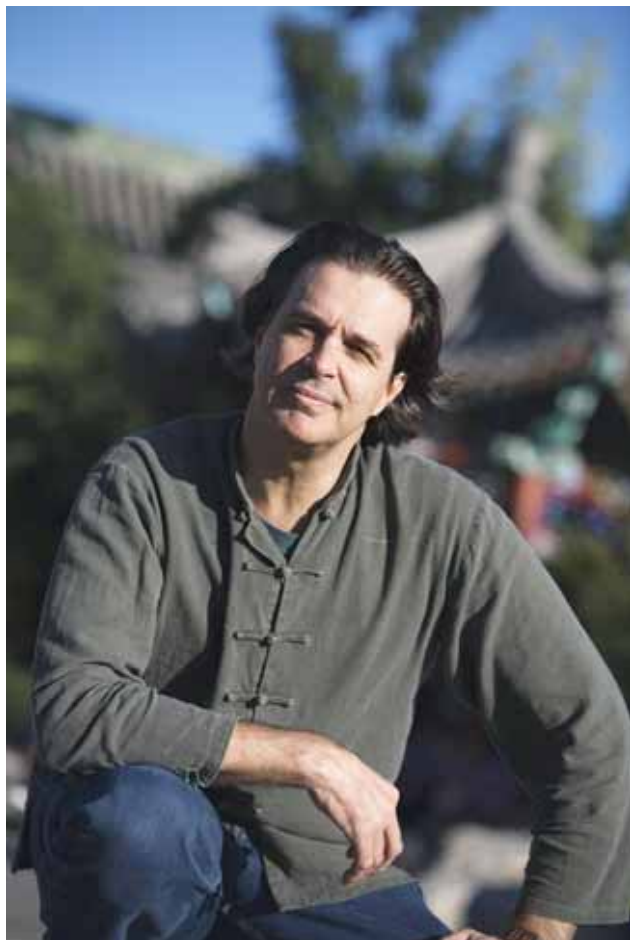
Com ha gestionat la crisi la Xina?

La Xina va ser l'únic país que era conscient que tenia una posició crítica dins la globalització abans que esclatés la crisi. L'any 2002, quan vaig arribar a Pequín, els seus dirigents ja pensaven en canviar el model i passar d'un model purament exportador, molt dependent del mercat global i exposat a les seves atzagaïades, a un de més endogen, basat en el consum intern. Per a això, calia invertir més en la població pobra, perquè aquesta pogués consumir i alimentar l'esquema nou. Ara, la Xina es proposa crear un sistema de seguretat social per a la seva enorme població. Si durant els anys noranta feia experiments capitalistes a regions determinades, ara hi ha experiments socials –com el de Chongqing– que recuperen un cert discurs maoista anivellador. Tot això, juntament amb la supremacia de l'àmbit polític i amb el control que té el partit sobre les finances (el cap del Banc Central és nomenat pel partit i els caps dels bancs principals són membres del Comitè Central), li permet un cert control de la situació i una

capacitat de joc més gran que la que hi ha a Occident. Dit això, cal recordar el més important: el fet que el país presenti les contradiccions planetàries en el grau màxim de concentració. Si el creixement s'atura, el país pot inaugurar un altre *desordre gran (da luan)*, un concepte xinès semblant al rus *smuta*, que descriu les etapes de caos que marquen les fites de la seva història.

Al teu llibre sobre la Xina, dius que “el nostre esdevenidor depèn de la Xina, on trobem representats tots els problemes de la crisi”.

Al llibre, intento presentar un país que és paradigma de la crisi mundial, la qual cosa em sembla més realista i adient que recrear-se en les llegendes de la “nova amenaça xinesa” i la “pròxima superpotència hegemònica” que ens ven el *mainstream* mediàtic. L'expansió desenvolupista xinesa palesa, en darrera instància, que l'economia mundial inventada per Occident és inviable. Els èxits xinesos dels darrers trenta anys s'han dut a terme sobre models en crisi, cosa que conté més certeses que no pas sospites sobre el fet que inclouen molts desastres. El que dic és que, si els xinesos aconsegueixen sortir de la crisi antropogènica, de la crisi civilitzadora mundial, tot i el desavantatge palès quant a població, recursos, etc., aleshores, això vol dir que tota la resta també en podem sortir. Aquesta és la gran *actualitat de la Xina* que dona títol al llibre.

FOTOGRAFIES:
Arxiu

Redescobrint els drets humans

Històricament, els drets humans no han qüestionat els models de desenvolupament ni de democràcia. Com a conseqüència, sovint s'ha associat la vulneració de drets amb els països empobrits i s'han obviat els abusos duts a terme als països enriquits. Parlar de

justícia social implica, doncs, revisar i transformar el concepte de drets humans. Amb aquesta voluntat, l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC) ha dedicat la trentena edició del Curs de Drets Humans als drets emergents. Però, d'on sorgeixen aquests drets?

David Bondia

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

L'àmbit dels drets humans continua sent una assignatura pendent del sistema educatiu actual. Es tracta d'una qüestió que, avui, és absent en molts plans d'estudis de Secundària, així com de molts itineraris de graus o llicenciatures de ciències jurídiques i socials. És possible que les persones docents més sensibilitzades vers les problemàtiques socials expliquin a l'alumnat els drets acordats l'any 1948 en la Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides, però, més enllà d'això, l'educació en matèria de drets humans té un gran buit.

La societat internacional ha canviat molt des de l'any 1948: s'han produït canvis polítics, socials, ideològics, culturals, econòmics, tecnològics i científics que han comportat l'aparició de nous reptes; uns reptes que requereixen el reconeixement de nous drets, els anomenats drets emergents.

El reconeixement dels drets inherents a l'ésser humà és un procés en permanent evolució i actualització, que avança en funció de les necessitats i de les reivindicacions de cada temps i lloc. Avui dia, la crisi profunda a què està sotmès el vell continent europeu ha fet que les grans idees en matèria de drets humans ja no vinguin d'aquests països, sinó que, sovint, neixen a l'Amèrica Llatina i a l'Àfrica. D'exemples d'aquestes noves reivindicacions, d'aquests nous drets, n'hi ha molts. La defensa de la propietat privada col·lectiva per part dels pobles indígenes, la nacionalització dels recursos naturals a Bolívia, la lluita pel dret a l'habitatge a Sud-àfrica, el moviment pel dret a l'alimentació de l'Índia, les reivindicacions per a l'obtenció de vacunes subvencionades a l'Argentina o els antiretrovirals genèrics al Brasil en són una mostra.

Universals, indivisibles i interdependents

Els drets humans emergents responen al dinamisme de la societat contemporània i del dret internacional. Donen resposta a les reivindicacions d'agents nacionals i internacionals que, tradicionalment, han tingut una presència nul·la o escassa en la configuració de les normes internacionals. Són reivindicacions de nous drets i de drets parcialment reconeguts a la normativa internacional i nacional, però als quals s'han donat noves interpretacions.

El dret a la seguretat vital i a l'aigua és un dels drets humans emergents

Tomàs Abella

Poden adoptar formes molt diverses, des de drets que ja tenen algun tipus de reconeixement jurídic, als que consisteixen en noves formulacions i, fins i tot, a l'extensió de drets a determinats col·lectius que tradicionalment no han pogut gaudir-los.

La crisi profunda a què està sotmès el vell continent europeu ha fet que les grans idees en matèria de drets humans sovint neixen a l'Amèrica Llatina i a l'Àfrica

La democràcia és el fil conductor d'aquests drets, que trenquen algunes divisions tradicionals. Per exemple, qualsevol dret pot tenir al mateix temps una dimensió individual i una dimensió col·lectiva; així, els drets civils i polítics deixen d'estar contraposats als drets econòmics, socials i culturals (DESC). En aquesta nova concepció dels drets humans, s'equiparen els mecanismes de garantia per aconseguir la mateixa efectivitat en tots els drets, que són universals, indivisibles i interdependents. Com que tenen un caràcter dinàmic, no hi ha un

únic text de consens que els reculli. Però, sí que es fonamenten en un document de referència: la Declaració Universal de Drets Humans Emergents, aprovada a la Conferència de Monterrey de 2007, en el marc del Fòrum Mundial de les Cultures, el precedent de la qual és la Carta de Drets Humans Emergents adoptada a Barcelona l'any 2004.

A la Declaració de Monterrey i a la Carta de Barcelona, els valors es basen en la dignitat humana i s'entrecruen i es reclamen mútuament: no hi ha llibertat sense igualtat; la llibertat i la igualtat són ingredients de la dignitat i de la justícia; sense pau no hi ha llibertat; la falta de pau pot ser la conseqüència de la falta de justícia o d'igualtat, etc.

Cal dir que tots aquests valors no són estàtics, sinó que adquireixen matisos diferents d'acord amb cada època. El valor *vida* es dota d'un element de *qualitat*. La *igualtat* es matisa amb la necessitat de justícia distributiva. La *solidarietat* s'uneix a valors com la *convivència*, que supera amb escreix la mera tolerància. La *pau* es vincula amb el *diàleg*, la *llibertat* i el *coneixement*. No hem d'oblidar la *democràcia*, valor i principi imprescindible per a la protecció i la promoció dels drets humans.

Alguns drets humans emergents

Lluny dels drets reconeguts jurídicament de forma tradicional, hi ha el dret a la renda bàsica, que assegura el dret de viure en condicions materials de dignitat a tota persona, amb independència de la seva edat, gènere, orientació sexual, estat civil o condició laboral. Amb aquesta finalitat, es reconeix el dret de percebre un ingrés monetari periòdic incondicional a càrrec dels pressupostos de l'Estat a cada membre resident de la societat nacional. Juntament amb aquest dret, trobem el dret a una mort digna, que assegura que tota persona té dret a veure respectada la seva voluntat de no perllongar artificialment la seva vida, expressada en un testament vital o formalitzat amb les degudes garanties. Tampoc està reconegut jurídicament el dret de migrar o a la mobilitat universal ni els drets relacionats amb l'orientació sexual. Per altra banda, hi ha drets reconeguts que cal reinterpretar, com el dret a la salut, a l'assistència sanitària i als medicaments. Més enllà del dret a la salut reconegut a l'article 25 de la Declaració Universal de Drets Humans (DUDH), aquest dret emergent no només assegura l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris, sinó que assegura l'accés a les millors tecnologies de salut, a gaudir d'un sistema sanitari de prevenció, vigilància i assis-

El concepte dels drets humans emergents

Qualsevol dret pot tenir al mateix temps una dimensió individual i una dimensió col·lectiva; així, els drets civils i polítics deixen d'estar contraposats als drets econòmics, socials i culturals

tència personalitzada i a disposar dels medicaments essencials. El dret a l'educació, formulat a l'article 26 de la DUDH, reconeix el dret a la instrucció elemental i fonamental, però, com a dret humà emergent, s'ha ampliat i està el dret al saber i al coneixement, a la formació continuada i inclusiva i a l'eradicació de l'analfabetisme.

En darrer terme, trobem els drets estesos a col·lectius que tradicionalment no han gaudit d'ells, com el dret de contreure matrimoni entre persones del mateix sexe, que consisteix en l'extensió del dret al matrimoni (tradicionalment reconegut exclusivament a la unió entre home i dona) a totes les persones, amb independència de la seva orientació sexual. Un altre col·lectiu que no ha gaudit de drets és la població migrant, per això, un altre dels drets emergents és el dret de vot de les persones migrants.

L'Institut de Drets Humans de Catalunya

D'acord amb aquesta noció de drets humans emergents, l'IDHC ha orga-

nitzat la trentena edició del curs sobre drets humans. Una vuitantena de persones d'origens diversos han compartit, durant tres setmanes, el llenguatge comú dels drets humans; mitjançant la convivència i el diàleg, han constatat que els problemes en matèria de drets humans són locals i, alhora, globals.

El dret a la democràcia igualitària (dret a la renda bàsica, dret a la seguretat vital i a l'aigua, dret a la salut, a l'assistència sanitària i als fàrmacs, dret a la protecció dels col·lectius en situació de risc o d'exclusió i dret a l'educació i a la formació), a la democràcia plural (drets dels pobles indígenes, dret a la informació, dret a la llibertat cultural i dret a la llibertat de consciència i religió), a la democràcia paritària (dret a l'autodeterminació personal i a la diversitat sexual i dret a la salut reproductiva), a la democràcia participativa (dret a l'habitatge), a la democràcia garantista (dret a la veritat i a la justícia, dret a la resistència civil pacífica, dret a la justícia internacional i a la protecció col·lectiva de la comunitat internacional i dret a deure d'eradicar

la fam i la pobresa extrema) i a la democràcia solidària (dret al desenvolupament, seguretat humana i drets humans i dret a un sistema internacional just) s'han debatut durant les diferents sessions.

Entre les seves línies de treball, l'IDHC s'ocupa precisament d'assessorar moviments socials en les seves reivindicacions per millorar la garantia dels drets humans. Un exemple d'aquesta tasca és la defensa dels drets del poble palestí per part de l'Institut, que és membre de la coordinadora d'entitats de la campanya Palestina al cor i ha participat en diverses sessions del Tribunal Russell per Palestina.

Per a les persones responsables de l'IDHC, és molt important el treball en xarxa i que s'aprofitin les experiències que han desenvolupat col·lectius, com per exemple, el treball d'anys de les membres de les Abuelas de la Plaza de Mayo, que s'està aprofitant per crear consciència sobre els drets de les familiars de persones desaparegudes en conflictes a l'Àfrica o a l'Afganistan.

Les Abuelas de la Plaza de Mayo lluiten pels drets de les familiars de gent desapareguda.
- Juna Mabromata

Principis dels drets humans

Els drets humans i els drets humans emergents es basen en una sèrie de principis de caràcter transversal concebuts per la societat civil.

— El principi de coherència promou i posa en relleu la indivisibilitat, interdependència i universalitat dels drets humans.

— El principi d'horitzontalitat evita establir jerarquització en els drets humans.

— El principi d'interdependència i el de multiculturalitat reconeix en el mateix pla d'igualtat els drets individuals i els drets col·lectius.

— El principi d'inclusió social implica no solament donar garanties d'accés a les oportunitats vitals que defineixen una ciutadania social, sinó també ser acceptada com a membre més d'aquella societat.

— El principi de gènere, el principi de no discriminació i el principi de participació política posen èmfasi en la llibertat individual i en la igualtat de les persones.

— El principi de responsabilitat solidària exigeix compromisos respecte dels individus i de la societat.

Pesen més els records que les il·lusions?

Ambient

FOTOGRAFIA: Albert García

Encara no sé què vol dir fer-se vella. Hi ha qui diu que és anar dibuixant la caricatura d'una mateixa i que, com més exageres els trets, més a prop et trobes de la realitat. Però jo no reconec aquesta imatge grotesca quan em veig reflectida als aparadors de les botigues del barri, ni al mirall del rebedor estret de casa, ni al vidre d'aquest autobús. Avui dia, encara em somric, com anys enrere. Les reivindicacions, de vegades, també necessiten cares amables. Potser són les que busquen aquests fotògrafs a fora al carrer; una instantània que pugui oferir un somriure darrere d'aquests missatges que escrivim a puny.

Un periodista va escriure que som els enemics de la immediatesa i, a mi, aquesta frase em va agradar molt, perquè és veritat que els avis i les àvies hem plantejat la lluita d'una manera generosa, de vegades de manera tan silenciosa i constant que no sabíem ni que la fèiem: pensant en un futur que potser no veurem, encara que hi hagi gent que pensi que el temps passa tan de pressa.

M'agrada pensar que una de les nostres petites victòries hagi estat la subversió d'una petita part del llenguatge apo-

derant-nos d'aquesta expressió que servia per anomenar despectivament l'idealista: som els iaioflautes.

Caminem a poc a poc perquè volem arribar lluny. Aquesta és una de les consignes que han fet més fortuna des de l'aparició del moviment del 15-M. Les caputxes, les mànigues de camisa, les carpetes i el bastó; hi hem de ser tots.

Fa uns dies, vam ocupar una oficina bancària i, avui, és l'autobús que s'omple de música irregular de xiulets. El conductor s'alia amb nosaltres. Seiem durant el trajecte que porta els nostres nés a l'escola i els nostres fills a la feina. Xiulem fort. Tant, que això m'ha fet tancar els ulls perquè ja no em sento per dins.

Un company m'estira l'armilla i diu que baixem. L'autobús marxa lentament, escup un gran núvol gris, com si l'hagués estat retenint al motor tota aquesta estona que érem dins, ens deixa a la vorera i tornem a casa a peu. Riem. Diuen que, als vells, ens pesen més els records que les il·lusions, però l'autèntica tragèdia de fer-se vell, com deia Oscar Wilde, és ser jove.

Elisenda Alamany

observatori dels mitjans

observatorimitjans@setmanaridirecta.info

PREMSA

Cap a un espai occità de comunicació

Occitània és un país tan semblant a nosaltres i tan proper geogràficament que no el veiem mai. Si ens hi fixéssim, entendríem per què no són poques les persones que diuen que els occitans i els catalans som germans. En efecte, Occitània pateix una llista de problemes idèntics als problemes dels Països Catalans. Per començar, té la nació trossejada en diversos estats i, dins d'aquests, dividida en diverses regions administratives diferents. Els representants polítics, culturals, sindicals i empresarials occitans tenen la mirada posada a París, mentre que les organitzacions específicament autòctones es mouen en la marginalitat o, en el millor dels casos, amb unes franges de suport massa febles. A nivell lingüístic, la inexistència d'una llengua estàndard i la desconexió secular entre els diversos territoris occitans ha provocat una fragmentació dialectal que dificulta enormement la presa de consciència col·lectiva i afavoreix la divisió i el secessionisme lingüístic. Com a conseqüència de

tot això, la consciència nacional occitana és tan minsa que la majoria d'occitans ni tan sols saben que ho són.

Aquestes dinàmiques alienadores només es poden combatre amb informació. Una ciutadania informada és una ciutadania lliure i amb capacitat de pensar. No cal dir, en aquest sentit, que el mapa comunicatiu occità és totalment dependent del mapa comunicatiu francès

Occitània pateix una llista de problemes idèntics als problemes dels Països Catalans

i que la immensa majoria de mitjans (diaris, televisions, ràdios i agències de notícies) consumits a Occitània són pensats, escrits i parlats en francès. Per això calia trencar aquesta dinàmica, de la mateixa manera que, als Països Catalans,

Els coordinadors de 'Jornalet' a la redacció del diari digital

uns pocs mitjans van obrir el camí i van trencar el monopoli del mapa comunicatiu espanyol imperant a casa nostra des de la fi de la Guerra Civil fins a la restauració de la Generalitat autonòmica. Sense uns mitjans pioners com l'Avui, Catalunya Ràdio, TV3 i Vilaweb, que en el seu dia van obrir la bretxa, no seríem on som.

Per fer-ho possible en el cas occità, ha nascut *Jornalet*, un diari pensat i escrit en occità amb l'única missió d'informar la ciutadania occitana de les coses que passen a Occitània i de ser un punt de trobada per intercanviar punts de vista i opinions. Ni més ni menys. El diari pretén ser lliure, raó per la qual no admet sub-

ventions i es finança exclusivament a partir de la publicitat, una idea revolucionària en una Occitània anestesiada per França a través de la cultura de la subvenció i el subsidi.

El diari té dues seus físiques, a Tolosa de Llenguadoc i a Barcelona, i es nodreix a partir de les informacions redactades per un nucli periodístic i una creixent xarxa de corresponents i col·laboradors situats arreu de la nació occitana.

El diari està obert a tothom i a totes les sensibilitats, però té una línia vermella que ningú no pot traspasar: no es permeten articles ni opinions que no estiguin escrits en la norma clàssica. Dit d'una altra manera: s'hi pot escriure en qualsevol de les modalitats dialectals occitanes reconegudes i amb les normes ortogràfiques fixades per Loís Alibèrt i completades pel Conselh de la Lengua Occitana (CLO).

El forat a la muralla ja està obert: ara, cal fer-lo més gran perquè hi passi més gent. FERRIÒL MACIP I JAUME CLOTET

MASS MEDIA

Repsol com a eina de cohesió nacional

Aquests darrers dies, l'empresa privada Repsol s'ha convertit en un símbol d'espanyolitat, tenint en compte la cobertura mediàtica que s'ha atorgat al conflicte amb el govern de l'Argentina. L'anunci de la nacionalització de la multinacional ha estat percebuda com un atac als interessos espanyols i, per tant, també al conjunt de l'Estat. Així ho ha volgut presentar l'executiu

del PP i així s'ha transmès des de bona part dels mitjans. I no només la premsa espanyola. Davant un conflicte d'aquesta magnitud, no hagués estat agosarat plantejar el tema seguint un esquema senzill del tipus: què vol una part, què vol l'altra i quin és l'objecte de discussió. De fet, el nucli de la qüestió és la gestió dels recursos de cada indret. Resulta fàcil pensar que països de l'Àfrica amb

molts recursos no han pogut sortir de la pobresa perquè Occident s'ha enriquit explotant-los. Però quan les protagonistes som nosaltres, no és tan senzill plantejar-ho en aquests termes. La intenció de nacionalització s'ha interpretat com una maniobra populista, no com un bé per al conjunt del país sud-americà. En canvi, l'atac a Repsol sí que s'ha considerat un atac contra el conjunt de la ciu-

datania espanyola i no contra uns interessos privats determinats. Aquest també hagués estat un aspecte remarcable. Segons apunten diferents blocs (Repsol no ho publica), prop del 50% de l'accionariat de la multinacional és estranger. A més, segons la Comissió de Paradisos Fiscals d'Attac-Espanya, l'empresa estaria evadint milions d'euros a través de divuit societats establertes a di-

versos paradisos fiscals. En tot cas, a banda de demonitzar o no aquesta companyia, hagués estat bé seguir els arguments a favor i en contra d'aquest procés amb els diferents agents implicats, fet que no s'ha apreciat a gairebé cap mitjà. Ara bé, atrevir-se a no seguir la línia de defensar Repsol pot suposar grans pèrdues en publicitat per a aquests mitjans.

MARC TORRAS

FREQUÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrassa.net | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Ràdio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Radio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Radio Mistelera 100.8FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintonitza la teva teva per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 22h. L'Entrevista
DIMARTS: 22h. Docu...mental&Gènere
DIMECRES: 21:30h. Programa d'Horitzo TV

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua

DISSABTE: 21h. La Xerrada
DIUMENGE: 23h. Zienzia i Zpiritu.

Laciatat invisible
cooperativa d'habitadors
AQUEST SANT JOEL,
VINE A DONAR UN COP D'ULL!
NOVETATS EN NARRATIVA EN CATALÀ,
TEORIA CRÍTICA I
PAÏSOS CATALANS
Mingo, 35. Baixos
Barcelona - 08014
Telf. 93.298 99 47
laciatatinvisible@yahoo.com

una altra economia és necessària
una altra forma d'estalviar ja és possible
coop57
serveis financers ètics i solidaris
www.coop57.coop

Terra d'escudella
Obrim
els dissabtes
al migdia
a partir
del 21 d'abril
C/ Premià, 20 baixos. Sants (Bcn)
www.tdk.cat tel. 93 422 16 13

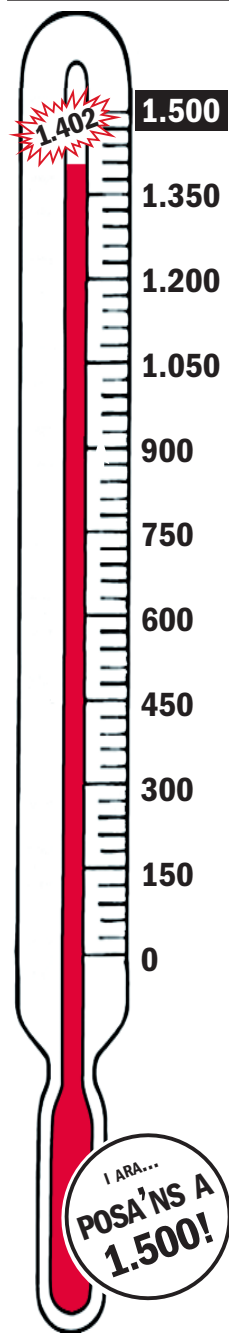
Xipossible
Amb informació sèria i actual
Compromès amb el nostre sector
Arribada en el territori
La publicació que t'estudia
en la teua praxi
professional
apunta't a
l'ecologisme social
www.ecologistesenaccio.cat
ECOLÒGISTES

agro cultura
Amb informació sèria i actual
Compromès amb el nostre sector
Arribada en el territori
La publicació que t'estudia
en la teua praxi
professional
subscriu-te a
l'agricultura
ecològica

espai directa

SUBSCRIPTÒMETRE

EXPRESSIÓ DIRECTA

CONNECTA BARRIS RECUPERA ESPAIS

L'Expressió Directa 2012 és un cicle d'actuacions organitzat pel Setmanari Directa, el Centre Cultural la Fornera del Clot, l'Ateneu Popular 9 Barris, l'Ateneu l'Harmonia de Sant Andreu i diversos espais autogestionats de Santa Lúcia i Sant Joan de Vilatorrada amb l'objectiu d'enfortir la xarxa de cultura crítica a la ciutat i construir un model de cultura cooperativa.

DISSABTE 21 D'ABRIL 22:30h ATENEU POPULAR 9 BARRIS

SISÈ ANIVERSARI DE LA DIRECTA

INERSHOW
DI-VERSIONS REVOLUCIONÀRIES. BARNA

+dj Hachazo

6 EUROS

ATENCIÓ: OFERTA AMPLIADA FINS EL 23 D'ABRIL:

Si et subscrius* a la Directa, per només 5 euros* més, tindràs el llibre #RT15M LES 10 PRIMERES EL TINDRAN DE FRANC

*NOMÉS SUBSCRIPCIONS ANUALS *MÉS DESPESES D'ENVIAMENT SI N'HI HA

ATENCIÓ

DILLUNS 23 D'ABRIL la Directa estarem **A LES RAMBLES** de Barcelona. Ens trobaràs a la **PARADA 242**

Nom..... Cognoms..... Edat.....

Adreça.....

Població..... Codi Postal.....

Correu electrònic..... Telèfon.....

Quota: Ordinària 75 euros | Semestral 40 euros | Solidària 150 euros | Altres ..... euros

Forma de pagament: Domiciliació (escriu a sota el número de compte corrent) / Ingrés

*Amb la subscripció rebre cada setmana la publicació durant un any

Si No Vull rebre informació de qüestions relacionades amb la Directa

Com has conegut la Directa?.....

PUNTS DE VENDA

BARCELONA. GRÀCIA: Llibreria Aldarull · Martínez de la Rosa, 57 | Cap i Cua · Torrent de l'Olla, 99 | Infoespai · Plaça del Sol, 19 | Taifa · Verdi, 12 | Papereria Cercles · Bailen 201 | Quiosc Punt i Coma · Guillem Tell, 29 | Estanc · Roselló amb Castillejos | Quiosc República Argentina · República Argentina 233.

EIXAMPLE: Quiosc Manu · Nàpols-Roselló. **SANT ANDREU:** Bar La Lira · Coroleu, 15 | Quiosc Comerç · Plaça Comerç | Quiosc Rambla · Fabra i Puig, 10 | Ateneu Llibertari del Palomar · Coroleu, 82. **NOU BARRIS:** Ateneu Popular de 9 Barris · Portlligat, 11-15 | Can Basté · Passeig Fabra i Puig, 274. **CIUTAT VELLA:** Xarxa Consum Solidari · Pl. Sant Agustí Vell, 15 | El Lokal · Cera, 1 bis | La Rosa de Foc · Joaquín Costa, 34 | Logofobia · UB Raval, dimarts de 10h a 18h | Quiosc Colom · Rambles | Etnomusic · Bonsucrés 6 | Quiosc Tallers · Rambles | Quiosc Canaletes · Rambles. **SANTS:** Centre Social de Sants · Olzinelles, 30 | Espai Obert · Violant d'Hongria, 71 | La Ciutat Invisible · Riego, 35 | Terra d'Escudella · Premià, 20 | Teteria Malea · Riego, 16 | Quiosc Can Mantega · Joan Güell amb Can Mantega | Quiosc Cotxeres · Sants, 79 | Quiosc Francisco · Vilardell | Coop57 · Premià, 15. **BELLATERRA:** Quiosc de Ciències de la Comunicació. **BERGA:** Llibreria La Mafalda · Plaça Viladomat, 21. **CALDES DE MONTBUI:** Quiosc del Caprabo · Av. Pi i Margall, 183 | Papereria Can Rosell · Av. Josep Fontcuberta, 118. **CARDEDEU:** Quiosc del Centre · Ctra. de Cànoves, 4. **ESPLUGUES DE LLOBREGAT:** Ubud Artesania · Mestre Joaquim Rosal, 22. **GIRONA:** Llibreria Les Voltes · Plaça del Vi, 2 | Quiosc · Plaça Catalunya | Logofobia · UdG, dijous de 10h a 18h. **GRANOLLERS:** Llibreria La Gralla · Plaça dels Cabrits, 5 | Anònims · Miquel Ricomà, 57 | El Racó Ecològic · Roger de Flor, 85. **L'HOSPITALET DE LLOBREGAT:** Quiosc · Plaça del Repartidor. **IGUALADA:** Llibreria Llegim · Ptg. Capità Galí, 4. **LLEIDA:** Ateneu La Maranya · Parc, 13 | Espai Funàtic · Pi i Margall, 26. **MATARÓ:** Llibreria Robafaves · Nou, 9. **MANRESA:** Moe's · Joc de la Pilota, 9. **MOLINS DE REI:** Llibreria Barba · Rafael Casanova, 45. **PALMA DE MALLORCA:** llibreria Mallorca · Església de Santa Eulàlia 11. **EL PRAT DE LLOBREGAT:** Quiosc Piscis · Avinguda Montserrat, 45. **RIPOLLLET:** El Local · Monturiol, 32. **SABADELL:** Can Capablanca · Comte Jofre 30. **SANTA COLOMA DE GRAMENET:** Associació Cultural Popular Aramateix · Montserrat 3. | La Krida · Sicflia, 97. | Llibreria Distrivinyes · Sant Ramon, 22. **SANT BOI DE LLOBREGAT:** Ateneu Santboià · Av. Maria Girona, 2. **SANT FELIU DE LLOBREGAT:** Teteria Índia · Jacint Verdaguer, 9 | Ateneu Sanfeliuenc · Vidal i Ribas, 23. **SANT JOAN DESPÍ:** Kiosk Dot · Pg. Canal s/n amb Av. Barcelona. **SANT PERE DE RIBES:** Llibreria Gabaldà · Plaça de la Font, 2. **LA SEU D'URGELL:** Llibreria La Llibreria · Sant Ot, 1. **SOLSONA:** Llibreria Cal Dach · Sant Miquel, 5. **SITGES:** Quiosc Can Jorret · Major, 8. **TARRAGONA:** CGT Tarragona · Rambla Nova, 97-99, 2n pis. **VALENCIA:** Café Tendur · Historiadora Silvia Romeu, 6 | Llibreria Sahiri · Danzas, 5 | Bar Terra · Baró de Sant Petri, 9 | Sodepau · Carnissers 8. **VILADECANS:** CSO Els Timbres · Av. de la Generalitat, 27 | Llibreria Els Nou Rals · Sant Joan, 19. **VILAFRANCA DEL PENEDÈS:** La Fornal · Sant Julià, 20.

REGNE UNIT · UN INFORME INDEPENDENT APUNTA LA POBRESA I LA MARGINALITAT COM A CAUSES DELS DISTURBIS DE L'AGOST PASSAT

La violència urbana a Londres: un reflex de les desigualtats socials

Oriol Barba
Londres

El 28 de març, es va publicar la versió final de l'informe encarregat pel govern britànic a un grup d'expertes independents sobre les causes dels disturbis que es van produir a Londres i a altres ciutats britàniques durant la segona setmana del mes d'agost de 2011. Arran d'una decisió conjunta del primer ministre David Cameron, el viceprimer ministre Nick Clegg i el cap de l'oposició Ed Milliband, el govern va impulsar la creació de l'anomenat *Riots Communities and Victims Panel* (RCVP), integrat per quatre persones expertes en educació i afers socials amb l'objectiu d'investigar les causes dels disturbis i buscar mesures per a la resiliència econòmica i social de les comunitats que van viure els episodis més greus de violència. Les expertes han elaborat l'informe a partir del diàleg amb la gent que va patir més les conseqüències dels disturbis i intenten anar més enllà de la via judicial per comprendre i evitar futures situacions com les que es van viure a la capital britànica l'estiu passat.

Molt més que sentències

L'informe deixa clar que les víctimes de la violència de l'estiu passat consideren necessària la persecució de les persones que van causar els disturbis. No obstant això, creuen que, darrere els fets de l'agost de 2011, s'hi amaguen causes estructurals importants que els poders públics no estan abordant de manera adequada.

Darrere els disturbis hi ha causes estructurals que els poders públics no aborden de manera adequada

Entre elles, en destaquen cinc: la falta d'oportunitats del jovent, una atenció insuficient per part dels pares i les mares, la incapacitat per evitar la reincidència, l'efecte de la societat materialista i la falta de confiança en la policia. Les víctimes consideren que el govern no du a terme les mesures necessà-

La matinalada del 7 d'agost de 2011 una de les botigues de la cadena Carrefour va ser cremada al barri de Tottenham

ries per tractar aquests temes ni aconsegueix que la població senti involucrada en el procés de disseny i implantació de polítiques públiques en les seves comunitats.

L'informe apunta que més del 70% de les persones processades fins avui provenien de barris situats entre el 30% més pobre. En aquesta línia, insta els líders polítics a prendre les mesures adients per millorar la situació socioeconòmica d'aquestes comunitats com a mesura més efectiva per evitar nous disturbis. Les expertes assenyalen un conjunt de situacions inacceptables en una societat com la britànica, per exemple, l'existència d'infants que no aconsegueixen llegir o escriure a l'edat que els pertoca o el fet que gran part del jovent acabi els estudis sense les competències mínimes necessàries per aconseguir un lloc de treball. Aquestes deficiències estructurals són les que, en determinades ocasions, poden derivar en actituds violentes com les que van tenir lloc l'estiu passat.

L'informe no només apunta a la deficiència dels serveis públics com a causant d'aquesta situació

de marginalitat, sinó que també considera que les empreses i la comunitat en general s'han d'esforçar més per abordar aquestes problemàtiques. Així doncs, considera que les empreses han de vetllar per involucrar-se en la vida de la comunitat i les seves associacions i han de procurar desenvolupar un tipus de publicitat responsable que no afecti negativament el jovent. Pel que fa a les comunitats, l'informe assenjala que cal que la ciutadania s'esforci més a col·laborar amb els serveis públics i augmentar la participació en activitats comunitàries que contribueixin a augmentar la cohesió social.

L'informe destaca que només a través de la complementarietat entre la família, la comunitat i els poders públics s'aconsegueix que el jovent desenvolupi un sentit de pertinença a la societat que el reïni de participar en actuacions violentes com les que es van produir al Regne Unit l'agost passat, en les quals van participar més de 15.000 persones i que van derivar en cinc morts, causades per situacions provocades directament o indirectament pels disturbis.

Reformes legals?

L'informe presentat contrasta amb el debat que es va generar l'estiu passat després dels disturbis. El gruix de l'opinió pública britànica es decantava per un enfortiment de la legislació per evitar noves situacions de violència. La majoria de les reformes propo-

L'enfortiment de les penes no figura entre les recomanacions per evitar episodis similars en un futur

sades en aquell moment anaven orientades a un enfortiment de les responsabilitats de les causants dels disturbis, en la línia d'haver-se de fer càrrec dels desperfectes causats o de ser privades d'ajuts públics -com l'allotjament de protecció oficial- si es demostrava que havien participat en actes de vandalisme.

Tot i que l'informe presentat considera important que les causants dels disturbis assumeixin les seves responsabilitats pels danys ocasionats, l'enfortiment de les penes no figura entre les recomanacions per evitar episodis similars futurs. En canvi, les expertes posen l'accent en elements estructurals de caràcter socioeconòmic com la falta d'atenció per part de la família o la manca d'oportunitats per al jovent.

El Regne Unit és el país on les desigualtats de renda augmenten de manera més ràpida de tots els països de l'OCDE, segons un informe publicat recentment per aquesta organització amb seu a París. En concret, les desigualtats entre el 10% més ric i el 10% més pobre han augmentat un 50% des de l'any 1985. Aquestes dades semblen donar la raó a les conclusions presentades a l'informe del grup d'expertes independents. Ara, caldrà veure quin grau d'acceptació tenen les recomanacions presentades per part del govern britànic i si s'implementaran durant els propers mesos per evitar nous episodis de violència.

ALAN STANTON

COLÒMBIA · LA SISENA CIMERA DE LES AMÈRIQUES, QUE VA REUNIR 34 CAPS D'ESTAT I DE GOVERN A CARTAGENA, ACABA SENSE ACORDS

L'aliança de partits i moviments socials surt enfortida de la Cimera dels Pobles

Carolina Ibáñez
Cartagena (Colòmbia)

La ciutat colombiana de Cartagena es va convertir en la capital americana durant la reunió, els dies 14 i 15 d'abril, dels 34 caps d'Estat i de govern que integren el continent (a excepció de Cuba, exclosa pels Estats Units i el Canadà). S'hi celebrava la sisena Cimera de les Amèriques, convocada cada tres anys des que va tenir lloc per primera vegada l'any 1994 a Miami. Com ja és habitual des de la segona cimera, paral·lelament, els moviments socials i polítics van organitzar la Cimera dels Pobles per exposar una veu diferent de la dels governs.

Des de principis dels 90, a Amèrica, els moviments socials s'han articulats amb els partits polítics considerats progressistes o d'esquerra per possibilitar, per la via electoral, l'assoliment de presidències a un nombre significatiu de països. Malgrat les diferències, les contradiccions i les crítiques, el gruix dels moviments socials llatinoamericans veuen l'Equador, Bolívia i Veneçuela com a referents de transformació i donen suport amb matisos als actuals governs del Brasil, l'Argentina, l'Uruguai o Nicaragua. Cuba continua sent el far ideològic.

L'esperança en els partits polítics i la via electoral és present dins les organitzacions socials i sindicals de l'Amèrica Llatina

La lectura que fan els moviments socials a l'Amèrica Llatina difereix de l'europea, on la crisi de representativitat política ha allunyat grans sectors de la dinàmica electoral. El continent es nega a continuar sent el pati del darrere de Washington. Gairebé tots els països

ROBERTO NIETO

El dissabte 14 d'abril una manifestació va recórrer la ciutat colombiana de Cartagena en el marc de la Cimera dels Pobles

han viscut dictadures i han vist néixer i morir moviments armats revolucionaris i la situació estructural de pobresa i exclusió social era i és tan elevada que calen mesures de gran abast. Per això, l'esperança en els partits polítics i la via electoral es manté dins les organitzacions socials i sindicals.

Aquesta relació entre moviments socials, partits polítics i governs va ser un dels temes presents durant la cinquena Cimera dels Pobles. En aquest sentit, cal destacar les paraules del brasiler Rubens Iris, del Fòrum São Paulo, un fòrum de partits polítics llatinoamericans d'esquerra iniciat els anys noranta. Iris va explicar la clau del funcionament d'aquest espai: "Entendre les diferències i el paper de cada sector per separar moviments socials i partits polítics-i, especialment, respectar l'autonomia dels moviments socials". Per a Iris, la unitat entre ambdós actors ha aconseguit avenços, tot i que cal que les transformacions socials continuïn presents a l'agenda. El brasiler va destacar la necessitat que hi hagi molta unitat allà on hi ha

governos de caire social, per poder debatre sobre el que encara manca i aprofundir les transformacions.

Declaració final

La declaració final de la Cimera dels Pobles 2012 no va registrar cap proposta original, sinó que va reivindicar el mateix missatge que les anteriors. Va rebutjar la intromissió nord-americana en els assumptes interns llatinoamericans i va exigir l'eliminació de les bases militars estrangeres i el tancament de l'Escola de les Amèriques. També va reclamar la fi de la militarització sota el pretext de la guerra contra les drogues i el seu reemplaçament per una política integral, multilateral i que posi èmfasi en les mesures de salut pública.

Finalment, va destacar la necessitat de suprimir els tractats de lliure comerç i inversió perquè apropin la pobresa, l'exclusió social i la desigualtat, situacions que afecten particularment les dones. Precisament, aquests dies, el govern colombià està pendent que els EUA, a través del seu president, certifiquin que el país respecta els drets

laborals com a últim requisit per a l'aprovació del tractat de lliure comerç entre ambdues nacions. Diferents centrals sindicals colombianes i nord-americanes han rebutjat la certificació, ja que el país sud-americà és un dels que ostenta un nombre més elevat de violacions dels drets laborals i l'indret on s'assassinaven més sindicalistes de tot el món. Com apuntava el sindicalista Tarsicio Mora durant la presentació de la declaració final de l'Assemblea dels Pobles, les tasques per tirar endavant les propostes són més importants que els discursos. Així doncs, caldrà veure com es pot dur a terme l'exigència de trobar "solucions reals davant la crisi ambiental i climàtica que apuntin a les seves causes estructurals" o "el respecte al dret dels pobles de decidir les seves polítiques agràries, assegurar la seva sobirania alimentària i conservar i consumir els seus productes nadius".

Finalment, la cinquena Cimera dels Pobles va ser molt enèrgica en relació a l'exigència de restablir el dret de Cuba de pertànyer al sistema multilateral.

La cimera dels governs

Des de la Cimera dels Pobles, s'assegurava que la sisena Cimera de les Amèriques no canviaria res i que no s'hi diria res de nou. El resultat va ser que, malgrat tota la parafernàlia militarista i policial que va patir la població de Cartagena durant dues setmanes i la inversió que supera els 97 milions de dòlars, els caps d'Estat van marxar a casa seva sense haver aconseguit ni tan sols una declaració conjunta. Les divergències se centraven en la participació de Cuba i la recuperació de la sobirania argentina sobre les Illes Malvines. Els països de l'Aliança Bolivariana dels Pobles de Nostra Amèrica (ALBA) van decidir no tornar a participar a la cimera si Cuba no hi era convidada.

La cinquena Cimera dels Pobles va ser molt enèrgica a l'hora d'exigir el restabliment del dret de Cuba de pertànyer al sistema multilateral

D'altra banda, malgrat la importància mediàtica que el govern colombià va donar a la sisena Cimera de les Amèriques, els grans mitjans internacionals no van fer-ne la cobertura esperada i, a més, la premsa no va tenir accés a la sessió plenària presidencial. Així doncs, ha estat la primera cimera secreta. Al final, va tenir més rebombori el sopar de caps d'Estat, el passeig de les primeres dames en carrosses de cavall pel centre històric o l'expulsió d'onze membres de la seguretat de Barack Obama per no pagar els serveis d'unes prostitutes. El que sí que va tenir èxit va ser la trobada de 700 membres de l'empresariat amb els càrrecs governants, organitzada i pagada per la cimera.

lite raldia
12
L'Euskal Herria d'avui, en la literatura

<p>ABRIL</p> <p>12 Sexual Herria, Itziar Ziga Presentació de llibre [cas]</p> <p>13 Hitzan Kutxa eta Manual Literaturazkoa, Jon Etxeola Presentació de llibre [cat]</p> <p>14 La Barcelona Prodigiosa - La ciutat d'Eduardo Mendoza Ruta Literària [cat]</p>	<p>18 Kanonaren gaineko nazioak, Ibai Atutxa Presentació de llibre [cat]</p> <p>19 La importància de no ser franc, Hasier Etxeberria Xenada [cas]</p> <p>19 Literatura i televisió Taula rodona amb Aritz Galarraga, Beñat Sarasola i Hasier Etxeberria [cas-cat]</p>	<p>20 Conta-cortes [cat-eus]</p> <p>23 Sant Jordi L'Euskal Etxea a les ramblas</p> <p>26 Lo que dije y digo, Mariano Ferrer Presentació de llibre [cas]</p> <p>28 Zait Cortes musicals [eus]</p>	<p>MAIG</p> <p>4 Utopia basca i escriptura Taula rodona amb Mariasun Landa, Arantxa Urrutia i Miren Agur Meabe [cas]</p> <p>5 Haragizkoa Espectacle de paraules, música i imatge amb Flata Ruada, Edorta Jimenez, Joseba Sarrereneta i Jaime Nieto</p>	<p>10 Cramond Island Presentació de còmic Irus Zuberio [cas]</p> <p>12 ds 21h Euskal Etxea Bertso ataria Igor Elorza eta Agin Rezola [gaitzartze Jone Uribe]</p>
---	---	--	---	--

euskal etxea

30

www.literaldia.com

L'ÀFRICA · ELS ENFRONTAMENTS INTERNS I EL VET DE LA COMUNITAT INTERNACIONAL DIFICULTEN L'AUTODETERMINACIÓ DE L'AZAWAD

L'incert futur de l'Estat tuareg

Roger Suso
Barcelona

L'esclat de la rebel·lió per l'alliberament de l'Azawad, un territori molt extens situat al nord de Mali, ha adoptat unes dimensions sorprenents. A principis d'abril, la revolta protagonitzada per la guerrilla tuareg del Moviment d'Alliberament Nacional de l'Azawad (MNLA) va prendre el control de les principals ciutats de l'Azawad -Gao, Kidal i Tombouctou-, va posar fi a les operacions militars estatals i va proclamar, a Gao, la independència d'Azawad a través d'un comunicat signat per Bilal ag-Acherif, líder del moviment. El 21 de març, un cop d'estat militar comandat per Amadou Sanogo va enderrocar el president de Mali, Amadou Toumani Touré, a Bamako, a un mes vista de les eleccions. Els grups colpistes van justificar l'acció per la falta d'armament i la incapacitat del president de fer front a la rebel·lió tuareg. Dues setmanes després i amb les tropes malianes en desbandada, el Moviment Nacional d'Alliberació d'Azawad (MNLA, en les sigles en francès) va proclamar la independència.

El nou president interí de Mali ha anunciat una "guerra total" contra la insurgència tuareg

De moment, el futur del nou Estat azawadià és dubtós. L'exercici del dret d'autodeterminació va ser vetat immediatament, tant per la Unió Africana com per Austràlia, la UE i els EUA. Justament, Canbera, París i Washington pugnen per controlar els vastos jaciments d'urani, petroli i or de la conca de Taoudeni. Cap país no ha reconegut la sobirania de l'Azawad i la independència podria acabar com en el cas de Somalilàndia, un territori que l'any 1991 va proclamar la independència formal de Somàlia, però que mai no ha estat reconegut internacionalment. Per altra banda, Dioncounda

Dos membres del MNLA sostenen una bandera de l'Azawad

Traoré, el nou president interí de Mali, va anunciar una "guerra total" contra la insurgència tuareg si no es retira del territori. La Comunitat Econòmica dels Estats de l'Àfrica Occidental (ECOWAS, en les sigles en anglès) i Algèria també van amenaçar amb recórrer a la força i desplegar tropes "per acabar amb la partició de Mali i esclafar la rebel·lió" i per evitar que les comunitats tuareg d'altres països s'afegixin a les reivindicacions. En canvi, Mauritània i Níger, davant la *qüestió tuareg*, s'han mostrat partidaris d'una solució política per sobre d'una de militar. Finalment, el territori i la seva gent també han de fer front a la presència de falanges gihadistes, que han pres control d'algunes parts d'aquesta antiga regió del nord-oest de Mali, on han iniciat la imposició de la xaria.

El rebrot de la revolta tuareg al Sahel s'ha caracteritzat per la participació d'excombatents tuaregs que van participar en la guerra civil de Líbia, arribats a l'Azawad amb grans estocs d'armes després de lluitar tant al bàndol de l'enderrocant Mouammar al-Gaddafi, com al del Consell Nacional de Transició que lidera Mustafa Abdul Jalil. Mentre la majoria de grups mercenaris de Gaddafi

es van unir a membres de l'MNLA per reclamar la sobirania del poble tuareg i la fi dels greuges socials, alimentaris i econòmics del territori semidesèrtic de l'Azawad (regió considerada el bressol de la cultura tuareg), diversos milicians antigaddafi es van integrar a Ansar Dine, un grup tuareg wahhabista acusat de rebre finançament del servei d'esplonatge algerià, les demandes del qual no són la independència de l'Azawad, sinó l'aplicació de la xaria a tot Mali. Ansar Dine està liderat per Iyad ag-Ghaly, un antic comandant en les revoltes tuareg dels anys 90 i un dels encarregats de negociar el rescat durant els segrestos perpetrats per grups gihadistes al Sàhara els darrers anys.

Malgrat que l'MNLA s'hagi pogut servir de les accions militars dels grups islamistes en la seva lluita per expulsar l'exèrcit malià de l'Azawad, la guerrilla tuareg ha negat en tot moment qualsevol vincle amb els sectors islamistes d'Ansar Dine. És més, la presència del gihadisme a la regió, que recorre el desert d'oasi a oasi, és un dels greuges aduïts pels grups tuaregs contra el govern de Bamako i ja s'han repetit casos d'enfrontaments armats entre l'MNLA i Ansar Dine. A la mili-

cia d'Iyad ag-Ghaly, se li atribueix la massacre d'Aguelhok, en què un centenar de soldats malians van ser degollats, la destrucció d'un gran nombre de botigues que venien alcohol i la islamització forçosa de poblacions civils. Tot i que l'alliberament de l'Azawad ha estat el resultat de la campanya políticomilitar de l'MNLA, darrerament, la influència de l'islamisme d'Ansar Dine ha crescut molt -mentre la comunitat internacional criminalitza l'MNLA- i s'ha autoerigit com "l'interlocutor vàlid pel diàleg entre el govern de Bamako i l'Azawad, ja que controla la revolta".

La proclamació del nou Estat "laic i democràtic de l'Azawad" amenaça el *modus vivendi* d'altres faccions presents al territori azawadià i que col·laboren amb Ansar Dine, com el grup salafista algerià Al-Qaida del Magrib Islàmic (nom actual del Grup Salafista per a la Predicació i el Combat), el grup salafista maurità Moviment per la Unitat i la Jihad a l'Àfrica Occidental i la secta islamista nigeriana Boko Haram, que veuen perillar les rutes i els seus negocis lucratiu (el segrest i el tràfic de tabac, cocaïna, armes i persones). A més, l'MNLA ha de fer front a un nou grup armat anomenat Front

d'Alliberament Nacional de l'Azawad (FLNA), una milícia formada per àrabs de la regió de Tombouctou que combat per la unió de l'Azawad amb Mali.

Com va publicar la web del setmanari Directa el 24 de gener de 2012, el poble tuareg està integrat per comunitats parlants de llengua tamasheq, entre les quals s'inclouen pobles transhumants nòmades, beduïns i d'altres dedicats a la ramaderia de bestiar boví i de camells, que es troben disseminades per diferents confederacions regionals repartides per Níger, Mali, Algèria, Líbia i Burkina Faso. En tots aquests estats, els grups tuareg són una minoria que viu a les regions més perifèriques i amb un risc elevat de patir sequeres, ubicades a la regió del Sàhara Sahel, allunyades de les capitals estatals. Els grups més nombrosos de tuaregs es poden trobar al Níger i, després, a Mali.

El conflicte es pot entendre com una lluita dels tuareg contra un sistema clientelar heretat de l'antiga metròpoli

La majoria del poble tuareg se sent històricament maltractat pels governs estatals, cosa que ha provocat l'esclat de diverses revoltes contra els governs centrals, com les dels anys 60 i 90 i entre 2006 i 2009. El conflicte actual es pot entendre, essencialment, com una lluita de la comunitat tuareg -llargament marginada- contra un sistema clientelar heretat de l'antiga metròpoli colonial (França) i dominat per les comunitats del sud, majoritàriament, per les comunitats Hausa, Djerma, Mandé i Fula. El conflicte armat és més complex que els anteriors en molts sentits; primer, perquè en aquesta ocasió, la guerrilla ha vençut l'exèrcit i ha proclamat la independència, però, també, per l'aguda divisió existent entre els líders tuaregs. La crisi humanitària no deixa d'agreuja-se en aquesta zona allada del món i tots els escenaris es mantenen oberts.

ecofestes
Solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

expressions

expressions@setmanaridirecta.info

Lectures contra dragons

En aquestes pàgines, podreu trobar algunes de les propostes que hem anat seguint al llarg d'aquests mesos i que, des d'Expressions, pensem que poden ser d'interès.

LIBRES

Retorn i homenatge al paisatge del Besòs

Àlex Vila
expressions@setmanaridirecta.info

Paseos con mi madre és d'aquests llibres que, un cop llegits, es fa feixuc haver de trobar les paraules per recomanar-ne la lectura, seria molt més senzill començar a llegir-lo en veu baixa: "Cuando vuelvo a San Adrián del Besós paseo con mi madre siguiendo la orilla del río. Aunque hace tiempo que esta zona se llama Parque fluvial del Besós nos es imposible dejar de decirle el río. Igualmente, a San Adrián no vamos a llamarle de otra manera, quizá porque a ratos nos desentendemos de la Historia, y viceversa...". Aquesta joia de llibre és un homenatge al paisatge de blocs al qual sempre s'ha donat l'esquena, potser perquè han resultat ser moltes més les estones que la història i la cultura s'han desentès del que passava més enllà dels quatre barris de Barcelona. El paisatge és *San Adrián*, sense enganyar ningú, perquè Javier Pérez Andújar va néixer a Sant Adrià de Besòs l'any 1965 i el llibre està escrit des del punt de vista del sentiment de pertinença a l'arxipèlag de geographies de ciment del cinturó roig barceloní. Un sentiment del qual s'ha desentès molta

'Paseos con mi madre' recupera la història soterrada de Sant Adrià de Besòs

més gent de la cultura dominant (i viceversa), tal com l'autor insisteix a recordar-nos. Amb el rerefons del tema de la mare, que sempre és el tema de la identitat, el to poètic a través de l'ús de metàfores i associacions aconseguix que el text sigui més que un llibre de memòries d'un jove de *San Adrián* o un recull de cròniques inconnexes, com ens podria semblar pel títol. Amb una mirada que afronta la realitat amb humor, sense ràbia i també sense concessions, anem avançant la lectura a través dels elements autobiogràfics que donen coherència al llibre i, alhora, ens trobem amb reflexions i anècdotes de lluita sindical i veïnal rescatades de la llei del silenci que aplica la classe mitjana sobre l'imaginari social. Lluites que han estat, sens dubte, les autèntiques democratitzadores d'aquest país, guanyades plaça a plaça, arbre a arbre, escriu Pérez Andújar. Després d'una primera lectura, però, intuïm com deu ser de decebadora la història d'aquestes últimes dècades ja que, del tardofranquisme fins a les retallades actuals, el que havia de ser la configuració de la identitat d'un jove llibertari, enfundat a la jaqueta negra del pare i amb la veu materna andalusa, acaba sent el

Paseos con mi madre

Javier Pérez Andújar
Tusquets, 2012
179 pàgines

relat principal en què es basa l'autor. Amb els segrestos d'autobusos per reclamar que arribés el transport públic i d'altres millores en aquests barris, sembla que el trajecte d'aquesta democràcia hauria merescut horitzons més llunyans.

LIBRES

Memòria d'uns ulls pintats

Lluís Llach | Empúries, 2012 | 344 pàgines

Lluís Llach, mite vivent de la música en català, es llança de ple a la narrativa a *Memòria d'uns ulls pintats*. Així doncs, tot i que el Llach cantant desapareix de la història que tenim entre mans, la seva sensibilitat i el misteriós art d'explicar històries queden intactes. Quatre amics i amigues del barri de la Barceloneta dels anys vint-trenta del segle passat conformen l'epicentre d'una trama que oculta una veritable història d'amistat i d'amor. La cosa es complica quan les "impotents biografies" s'entrellacen amb el "potent context" escollit, la Barcelona revolucionària de 1936. L'escenari de la novel·la retorna la vida comunitària d'un barri de port com la Barceloneta a la memòria proletària catalana. Territori fronterer per excel·lència, la novel·la fa aflorar de nou el món del treball, fet de teixidores, pescadors i contrabandistes; la força dels sindicats i l'organització del món llibertari, i l'univers cultural en ebullició amb la poesia de Salvat-Papasseit o la recreació de projectes d'educació municipal com l'Escola del Mar. MARC DALMAU

LIBRES

Un buen detective no se casa jamás

Marta Sanz | Editorial: Anagrama, 2012
Pàgines: 320

Un buen detective no se casa jamás és la darrera novel·la de Marta Sanz, que ressegueix la història de l'excèntric detectiu Arturo Zarco, també protagonista de *Black, black, Black* (2010). Zarco, amb el cor trencat, busca refugi a la casa familiar de Marina Frankel, a la costa valenciana. Deixa enrere el desamor, però aterra en un món encara més asfixiant: el de la família Orts, una família burgesa que s'enfonsa en el terreny fangós del poder, el rancor i l'hedonisme reprimat. De l'ull de Zarco, entrem al recer de diverses intimitats i descobrim que res no és el que sembla. És una novel·la negra peculiar: enganxa i hipnotitza des de la primera línia, però ho fa sense la intriga pròpia del gènere detectiu, a través d'un estil original, ple d'imatges i metàfores, un lèxic precís i fecund i, sobretot, un univers narratiu que trenca les expectatives. El protagonista, tot i ser detectiu, deixa la lupa i agafa un mirall per explorar el fons existencial dels personatges, retratar-los i rossegar-los perquè ens els empassem suaument. I ho aconseguix. ALBA GÓMEZ

LIBRES

La guerra just acaba de començar

Miquel López Crespí | Editorial Tigre de Paper, 2011 | 114 pàgines

Vivien als amagatalls de les idees, respiraven en la clandestinitat de les reunions i explotaven en les accions fugisseres als carrers. Amb el record de moltes lluites obreres revolucionàries i quan plantejar-se un canvi passava per qüestionar-ho tot, fins i tot, aquells amb qui et podies agafar del braç, Miquel López Crespí va guanyar el premi Ciutat de Manacor 1973 amb *La guerra just acaba de començar*. Un any més tard, el 74, l'obra va ser segrestada pel Tribunal del Orden Público franquista. Trenta-set anys després, Tigre de Paper Edicions va escollir l'obra, revisada per l'autor, com a carta de presentació del projecte editorial cooperatiu. *La guerra just acaba de començar*, amb una introducció contextual del mateix autor, és un collage literari de la lluita revolucionària dels anys 70 a Mallorca. El llibre, exercici visceral de consciència social, adopta el rostre ferotge d'un tigre que, lluny de l'asfalt, ens invoca amb l'instint de la paraula lliure. JOAN GENER I BARBANY

LLIBRES

La poètica de la indignació col·lectiva

ALBERT GARCIA

Els poemes del llibre 'Ningú no ens representa' no estan signats

Joan Gener Barbany
expressions@setmanaridirecta.info

Després del 15-M, una desena de poetes van decidir ser el motor d'un futur llibre col·lectiu i Setzevents Editorial es va afegir al projecte per materialitzar la iniciativa sobre el paper.

Mantenint l'esperit assembleari del recital que van fer a l'àgora de la plaça de Catalunya, es va treballar per aconseguir la participació del màxim nombre de creadores dels Països Catalans. Alhora, el procés de creació del llibre havia de seguir la coherència organitzativa del

moviment de les indignades. Aquesta és la lògica de Setzevents Editorial, un segell alternatiu que va néixer amb la voluntat de garantir els drets d'obra a les seves autores. De la quinzena de participants al recital que va servir d'espurna, al cap de ben poques setmanes, 71 poetes van aportar entre un i tres poemes. Com si fos una de les moltes comissions o assemblees, el procés d'edició es va fer mitjançant la participació activa de totes les autores; també servint-se de les xarxes virtuals, entre totes es va decidir el nom i la voluntat de cedir els beneficis a un dels projectes del moviment

Ningú no ens representa.
Poetes empresenyats

Autoria col·lectiva
Editorial Setzevents, 2011
216 pàgines

del 15-M. Un altre dels trets destacables del llibre és que la seva autoria és realment col·lectiva: cap poema no està signat. *Ningú no ens representa. Poetes empresenyats* és una altra de les obres que han anat sorgint del moviment 15-M, on la poesia s'uneix a la revolta.

LLIBRES

Homenatge a la lletra de la dona

Joan Gener Barbany
expressions@setmanaridirecta.info

Es scriptora, traductora, poeta i mestre per a moltes, Montserrat Abelló és, sense cap dubte, un referent per a les noves generacions d'escriptores. Amb una obra extensa que té en la dona, el cos i la cultura els seus pilars bàsics i amb l'aposta de traduir, perquè ens fem nostres, autores d'altres llengües, Abelló representa la voluntat d'escriure des de la feminitat sense complexos, reivindicant la compatibilitat de l'emoció i la sensualitat amb el traç directe.

Curbet Edicions, amb la coordinació de Vinyet Panyella, va impulsar aquest homenatge en forma d'antologia col·lectiva prenent com a referència *Cares a la finestra*, on la mateixa Abelló recull l'obra de vint poetes de llengua anglesa. Són vint, doncs, les poetes que, partint de l'obra de Montserrat Abelló, omplen un llibre que té la seva força en la diversitat estilística i estètica i que mostra allò evident: la importància de la dona en la construcció cultural de les lletres catalanes.

En diàleg amb l'obra d'Abelló, les poetes participants mostren el respecte i l'admira-

Màscares i reclams

Vint dones poetes interpreten Montserrat Abelló
Diverses autores
Curbet Edicions, 2012
125 pàgines

ció i agafen, davant de la lectora, el testimoni de continuar dient-nos les coses com només poden fer les dones. Es tracta, doncs, d'una antologia que serveix per llegir en veu alta el llegat, encara en vida, d'una autora com n'hi ha poques, mai prou present, recordada i considerada.

LLIBRES

La bellesa de la crua realitat

Te amarg

Xavi Piera i Joseba Zabalza | Pol-len edicions, 2012 | 75 pàgines

Aquest llibre de fotografies és alhora un projecte, una lluita i una reivindicació. *Te amarg*, obra editada pels fotoperiodistes Xavi Piera i Joseba Zabalza aquest mes d'abril gràcies al microfinançament i a Pol-len edicions, és el recull visual de les seves estades als camps de refugiats sahrauís de Tindouf, concretament al Centre Residència Màrtir El Shariff de víctimes de mines antipersones i de la guerra. Els autors defineixen *Te amarg* com un llibre "militant" perquè té un objectiu molt clar: donar a conèixer la situació del poble sahrauí, que ha estat abandonat per tota la comunitat internacional durant trenta-sis anys a la *hammad* algeriana, és a dir, llançat al desert. Amb les cinquanta-set fotografies que ens mostren, podem fer-nos una idea del dia a dia d'aquestes persones, la majoria pastores que han sofert mutilacions per les mines antipersones, al centre El Shariff. Són instantànies impactants que tenen la virtut -de vegades pertorbadora- de mostrar bellesa i, alhora, també el patiment i la cruïlla de la realitat més dura.

ANNA PUJOL REIG

LLIBRES

Brieva torna per reivindicar l'ecologisme

Memorias de la Tierra

Miguel Brieva | Reservoir Books, 2012 | 192 pàgines

Tres anys després de la publicació d'*El otro mundo*, Miguel Brieva torna amb una recopilació de les pàgines sobre ecologia publicades a El Jueves i al suplement *Tierra d'El País*, amb molt material inèdit afegit. Una recopilació curiosa perquè acobla les pàgines autoconclusives mitjançant la història d'un alienígena, observador extern de la Terra, que dóna sentit al volum i, també, per les cites de lectures diverses, que ens empenyen -alarmades- a continuar buscant sortides a l'hecatombe.

Amb la flaira apocalíptica de costum, amb referències constants al pop i a l'alta cultura i amb un estil proper a Crumb o al també nord-americà Tom Tomorrow, Brieva aboca discurs sobre el paper amb el seu recurs habitual a la metàfora satírica. I ho fa amb un format, el de la història curta, que ha evolucionat respecte a *Dinero*, on predominaven les peces d'una sola vinyeta amb metàfores més condensades i menys narratives.

ADRIÀ CRESPO

LLIBRES

Perquè tota la família aprengui a menjar bé

La Filomena Llaminera

Esmorzars, berenars i postres naturals i saludables per a pares i fills

Josefina Llargués | Cossetània, 2012 | 120 pàgines

Després de l'èxit i els premis que va rebre amb el llibre *La Filomena remena els fogons* com a millor llibre de cuina per a pares, mares i mainada en català i també com a millor llibre de cuina vegetariana en aquest idioma, Josefina Llargués torna amb *La Filomena Llaminera*. L'autora, que té un bagatge i un currículum molt llargs en l'educació i en el món de les teràpies naturals i nutricionals, ha escrit aquesta obra perquè les famílies tinguin consciència de la gran importància que té el fet de dur una dieta sana i equilibrada en el creixement físic i psíquic de la nostra canalla. Ens ofereix tot un seguit de suggeriments, consells útils i receptes senzilles, divertides i -sobretot- saludables per poder compartir la cuina amb tota la família.

ANNA PUJOL REIG

expressions

LIBRES

Sobre l'imperi orwellià

Xavier Díez
expressions@setmanatidirecta.info

Amb el seu nou llibre, Josep Fontana -superant *Postwar* (de Tony Judt i *The Short Twentieth Century, 1914-1991* d'Eric Hobsbawm- aconsegueix establir un abans i un després de la interpretació històrica del segle xx i la immediata actualitat. Sobre els mateixos fets, però amb una documentació molt meticulosa (que inclou referències bibliogràfiques internacionals, la consulta de documents desclassificats recentment i les fonts publicades per Wikileaks) Fontana ens confirma la citació del pròleg, el testimoni de l'heterodox financer Warren Buffet: "És clar que hi ha una guerra de classes. I els meus l'estan guanyant!". L'historiador confessa que el llibre s'inspira en la seva decepció. Tot i les promeses d'un ordre nou de pau, justícia i prosperitat, ni la guerra freda ni els darrers quaranta anys d'allò que l'economista Paul Krugman anomena *La gran divergència* -les desigualtats

J. Fontana indica que per sobreviure s'ha d'actuar al marge del 'consens de Washington'

creixents en el món globalitzat-han aconseguit aturar la infàmia de l'imperialisme. La base interpretativa del llibre és el clàssic llatí *Quid prodest* (a qui beneficia aquest desordre mundial?) i explica la deriva dels darrers anys a partir del conflicte d'interessos entre rics (països, corporacions i persones) contra la resta. La conclusió? L'imperi, concatenació d'interessos privats, piconadora de carn humana,

exerceix una opressió inacceptable des d'una perspectiva moral i racional. Més enllà del pensament màgic que domina la història oficial i les cròniques periodístiques, l'autor documenta els pitjors pronòstics. Grups d'interessos poderosos han fet involucrar el sistema polític fins a bastir mecanismes de dominació corruptes i aliens al servei de la majoria i han pervertit l'ús de paraules com

democràcia o llibertat. Els grups dominadors de l'imperi, que s'han apropiat de les institucions i les universitats, actuen com una plaga de llagostes. És així com s'entén el fracàs de la descolonització, l'esclat de conflictes bèl·lics perifèrics, l'assalt a l'estat del benestar, la colonització a l'est del mur de Berlín, les especificitats del capitalisme comunista xinès o l'empobriment massiu de les classes mitjanes occidentals. També s'explica que l'única possibilitat de sobreviure consisteix a actuar al marge o en contra del *consens de Washington* i les polítiques de l'FMI o el BM. L'edat, el prestigi i la seva condició d'emèrit exempt de Bolonya permeten a Fontana dir el que pensa i deslliurar-se del control ideològic de les agències de qualificació universitàries. Perquè, efectivament, l'imperi, com a concepte, s'ha anat filtrant a la manera orwelliana en els aspectes més íntims de la vida quotidiana, fins al punt que la propaganda assimila la democràcia a capitalisme i la llibertat es limita a permetre que

Por el bien del Imperio.
Una historia del mundo desde 1945

Josep Fontana
Pasado y Presente
Barcelona, 2011
1.230 pàgines

les empreses puguin dictar impunement les regles del joc. Un llibre sobre el passat recent per comprendre el present.

LIBRES

Repensant l'anarquisme

Xavier Díez
expressions@setmanatidirecta.info

Al llarg dels anys setanta es va publicar molta bibliografia sobre el moviment obrer. El marxisme historiogràfic dominava les universitats i, per les editorials dedicades comercialment a l'assaig, l'anarquisme esdevenia un subjecte d'estudi bandejat i exòtic. Tanmateix, en aquestes circumstàncies, Josep Termes, amb d'altres historiadors acadèmics, representava l'excepció. La seva procedència obrera i el seu coneixement de la Gràcia treballadora el van impulsar a indagar sobre un passat silenciats.

A *Història del moviment anarquista a Espanya*, Termes fa una descripció, un anàlisi i una interpretació exhaustives d'un anarquisme espanyol, que vol dir, en gran part, ubicat als Països Catalans. No ho

oblidem, l'anarquisme és la nostra gran aportació a la història universal contemporània.

El llibre, que abraça des d'inicis del XIX fins a l'actual fragmentació àcrata, expressa predilecció per l'anarcosindicalisme i rebuig per l'anarquisme d'acció, tot adoptant algunes de les creences de la historiografia nacionalista que distingeix entre un sindicalisme "bo i català" i un anarquisme "radical i forani". La principal virtut, tanmateix, és la posada al dia d'una bibliografia en progressió geomètrica al llarg de la darrera dècada.

Termes, traspasat poc després d'acabar el llibre, ens llega, malgrat petites imperfeccions (els primers capítols són més exhaustius que les relliscoses cronologies recents), una obra de referència que permet repensar un dels moviments més rellevants de la història contemporània.

Història del moviment anarquista a Espanya (1870-1980)

Josep Termes
L'Avenç, Barcelona, 2011
693 pàgines

LIBRES

De la filosofia a la pràctica

Contribución a la guerra en curso

Gilles Deleuze/Tiquun | Errata Naturae, 2012
120 pàgines

Amb un títol provocatiu que, més que apel·lar a la guerra militar, parla del que podríem anomenar la *guerra quotidiana*, l'editorial Errata Naturae ens presenta conjuntament un text del filòsof francès Deleuze i un altre de la revista francesa -i col·lectiu- Tiquun. Els textos aborden un tema tan rellevant avui dia -i sobretot a casa nostra- com les formes que adopta el poder per exercir la repressió. El text de Deleuze, sota el títol *¿Que es un dispositivo?*, és la reedició d'un escrit publicat l'any 1989 que fa una mirada crítica a l'obra de

Foucault i als tres eixos dels seus estudis: poder, saber i subjectivitat. Per la seva banda, el col·lectiu Tiquun ens parla sobre el concepte *Bloom*, que defineixen com "els nous subjectes anònims" que es poden difondre per tot arreu, convidant-nos a "lluitar contra la misèria que ens volen imposar". Un llibre que, des de la filosofia de la pràctica, ens fa reflexionar i, al mateix temps, ens convida a actuar, una proposta molt rellevant en temps com els actuals, en què els dragons corren impunement pels nostres carrers.
MANEL ROS

LIBRES

Per entendre el frau de la crisi

Àlex Vila
expressions@setmanaridirecta.info

Ja deu ser prou complicat editar llibres d'assaig en català per arribar-se a fer-ho amb un llibre publicat en castellà no fa gaire, sobretot si, a més, es pot descarregar d'Internet i ja hi ha 50.000 persones que ho han fet. *Els fraus de la crisi*, però, és un dels llibres útils per desfer els tòpics que se'ns repeteixen als mitjans. L'edició en diverses llengües cobra sentit perquè ofereix un material que vol servir per construir un coneixement crític, fet a l'escalf del 15-M. El llibre es va publicar just abans de les primaveres i era la versió concisa, urgent i divulgativa -sense ser simplista- d'altres treballs més extensos i especialitzats com *Fin de Ciclo*, que, juntament amb el monogràfic *Madrid ¿La suma de todos?*, analitzen la societat i l'economia de bombolla financera en què vivim.

Els fraus de la crisi comença desmantellant les solucions "ineludibles" que se'ns repeteixen constantment, mesures de "responsabilitat" per reactivar l'economia que només

ELOY DE MATEO

'Els fraus de la crisi' és un llibre molt recomanable per entendre la situació actual

impliquen precarització, el desmantellament dels serveis públics o el furibund atac financer sobre el deute sobirà. Ara que el capitalisme és més financer que no industrial, per què les elits haurien d'estar interessades en la creació de llocs de treball per a la recuperació econòmica? Els autors, Isidro López i Em-

manuel Rodríguez, també ens ajuden a entendre que, des de fa dècades, la taxa de benefici s'ha anat reduint, cosa que ha fet estendre la cultura de la financerització; així doncs, la manera de mantenir el creixement dels beneficis ha estat a través de la desposseïció social. Una altra de les "veritats"

que desmunta *Els fraus de la crisi* és la idea que respongui a un fenomen cíclic i que per tant, podem esperar pacientment que remeti. Ja a la segona part, s'exposa la qüestió de la desaparició de la classe mitjana i es posa en entredit el paper de les anomenades *esqueres* i dels estats-nació. *Els fraus de*

Els fraus de la crisi
Cinc maneres de no entendre res

Observatorio Metropolitano
Virus, 2012
104 pàgines

la crisi és, en definitiva, una reflexió útil que neix amb voluntat clarificadora i que surt a la llum fruit de la participació del conjunt de la societat i no del fruit de les propostes de grups experts.

LIBRES

Repensar l'emancipació humana

Crédito a muerte.
La descomposició del
capitalismo y sus críticos

Anselm Jappe
| Editorial Pepitas de calabaza, 2011
| 269 pàgines

Anselm Jappe (Bonn, 1962) aprofundeix en les categories de valor, diners, mercaderia i treball emprades per Marx en la seva crítica de l'economia per intentar afrontar la complexitat que presenta l'actual context de crisi en el marc del que podria ser la fase *terminal* del capitalisme, tenint en compte que aquest sistema de producció està donant mostres d'esgotar els seus propis límits interns. En aquest sentit, l'anàlisi que es desprèn dels deu articles reunits a *Crédito a muerte* constitueix una bona introducció a la teoria crítica del valor i del fetitxisme de la mercaderia -que és la que regeix el conjunt de l'obra- i, al mateix temps, discuteix sobre les reaccions que

suscita la crisi dins l'ampli espectre de l'esquerra. Per a l'autor, l'anticapitalisme de l'esquerra radical no s'ha de formalitzar com un simple antiliberalisme que només arremet contra les finances per "salvar la nostra manera de guanyar-nos la vida", ja que ni la ruïna econòmica ni la resposta social davant una crisi ni la seva pròpia crítica radical són, en si mateixes, sinònim d'emancipació. Així doncs, cal repensar el projecte d'emancipació humana de nou i a fons i transcendir el més aviat possible la banalitat de qualsevol horitzó merament *ciudadanista*. Una tasca que els moviments socials han de saber combinar amb el dia a dia de les seves lluites. ALFONSO LÓPEZ ROJO

LIBRES

Arguments per desfer la bombolla

Vides hipotecades.
De la bombolla immobiliària
al dret a l'habitatge

Ada Colau i Adrià Alemany
| Angle Editorial, 2012
| 192 pàgines

"Des que va començar la crisi, el 2007, més de 330.000 execucions hipotecàries a tot l'Estat han deixat centenars de milers de famílies al carrer i amb un deute per tota la vida. Però, darrere de les xifres, hi ha persones, vivències, projectes que s'esquerden, somnis que es converteixen en el pitjor dels malsons". Aquest és el punt de partida del llibre *Vides hipotecades*, de les investigadores i activistes del dret a l'habitatge, Ada Colau i Adrià Alemany, publicat aquest abril. Desnonaments, execucions hipotecàries, famílies desallotjades i endeudades... El llibre retrata la vulneració sistemàtica del dret a l'habitatge que es viu al nostre país d'ençà de l'esclet de la crisi i grata fins arribar a l'arrel de la

qüestió: assenyalant les causes i les responsables de la situació i el paper que hi juguen les administracions públiques. En definitiva, denuncia el disseny d'un sistema pervers, que ha premiat els sectors comercials que han col·locat més hipoteques. Un sistema que, entre 1998 i 2007, ha generat més de vuit milions d'hipoteques. La investigació també recull testimonis de veïnes que han patit abusos per part de les institucions financeres i posa en relleu la lluita de la Plataforma d'Afectats per les Hipoteques (PAH), que ja ha aconseguit paralitzar prop de 200 desnonaments des de 2009. A més, el llibre aporta dades inèdites com, per exemple: el fet que el 87% dels desnonaments han afectat famílies amb menors al càrrec. ALBA GÓMEZ

www.viruslibreria.net
contagiant el virus
de la rebel·lió i la desobediència

Aquest Sant Jordi estarem a la Parada 033, a La Rambla 115, davant del Teatre Poliorama

agenda directa

BARCELONA

Dijous 19 d'abril
No a l'Hotel Palau.
Taula rodona i actuació musical
 20h Al Petit Palau
 Més info:
<http://acascantic.wordpress.com>

Actes de Lluita Agroecològica
 Universitat Autònoma
 (espai per confirmar)
 11h Cinefòrum sobre la dona al camp a l'Amèrica Central
 17h La Dona al món rural
 A càrrec de membres de La Kosturica
 Organitza: L'Hortet de l'Autònoma
 Més informació: www.hortet.cat

Inauguració del Centre de Fotografia Documental de Barcelona
 19h Poble Sec
 C. Fontrodona, 31.
 Invitació a conèixer el nou espai Piel de Foto
 Organitza: Centre de Fotografia Documental de Barcelona
 Més informació:
info@pieldefoto.org

Trobada d'entitats de la Plataforma Aturem l'Eurovegues
 19h Casal de Barri Pou de la Figuera Sant Pere Més Baix, 70.
 Organitza: Plataforma Aturem l'Eurovegues

Presentació del llibre: 'Unitat Popular. La construcció de la CUP i l'independentisme d'esquerres'
 19:30h Ateneu Layret
 C. Villarroel, 49.
 Presentació del darrer llibre d'Edicions el Junc de la mà del seu autor, Albert Botran.
 Organitza: Ateneu Layret

Divendres 20 d'abril
Les Nits del Taller de Músics.
Flamenc: Chicuelo & Salaito
 22h Ateneu Popular de 9Barris
 C. Portlligat, 11-15
 Organitza: Ateneu Popular de 9Barris
 Més informació:
<http://www.ateneu9b.net>

Jornades d'energia i territori

PRADELL DE LA TEIXETA
 21 i 22 d'abril

Aquest cap de setmana, el Casal de Pradell acull les primeres jornades sobre energia i territori, amb l'objectiu d'aprofundir sobre el coneixement que tenim del nostre model energètic, debatre i reflexionar juntes sobre on ens agradaria arribar i esbrinar com podem començar a caminar. Les organitzadores pensen que, en el context actual, el tema energètic és prou important i prou estratègic perquè la gent de carrer ens posem mans a l'obra i siguem capaces de crear alternatives per poder donar respostes als projectes que ens proposarà la classe política o, més ben dit, les grans empreses. En aquest sentit, s'han plantejat ponències i taules rodones amb persones que s'han apropiat al tema de l'energia des de la perspectiva acadèmica, professional i de l'activisme social. Es posaran en comú els diferents punts de vista i les diferents experiències que hi ha sobre el tema i, juntament amb les participants a les jornades, podrem marcar una línia de treball a seguir.

Programa: Dissabte 21 al matí: Què tenim? Xerrada sobre crisi energètica a escala global (Pedro Prieto). Taula rodona sobre la situació actual de l'energia nuclear i la massificació energètica al nostre territori (Jordi Bigues, Pere Ariza, GEPEC-EdC, veïnat d'Ascó, Plataforma en Defensa de la Terra Alta, Plataforma de l'Ametlla de Mar). Tarda: **Què volem?** Xerrada sobre energies i models energètics alternatius (Joan Martí-nez Alier). Taula rodona sobre experiències d'autosuficiència energètica (Sergi Saladié, Jaume Domingo, cooperativa solar de Cabacés, Cresol, Som Energia). **Diumenge 22 al matí: Què fem?** Taula rodona i debat sobre propostes d'actuació (amb Josep Maria Font, Elena Moreno i diferents plataformes de defensa del territori). El grup de gent del Priorat i de la Terra Alta que s'ha trobat per preparar-les ens convidarà a assistir-hi, informar-nos i participar de la iniciativa, ja que és un tema que ens afecta a totes i sobre el qual es parlarà força els propers anys. Organitza: Plataforma en defensa de la Terra Alta i Plataforma del Priorat

Més info: <http://plataformapriorat.wordpress.com>

Dissabte 21 d'abril
Segona Trobada: 'Propostes per fer possible un altre món'
 10h A l'Àgora
 Plaça de Catalunya 9, 4t, 2a.
 Organitza: Fòrum Social Català
 Més informació: <http://fscat.blog.pangea.org/>

Debat: Utilitarisme i la Llibertat
 19h Ateneu Barcelonès
 c/ Canuda, 6
 Marçal Sintès (CCCB), Ferran Sáez Mateu (U.R.L.) i Ramon Alcoberro debatran sobre el significat actual de la llibertat des de la perspectiva utilitarista, a propòsit de la publicació recent

d'una nova edició catalana del clàssic 'On Liberty' de John Stuart Mill (Edicions Ela Geminada).
 Organitza: Ateneu Barcelonès

Radiocafeta per l'autogestió del tret informatiu
 A partir de les 20h CSO Can Vies
 c. Jocs Florals 40 - 42
 21.30h Sopador de Pintxos
 22h Concert Collectivo Newen
 23h Dj Grecu
 Organitza: El tret informatiu, Contrabanda FM i CSO Can Vies

Diumenge 22 d'abril
Mercat d'Intercanvi
 11 a 14h Pl. Sol Solet
 Al costat Rbla. Josep Ma. Jujol
 Organitza: AVV L'Eixample, L'Esplet i Banc del Temps
 Més informació:
eixample.sj@gmail.com

Dimarts 24 d'abril
Xerrada-col·loqui: 'Eco Edició micromecenatges, una alternativa a l'edició tradicional de llibres'
 19:30h Ecoconcern Innovació social
 C. Mare de Déu del Pilar, 15, principal
 Amb el periodista Jordi Bigues i Àngel Panyella, d'Edicions pol·len i gerent del Tinter.
 Es parlarà sobre el llibre *Avui actius... o demà radioactius* i l'experiència de micromecenatge de Verkami.
 Organitza: Ecoconcern - Innovació Social
 Més informació:
<http://www.pangea.org/ecoconcern>

Taula Rodona: 'Alternatives al mon urbà'
 11h Aula Rizo
 Universitat Autònoma
 Amb el professor d'Urbanisme Chelleri, Barcelona en Transició, Can Masdeu i Cal Cases.
 Organitza: L'Hortet de l'Autònoma
 Més informació: www.hortet.cat

CABRILS

Dissabte 21 d'abril
Mercat de segona mà

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAR

Envia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.info

A la Directa **necessitem un telèfon... sense fils!** Si en tens un que no fas servir i ens el pots cedir, avisa'ns a subscripcions@setmanaridirecta.info

Se cedeix terreny de 500m2 aprox. per agro-cultiu al Baix Penedès. Condicions a convenir. cmompeat@yahoo.es

Al Contrainfos de **LaTele.cat** **necessitem alguna persona per fer de community manager.** contrainfos@latele.cat

Projecte de **cooperativa alimentària del Barcelonès** necessita un **congelador**. Es prefereix l'intercanvi o la donació, però també s'hi poden posar diners. Contacte: Roger 663 463 204

Xarxa d'intercanvi a través d'Internet: www.volstens.org

La Directa busca gent que la reparteixi o que vingui a ensobrar els dimecres al matí. A canvi, t'endús la teva gratuïta. Més informació: distribucio@setmanaridirecta.info

> EL TEMPS

DIJOURS 19

Un front fred provinent de l'atlàntic tornarà a portar ruixats i tempestes durant la tarda. Llamps i trons a dojo.

DIVENDRES 20

Les clarianes seran més generals i les estones de sol majoritàries. Ambient ventós i visibilitat molt bona. Aire fresc.

DISSABTE 21

Petita pausa anticiclònica. Ambient molt assolellat. Núvols a última hora del dia.

DIUMENGE 22

Increment dels núvols força generalitzat d'oest a est. Cauran alguns ruixats més intensos durant la nit.

DILLUNS 23

Diada de Sant Jordi força inestable. No plourà tot el dia, però cauran ruixats i tempestes a la tarda a la costa i el prelitoral.

DIMARTS 24

De nou s'obriran clarianes i s'experimentarà una forta presència de l'ambient assolellat. Temperatures en alça.

A partir de les 9h a l'aparcament de la Concòrdia
Organitza: Mans Lliures
Més informació:
680 436 225 o 692 747 241

DELTEBRE

Divendres 20 d'abril
El Món dels Malabars
De 17h a 20h al Centre Social Lo Maset C. Estació s/n
Durant el que resta d'abril i tot el més de maig a la mateixa hora, es faran tallers amb pilotes, carioques, diàbolos i cinta d'equilibris, entre d'altres malabars.
Organitza: Centre Social Lo Maset

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Dissabte 21 d'abril
Mercat d'intercanvi
De 10:30h a 14:30h
Plaça Espanyola
Organitza: XIC
Més informació: xic@l-h.cat

Dilluns 23 d'abril
Mercat d'intercanvi de Llibres
De 10h a 20h
Plaça Pius XII (davant del mercat de Santa Eulàlia)
Fins el dia 20, es recolliran llibres a la Biblioteca i al Centre Cultural de Santa Eulàlia.
Per cada llibre que s'aporti, donaran un val que es podrà bescanviar per un altre llibre el dia del mercat.
Organitza: Santa Eulàlia Comercial, Biblioteca Santa Eulàlia i Centre Cultural Santa Eulàlia
Més informació: mireialopez@santa-eulaliacomercial.com.

LLEIDA

Dijous 19 d'abril
6es Jornades Visions d'Amèrica Llatina 'La força dels moviments socials'
9h Campus Cappont
C. Jaume II, 73. Campus de Cappont.
L'objectiu del curs és endinsar l'estu-

Dotzena Mostra del Llibre Anarquista de València

VALÈNCIA
Del 17 al 22 d'abril

Ara fa dotze anys, va néixer la Mostra del Llibre Anarquista de València, arran de la necessitat que els llibres crítics editats per col·lectius llibertaris i antiautoritaris arribessin al públic amb ganes de llegir. Dijous 19 d'abril 19:30h Sahiri (c. Danses, 5) *Revolución integral o Decrecimiento?* Félix Rodrigo Mora. Divendres 20 d'abril 18h La Mandra (c. De la Mare Vella, 15) *El Postporno era eso.* Maria Llopis. 20h Sahiri (c. Danses, 5) *La facción Caníbal. Historia del Vandalismo Ilustrado.* Dissabte 21 d'abril 12h Ateneu Llibertari Al Margen (c. Palma, 3) *El Rapto nº 7 (Enero 2012)* 13:30h Ateneu Llibertari Al Margen (c. Palma, 3) *Cul de sac.* 17h Sahiri (c. Danses, 5) *La Sociedad desecularizada.* Ivan Ilich. 19h Sahiri (c. Danses, 5) *Dias de Guerra, Noches de Amor. Crimethinc.* Diumenge 22 d'abril 11h Plaça del Carme Contacontes. 12h Plaça del Carme Poetik's presenten: *I'm a fucking poet.* 13h Ateneu Llibertari Al Margen (c. Palma, 3) *De la il·lusió a la indignación.* 16h Solar Corona (c. Corona, 16) Cantautors: Sinónimo de lucro, Ciento volando. 17h Solar Corona (c. Corona, 16) *Los despojos del espectáculo.* Moviment llibertari de València

Més info: <http://mostrallibreanarquista.blogspot.com/es/>

diantant en el coneixement de les causes i les conseqüències de les desigualtats i tractar de manera transversal els diferents enfocaments sobre la realitat que es viu a l'Amèrica Llatina i sobre els seus moviments socials i l'evolució que han experimentat. Sessió 1 *El moviments socials en l'actual context global. Una aproximació* (Pedro Ibarra. Catedràtic de Ciència Política de la Universitat del País Basc). Sessió 2 *L'EZLN, la seva dimensió com a moviment social* (Arturo Landeros. Arquitecte i sociòleg. Investigador del grup de Drets Humans i Sostenibilitat de la Càtedra Unesco de la Universitat Politècnica de Catalunya). Sessió 3 *El Fòrum Social Mundial. Un enfocament llatinoamericà* (Jordi Calvo. Economista, expert en cooperació internacional i investigador del Centre JM Delàs). Sessió 4 *Moviments socials, pobles indígenes i*

descolonització de l'Estat: el cas de Bolívia. (Marco Aparicio. Doctor en Dret i professor de Dret Constitucional a la UdG) Organitza: UdL
Més info: cdocs@int.udl.cat

Vuitena Festa dels Països Catalans
Rectorat UdL (Lleida)
Com ja és costum des de fa vuit anys, arriba la Festa dels Països Catalans, carregada d'activitats que faran gaudir el jovent de la ciutat.
Aquest any, l'eix reivindicatiu de la jornada serà la lluita contra la pèrdua constant de drets socials i laborals i la lluita contra la darrera reforma laboral, que s'acarnissa especialment en la gent més jove abocant-la unes condicions de vida cada dia més precàries.
17h Berenar i Torneig de Botifarra.
18:30h Gimcana. 20h Mostra de Cultura

Popular. 20:30h Degustació de begudes dels Països Catalans. 21:30h Sopar popular. 23h Concert amb La Terrasetta de Preixens, Staklar i PD Uri Roots
Organitza: AJLL i SEPC

VIC

Divendres 20 d'abril
Projecció i videofòrum: 'Interferències'
22h Espai ETC. En el marc de la programació del Cineclub de Vic
Interferències és una pel·lícula promoguda des de l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) i realitzada per QUEPO (una entitat sense ànim de lucre que treballa temes audiovisuals) amb llicència lliure que afronta les controvèrsies del món globalitzat.
Organitza: Grup de Defensa del Ter, Veterinaris Sense Fronteres (Osona) i La Remolatxa.
Més informació: www.gdter.org i www.interferencias.cc/c/pelicula

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Divendres 20 d'abril
Nit Temàtica: 'Vivir en deudocràcia'
20h Casa de la Cultura
De la Xarxa ¿Quién debe a quién?, el llibre tracta sobre els països del Sud que han viscut asfixiats durant dècades pel deute de l'FMI i el BM. Ara, al Nord, el deute recau sobre Grècia, Irlanda i Portugal, que ja són països més empobrits i amb una desigualtat social més elevada que abans dels rescats. A qui li toca ara?, a Itàlia?, a l'Estat espanyol? Cal clarificar a què responen els ajustos pressupostaris exigits per l'FMI i la UE.
Organitza: Universitat Internacional de la Pau

SANT VICENÇ DE CASTELLET

Diumenge 22 d'abril
Mercat de segona mà
De 9 a 14h Polígon Les Vives
Organitza: Flea Market Sant Vicenç de Castellet
Més informació: mercatdelespuces@gmail.com

Sisè aniversari de la Directa

BARCELONA 21 d'abril

Més d'un lustre, 270 setmanes d'un col·lectiu brutal de persones donant-t'ho tot. I les que vindran. 22:30h Ateneu Popular de 9 Barris. Amb Inshow i el seu impressionant repertori revolucionari i el PD Hachazo. Poques paraules i molts fets, a l'hora d'entendre i explicar què vol dir #ladirectaenfasis, culminant el que seria l'Expressió Directa. I per només 6 euros. Us hi esperem!

Tota la informació a la nostra web: www.setmanaridirecta.info

> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

BARCELONA

Dijous 19 d'abril
Concentració solidària amb les represaliades de la Vaga General

18h Plaça Orfila (Sant Andreu de Palomar). Convoca: Grup de suport de Sant Andreu Indignant

Dissabte 21 de abril
Manifestació: El Clot sense nazis!

12h Plaça del Mercat del Clot
Convoca: l'AV El Clot-Camp de l'Arpa i UCFR

Aturem Eurovegas! Salvem el delta del Llobregat

10h Compte Borrell/Consell de Cent. 11h Estació Renfe Viladecans. 12h Estació Renfe El Prat. Bicicletada i dinar popular
Convoquen: cooperatives de consum agroecològic en lluita. Tota la info: www.aturemeurovegas.wordpress.com

Diumenge 22 d'abril
Convocatòria antirepressiva unitària. Llibertat immediata presos 29M

18h Plaça de Catalunya
Més info: solidaritat29m.noblogs.org

LA INDIRECTA

. L'ENTREVISTA

Joaquín José Martínez **PRIMER EUROPEU QUE HA SORTIT DEL CORREDOR DE LA MORT ALS EUA**

“Darrere la pena de mort, hi ha un negoci molt rendible”

El 7 de juny de 2001, Joaquín José Martínez va sortir en llibertat de la presó de Tampa, a Florida. Allà, hi va passar tres anys i mig pendent de ser executat i dos més fins que va ser declarat innocent d'un doble assassinat comès als Estats Units, del qual l'havia acusat la seva exdona. Onze anys després d'aquell periple i gràcies al suport de la seva família i de les seves amistats més íntimes, Martínez toma a fer vida normal malgrat tots els entrebancs. En la seva nova etapa, aquest informàtic valencià nascut a l'Equador el 1971 inverteix part de les energies a lluitar per l'eradicació de la pena capital als Estats Units i, per extensió, arreu del món. Un compromís amb la vida sorgit del fet de tenir la mort a tocar, víctima d'un sistema immoral i profundament injust.

Alex Romaguera
entrevista@setmanaridirecta.info

Què li ha quedat del seu pas pel corredor de la mort?
Com més anys passen, més afortunat em sento. Veient el cas d'en Pablo Ibar i dels companys que han estat executats, crec que sortir-ne viu va ser un miracle. No sols pel suport social i la destresa del meu advocat, també hi va influir la sort i, ara, tinc l'obligació i el pes moral de lluitar perquè la pena capital desaparegui algun dia.

“Els no-blancs i els pobres ho tenen cru als Estats Units, tal com certifiquen diversos informes”

Sense l'advocat penalista que va dur el seu cas i els diners per pagar-lo, les coses haurien estat diferents?

Aconseguir diners i un bon equip d'advocats et pot ajudar a evitar arribar al corredor de la mort. En canvi, és molt més difícil sortir-ne. No serveix de res que tinguis proves d'ADN que t'exculpin o un suport social ampli. La immensa majoria dels 426 condemnats a la pena capital que vaig conèixer a la presó venien d'entorns empobrits i de famílies desestructurades. Per ells, sortir-ne és gairebé impossible. Però jo vaig tenir a

questa sort. Vaig aconseguir un milió de dòlars per a la defensa i les coses em van anar bé.

En les sentències, fins a quin punt preval la condició racial com a vara de mesura?

Una cosa va lligada a l'altra: els pobres són hispans, afroamericans o asiàtics. I, per bé que l'administració etiqueta amb la *W* de *white* (blanc) alguns reus per fer veure que la pena de mort no entén de races ni d'ètnies, és absolutament fals. Els no-blancs i els pobres ho tenen cru als Estats Units, tal com vaig comprovar i tal com certifiquen diversos informes.

La pena capital està interioritzada en la societat nord-americana?

Als EUA la pena capital es considera la conseqüència lògica de jutjar una persona acusada d'assassinat. Pels fiscals, l'important és arribar a dictar la condemna, moment en què el pres es converteix en un destorb per a la societat.

Per què els interessa?

Saben que, com més condemnes a mort signin, tindran més prestigi i possibilitats de ser reelegits o d'escalar dins de la magistratura. D'aquesta manera, la presumpció d'innocència s'acaba transformant en una presumpció de la culpabilitat, ja que l'objectiu de la condemna a mort preval per davant d'altres consideracions.

A part de la judicatura, qui se'n beneficia més?

Les presons de l'Estat, que majoritàriament són de titularitat pri-

vada. Amb la pena de mort, rebran diners per a la compra d'uniformes, dels raspalls de dents, de les safates on dinen els reclusos o d'altres productes que es fabriquen als pobles del voltant. Finalment, l'Estat es gasta deu vegades més diners per un condemnat a mort que per qualsevol altre intern.

I què hi guanya, l'Estat?

Pot contractar més experts i funcionaris i mantenir una activitat econòmica que dóna feina a centenars de persones. Paradoxalment, però, la crisi ha obligat a reduir les ajudes i ha fet que les condemnes també hagin disminuït. Al capdavant, darrere la pena de mort, hi ha un negoci molt rendible i només s'opta per abolir-la quan no se'n treu profit. No és estrany que mitja dotzena d'estats l'hagin suprimit o hagin aturat les execucions des de l'esclat de la crisi.

Encara som lluny, però, de la seva abolició?

El debat s'ha iniciat fruit de la pressió que arriba d'Europa. Ho expliquen les organitzacions humanitàries nord-americanes, segons les quals la polèmica desfermada pel meu i altres casos ha obert una esclatxa perquè la pena capital es transformi en cadena perpètua; això ja seria un gran pas. A mig termini, crec que s'aconseguirà, per bé que, als Estats Units, hi ha altres temes de país que preocupen més els governants. Malauradament, els polítics no ho consideren un tema prioritari.

El concepte de justícia encara està molt vinculat a la venjança?

Quan s'intenta justificar la pena de mort, sempre es diu que és reparadora, tot i que l'únic que fomenta és l'odi. Tant és així que alguns fills d'executats m'han arribat a dir que es prendran la justícia per la seva mà. Aquestes persones manifesten un rebuig total al sistema judicial i a la policia, fet que no condueix enlloc i que demostra que la pena de mort no tanca cap cicle, sinó el contrari: provoca el drama de perdre un ésser estimat.

“S'ha obert una esclatxa perquè la pena capital es transformi en cadena perpètua, cosa que ja seria un gran pas”

I ara, quin és el seu dia a dia?

Ha canviat de dalt a baix. Si abans perseguia el somni americà, ara valoro molt el fet d'estar amb la família i la companyia dels meus amics. He recuperat la feina d'informàtic, faig xerrades i participo en les campanyes contra la pena de mort que impulsa Amnistia Internacional i altres entitats. Després de tot, afronto cada dia com si fos el darrer de la meva vida.

. LA COLUMNA

El gen anarquista

Mònica Boix Marc
opinio@setmanaridirecta.info

Des de fa com a mínim 15 anys (que jo recordi, memòria estrictament personal), els diferents governadors de per aquí repeteixen la cantarella que a Barcelona s'està congriant un grup de pseudoterroristes molt perillosos. Ara ja senten la urgència irrefrenable d'evarlos a la categoria de “terroristes” amb tots els ets i uts. L'origen: l'anarquisme històric de la ciutat que, segons sembla, es va dedicar a arrancar-ho tot pel gust de destruir i que continua exercint una crida de cant de sirena cap a d'altres engendres de terroristes europeus que venen aquí a firar-se amb els nostres benivolguts contenidors i Starbucks. Passa el temps i sembla que parlin sempre dels mateixos: uns joves criminals que han fet un pacte amb el diable i que tenen 20 anys eterna-

Ja només queda que l'estament polític i el judicial acabin, per la via legal, amb l'enemic. Fora ulls, fora llibertat. Tots bornis i a la presó, per molts anys, si pot ser

ment. Aquesta massa informe, violenta d'una forma gairebé genètica, esdevé la destructora de la pau ideal en la qual vivim: l'únic element a combatre per part de les forces democràtiques de les quals ens hem dotat la resta (la resta som tots els altres, els que no érem allí cremant i destruint). Amb l'enemic localitzat pel guerrer sense antifac (Mr. Puig), les bravates feixistes del qual són aplaudides i elevades a la categoria de Veritats per la repulsiu tasca *tertulianera* dels periodistes de saló (amb la Sra. Rahola com a exemple paradigmàtic al capdavant) que cada dia amenitzen les ràdios i televisions del país, ara ja només queda que l'estament polític i el judicial acabin, també per la via legal, amb ell. Fora ulls, fora llibertat. Tots bornis i a la presó, per molts anys, si pot ser. Que ells, els garants de la democràcia, ja s'encarregaran de seguir duent el país cap a la senda de la destrucció diària dels drets, la justícia, l'alegria i la pau social.